

Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk

Instytut Sławistyki PAN
ul. Bartoszewicza 1b m. 17
00-337 Warszawa
tel./fax. (0 22) 826 76 88

Warszawa, 22.01.2018

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN W 2017 ROKU

I. OGÓLNE INFORMACJE O INSTYTUCIE

Dyrektor: prof. dr hab. Anna Zielińska

Zastępca dyrektora ds. naukowych: dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

Zastępca dyrektora ds. ogólnych: dr Dorota Pazio-Wlazłowska

Przewodniczący Rady Naukowej: prof. dr hab. Ryszard Grzesik

Instytut ma uprawnienia do nadawania stopni:

- doktora nauk humanistycznych w **zakresie językoznawstwa**; doktora nauk humanistycznych w **zakresie kulturoznawstwa**
- doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa oraz występowania z wnioskiem o nadanie tytułu profesora nauk humanistycznych.

1. MIEJSCE W RANKINGU

Decyzją nr 296/KAT/2017 z dn. 15.11.2017 r. Instytut Sławistyki PAN otrzymał kategorię A w rankingu placówek naukowych MNiSW.

2. ZATRUDNIENIE

Ogółem 81 osób, w tym:

- pracownicy naukowci: 57 osób
 - profesorowie zwyczajni: 6 osób
 - profesorowie nadzwyczajni: 18 osób
 - adiunkci: 20 osób
 - asystenci: 13 osób
- specjaliści badawczo-techniczni: 3 osoby
- pracownicy inżynieryjno-techniczni ds. obsługi badań: 12 osób
- pracownicy biblioteczni: 2 osoby
- pracownicy administracji: 7 osób

3. PION NAUKOWY INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN

W Instytucie Sławistyki PAN działają cztery zakłady:

- **Zakład Językoznawstwa**, kierownik: dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN
- **Zakład Literaturoznawstwa i Kulturoznawstwa**, kierownik: dr hab. Grażyna Szwat-Gyłybow, prof. IS PAN
- **Zakład Historii**, kierownik: prof. dr hab. Ryszard Grzesik
- **Zakład Badań Narodowościowych**, kierownik: prof. dr hab. Wojciech Burszta.

W Instytucie funkcjonują zespoły tematyczne, odpowiedzialne za realizację tematów statutowych Instytutu oraz przygotowywanie i realizację krajowych i zagranicznych projektów grantowych, a także upowszechnianie wyników badań (redakcje czasopism, konferencje). Zespoły powoływane są na czas niezbędny do wykonania konkretnego projektu.

4. KIERUNKI BADAWCZE W INSTYTUCIE SŁAWISTYKI PAN

Instytut Sławistyki PAN prowadzi interdyscyplinarne badania nad językami, literaturami, historią, mentalnością i zagadnieniami narodowościowymi na obszarze Słowiańszczyzny. Prace naukowe w Instytucie Sławistyki PAN prowadzone są w ramach sześciu pól badawczych:

1. Kulturowe dziedzictwo Słowiańszczyzny. Badania diachroniczne.
2. Tożsamości narodowe i regionalne Słowian (mity, idee, pamięć zbiorowa).
3. Wielokulturowość, wielojęzyczność, kontakty i pogranicza językowo-kulturowe. Mniejszości (językowe, etniczne, religijne).
4. Językowy obraz świata.
5. Sławistyczne językoznawstwo synchroniczne: badania konfrontatywne, semantyka, kognitywizm, lingwistyka korpusowa.
6. Badania sławistyczne na świecie. Sławistyczna informacja naukowa.

5. UPOWSZECHNIANIE WYNIKÓW BADAŃ NAUKOWYCH

Instytut Sławistyki PAN upowszechnia wyniki badań naukowych przez następujące działania:

- Działalność wydawnicza: wydawanie ośmiu czasopism naukowych (7 roczników i 1 półrocznik) oraz publikacji książkowych w czterech seriach wydawniczych i poza seriami w tzw. otwartym dostępie.
- Zakończony w roku 2017 projekt „Monografie sławistyczne. Językoznawstwo i kulturoznawstwo”, którego celem było przetłumaczenie na język angielski i umieszczenie w otwartym dostępie sześciu publikacji pracowników Instytutu, a także realizacja projektów Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki w module „Umiejdzynarodowienie”, w ramach którego polskojęzyczne publikacje tłumaczone są na języki kongresowe.
- Sporządzanie i udostępnianie bibliografii językoznawstwa sławistycznego iSybislaw na stronie internetowej.
- Udostępnianie rozpraw doktorskich, autoreferatów i recenzji oraz preprintów prac naukowych z zakresu światowej sławistyki językoznawczej i dziedzin pokrewnych w Internetowym Repozytorium Tekstów Sławistycznych iReteslaw.
- Uczestnictwo w Koalicji Otwartej Edukacji – porozumieniu organizacji pozarządowych i instytucji działających w obszarze edukacji, nauki i kultury. Celem działania Koalicji Otwartej Edukacji jest budowanie i promocja otwartych zasobów edukacyjnych oraz aktywność na ich rzecz.
- Organizowanie konferencji, sesji, warsztatów oraz otwartych zebrań naukowych poszczególnych zakładów.
- Wykłady popularyzujące naukę w ramach Festiwalu Nauki w Warszawie i podczas Bukowińskiego Festiwalu Nauki.
- Udział w Międzynarodowych Targach Książki.
- Współpracę na rzecz promocji i popularyzacji nauki z Fundacją

Slawistyczną oraz z podmiotami samorządu terytorialnego w kraju i za granicą.

- Prowadzenie naukowej Biblioteki Instytutu Slawistyki PAN im. Zdzisława Stiebera.

6. DANE LICZBOWE

W 2017 roku pracownicy oraz doktoranci wydali **265** publikacji:

- monografie autorskie: **4**
- monografie współautorskie: **2**
- monografie autorskie przetłumaczone na inne języki: **8**
- redakcja i współredakcja naukowa monografii i tomów zbiorowych: **11**
- podręczniki: **2**
- artykuły, rozdziały i inne: **238**

w tym:

- w czasopismach z listy JCR: **2**
- w czasopismach z listy ERIH: **16**
- w czasopismach z listy B MNiSW: **79**
- w recenzowanych czasopismach wydanych w kraju i za granicą (spoza listy MNiSW): **35**
- rozdziały w monografiach wieloautorskich: **106**

Referaty wygłoszone na konferencjach międzynarodowych: **145**, w tym:

- **65** referatów pracowników oraz **6** referatów doktorantów wygłoszonych na międzynarodowych konferencjach **w kraju**
- **67** referatów pracowników i **7** referatów doktorantów wygłoszonych na międzynarodowych konferencjach **za granicą**

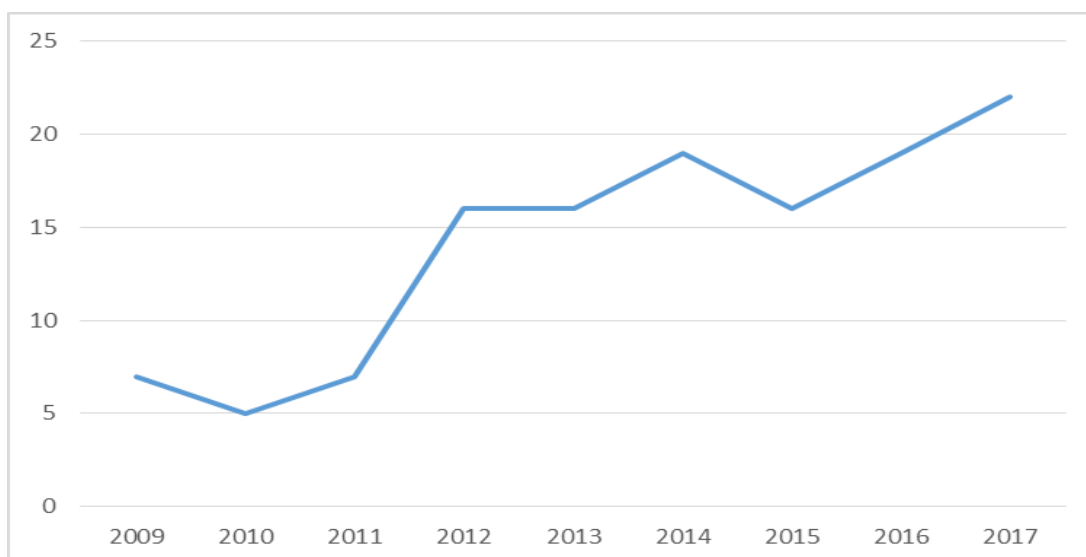
W 2017 roku pracownicy Instytutu Slawistyki PAN wygłosili **23** wykłady na zaproszenie zagranicznych instytucji w **15** krajach.

W roku sprawozdawczym realizowano:

- **58** tematów statutowych
- **24** projekty w ramach umów międzynarodowych we współpracy z placówkami naukowymi z **12** krajów
- **24** projekty w ramach grantów afiliowanych w Instytucie Sławistyki PAN

Od 2009 roku notuje się znaczący wzrost realizowanych projektów grantowych, afiliowanych przy Instytucie Sławistyki PAN. W obecnym roku sprawozdawczym liczba grantów realizowanych przez pracowników Instytutu po raz pierwszy przekroczyła 20:

- 2009 – 7 grantów
- 2010 – 5 grantów
- 2011 – 7 grantów
- 2012 – 16 grantów
- 2013 – 16 grantów
- 2014 – 19 grantów
- 2015 – 16 grantów
- 2016 – 19 grantów
- 2017 – 24 granty

Ponadto pracownicy wykonywali badania naukowe w **14** projektach afiliowanych poza IS PAN.

II. NAJWAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA INSTYTUTU SLAWISTYKI PAN

1. LOGO HR EXCELLENCE IN RESEARCH

W dniu 4 maja 2017 r. Instytut Slawistyki Polskiej Akademii Nauk dołączył do elitarnego grona polskich instytutów naukowych posiadających prawo do posługiwania się znakiem HR Excellence in Research. Przyznanie tego wyróżnienia jest wynikiem procesu aplikacyjnego rozpoczętego przez Instytut w 2015 r. Logo HR Excellence in Research nadawane jest przez Komisję Europejską instytucjom naukowym gwarantującym stabilność zatrudnienia, możliwość rozwoju kariery zawodowej, a także pomoc merytoryczną i finansową przy projektach badawczych. Wewnętrzna polityka kadrowa i procedury rekrutacji instytucji posługującej się logo HR Excellence in Research muszą być zgodne z zasadami określonymi w „Europejskiej Karcie Naukowca” i „Kodeksie postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych”. Instytucje wyróżnione znakiem HR Excellence in Research są promowane przez Komisję Europejską wśród międzynarodowych organizacji i naukowców jako zapewniające naukowcom najlepsze warunki pracy i rozwoju, wspierające inicjatywy naukowe, prowadzące politykę równych szans, sprzyjające mobilności i zapewniające szkolenia podnoszące kwalifikacje naukowców. Przyznane wyróżnienie jest nie tylko nagrodą za dotychczas prowadzoną politykę kadrową i instytucjonalną, ale przede wszystkim zobowiązaniem do ciągłego doskonalenia polityki w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi zgodnie z „Europejską Kartą Naukowca” i „Kodeksem postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych”.

2. KONCEPCJA ZINTEGROWANYCH BAZ MATERIAŁOWYCH TYPU SŁOWNIKÓW SEMANTYCZNO-SYNTAKTYCZNYCH

W 2017 r. zakończył się grant „Właściwości składniowe czasowników jako baza ich zintegrowanego opisu leksykograficznego (w perspektywie konfrontatywnej

polsko-bułgarsko-rosyjskiej)”, finansowany przez Narodowe Centrum Nauki w konkursie OPUS, nr 2013/11/B/HS2/03116, którego kierownikiem była **prof. dr hab. Małgorzata Korytkowska**. W wyniku realizacji projektu powstało opracowanie złożone z dwóch części: baz danych dla trzech badanych języków słowiańskich o charakterze słowników semantyczno-syntaktycznych, zawierających w sumie ponad 1600 haseł z dwóch klas semantycznych – klasy czasowników mentalnych (*verba mentalis*) oraz klasy czasowników emotywnych (*verba sentiendi*) oraz opracowania monograficznego zawierającego analizy badanego materiału (około 35 arkuszy autorskich tekstu). Ponadto członkowie zespołu opublikowali bądź złożyli do druku 17 artykułów tematycznie związanych z projektem (po polsku, rosyjsku, angielsku, niemiecku i słoweńsku).

Opracowanie jako całość obejmuje szerokie spektrum problemowe i nie ma odpowiednika w istniejącej slawistycznej i nieslawistycznej literaturze przedmiotu – dotyczy to analiz poszczególnych tematów zawartych w opracowaniu monograficznym, jak też, co należy szczególnie podkreślić, stworzenia baz słownikowych, które przynoszą nie tylko bogaty materiał językowy z trzech języków słowiańskich, a także analizy poszczególnych typów struktur zdaniowych. Przykłady te są ilustracją zachodzących procesów semantyczno-składniowych (zapis za pomocą systemu symboli jest jednocześnie analizą danej konstrukcji).

W ramach grantu prowadzone były działania w celu upowszechniania w środowisku językoznawczym (w kraju i zagranicą) założeń i efektów badania. Częstkowe analizy zostały zaprezentowane na konferencjach naukowych, w których z referatami wzięli udział członkowie zespołu. Referat podsumowujący efekty badania (autorstwa **prof. dr hab. Aleksandra Kiklewicza** i **prof. dr hab. Małgorzaty Korytkowskiej**) został przyjęty na prestiżowy Międzynarodowy Kongres Slawistów, który odbędzie się w 2018 r. w Belgradzie, zostanie też opublikowany w zbiorze polskich referatów na ten kongres. Wobec wielu badanych zagadnień przyjęto autorskie rozwiązania. Wart podkreślenia wydaje się wkład autorski w całościową koncepcję opisu monograficznego, a także koncepcję zintegrowanych baz materiałowych typu słowników semantyczno-

syntaktycznych. Przyjęte rozwiązania osadzone są w opisie słownikowym typu specjalistycznego, ale implikują wnioski, które mogą mieć wartość także dla leksykografii popularnej, ogólnodostępnej, ponieważ stosowana aktualnie praktyka w zakresie struktury haseł słownikowych pozostawia wiele do życzenia, jeśli chodzi o konsekwentne, czytelne, ale przede wszystkim zgodne ze sformułowanymi regułami uwzględnianie zjawisk polisemii, a także opisu tzw. „odmianek znaczeniowych” poszczególnych czasowników, wyróżnianych często w nadmiernej ilości. Jako całość, bazy stanowią niewątpliwe *novum*, jeśli chodzi o propozycję semantyczno-syntaktycznego słownika niejednojęzycznego.

3. NAGRODY

Dr Ewelina Drzewiecka została uhonorowana nagrodą dla Młodego Uczonego Bułgarskiej Akademii Nauk im. Marina Drinowa. Pamiątkowy dyplom dr Drzewiecka otrzymała z rąk prezydenta Republiki Bułgarii, Rumena Radewa, w dniu 1 listopada 2017 r., podczas uroczystości z okazji bułgarskiego święta Budzicieli Narodowych. W 2017 r. **dr Ewelina Drzewiecka** została również laureatką nagrody Fundacji Sławistycznej za debiut książkowy z dziedziny sławistyki za książkę „Herezja Judasza w kulturze (po)nowoczesnej. Studium przypadku” (Universitas 2016).

W 2017 r. **dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN** została uhonorowana Nagrodą Forum Wydawców we Lwowie, organizacji pozarządowej organizującej Lwowskie Targi Książki, w kategorii „Miasto: Lwów”. Nagroda została przyznana ukraińskiemu wydaniu książki „Lwów: o odczytywaniu miasta na nowo” („Львів: перечитування міста”) w przekładzie Ostapa Sliwskiego, wydanej przez Видавництво Старого Лева.

W 2017 r. monografia „*Nikt za nas tego nie zrobi*”. *Praktyki językowe i kulturowe młodych aktywistów mniejszości językowych Europy* **dr hab. Nicole Dołowy-Rybińskiej** ukazała się w prestiżowej serii „Monografie” Fundacji na rzecz Nauki Polskiej (Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika). Książka

przedstawia portret młodych ludzi angażujących się na rzecz mniejszości językowych Europy: Kaszubów (w Polsce), Górnołużyczan (w Niemczech), Bretończyków (we Francji) i Walińczyków.

4. MONOGRAPHS 2017

W 2017 r. zakończyła się realizacja projektu „Monografie slawistyczne. Językoznawstwo i kulturoznawstwo”, celem którego było upowszechnienie na świecie badań slawistycznych prowadzonych przez pracowników Instytutu Sławistyki PAN. Projekt obejmował tłumaczenie na język angielski aż sześciu monografii slawistycznych stanowiących przemyślaną i systematyczną prezentację osiągnięć polskiej slawistyki i publikację ich elektronicznych wydań w Repozytorium Sławistycznym iReteslaw w celu zapewnienia im szerokiej dostępności. Projekt otrzymał dofinansowanie w ramach III edycji konkursu Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki – moduł 3 (upowszechnianie wyników badań humanistycznych na świecie), nr 31H 13 0164 82.

Na cykl składają się następujące książki:

1. *The Curse. On Folk Magic of the Word* **dr hab. Anny Engelking, prof. IS PAN** jest pierwszą polską monografią językowo-kulturowego aktu klątwy.
2. *The Development of Words Across Centuries. An Outline of a Dictionary of Semantic Motivations Based on the Material of Slavic Adjectives Inherited from the Proto-Slavic Period* **dr hab. Marioli Jakubowicz, prof. IS PAN** jest książką poświęconą zmianom znaczeń słów na przykładzie wybranych przymiotników pochodzenia prasłowiańskiego.
3. *The Polish Minority in South-Eastern Ukraine* **dr hab. Heleny Krasowskiej, prof. IS PAN** przedstawia całościowy obraz problemów językowych i tożsamościowych ludności polskiej na południowo-wschodniej Ukrainie.
4. *Twentieth-Century Russian Theatre and Tradition. Continuities, Ruptures, Transformations* **dr hab. Katarzyny Osińskiej, prof. IS PAN** jest pierwszą w

polskiej literaturze propozycją całościowego ujęcia historii teatru rosyjskiego XX wieku.

5. *Bogomilism. The Afterlife of the „Bulgarian Heresy”* **dr hab. Grażyny Szwat-Gyłybowej, prof. IS PAN** jest studium z zakresu historii idei, podejmującym problematykę adaptacji średniowiecznej gnozy bogomilskiej do potrzeb nowoczesnego i ponowoczesnego dyskursu tożsamościowego Bułgarów.

6. *The Multilingualism of the Old Believers Living in Poland* **prof. dr hab. Anny Zielińskiej** to klasyczna monografia, w której autorka opisuje sytuację językową zamieszkujących w Polsce, wielojęzycznych społeczności staroobrzędowców w latach dziewięćdziesiątych XX wieku.

5. UMIĘDZYNARODOWIENIE PUBLIKACJI

W 2017 r. zakończył się projekt „Okrzyki pogromowe. Szkice z antropologii historycznej Polski lat 1939-1946”, celem którego było wydanie anglojęzycznej wersji publikacji **prof. dr hab. Joanny Tokarskiej-Bakir**. Projekt otrzymał dofinansowanie w ramach IV edycji konkursu Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki – moduł 3a (Umieędzynarodowienie), nr 3aH 15 0240 83. Przekład ukazał się nakładem wydawnictwa Peter Lang jako „Pogrom Cries – Essays on Polish-Jewish History, 1939-1946”. Książka została wydana w ramach prestiżowej serii Eastern European Culture, Politics and Societies pod redakcją Ireny Grudzińskiej-Gross i Andrzeja W. Tymowskiego. Monografia obejmuje 9 rozdziałów, apendyks zawierający materiał źródłowy, a także wstęp autorstwa Ireny Grudzińskiej-Gross.

6. CZASOPISMA INSTYTUTU SŁAWISTYKI W PRESTIŻOWYCH BAZACH

Instytut Sławistyki PAN wydaje 8 czasopism naukowych, wysoko punktowanych i obecnych na liście B Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz indeksowanych w prestiżowych bazach. Wszystkie czasopisma wydawane przez

Instytut ukazują się wyłącznie w wersji elektronicznej, w otwartym dostępie, na platformie ISS PAS Journals: <https://ispan.waw.pl/journals/index.php>.

W 2017 r. kontynuowano wydawanie dwujęzycznych wersji czasopism „Adeptus” i „Studia Litteraria et Historica”. Większość numerów czasopism wydawanych przez IS PAN w tym roku miała charakter tematyczny.

Czasopismo „Adeptus” jako pierwsze czasopismo Instytutu Sławistyki Polskiej Akademii Nauk zostało włączone do bazy Emerging Sources Citation Index (ESCI), wchodzącej w skład tzw. Web of Science Core Collection. Zatem dzięki obecności w ESCI „Adeptus” będzie dostępny w bazie Web of Science. Kolejne dwa czasopisma wydawane przez IS PAN: anglojęzyczny rocznik „Colloquia Humanistica” oraz „Slavia Meridionalis” pomyślnie przeszły ewaluację i będą indeksowane w bazie SCOPUS. Indeksowane są w niej już także „Acta Baltico-Slavica” oraz „Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej”. Ponadto „Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej” weszły do bazy ScienceOpen – służącej otwartej nauce, stosunkowo nowej platformie wymiany myśli naukowej i tworzenia sieci naukowych kontaktów, a zarazem bazy liczącej ponad 36,5 miliona artykułów.

Dodatkowo, w dniu 2 października 2017 r. Dyrektor IS PAN prof. dr. hab. Anna Zielińska wprowadziła w Instytucie Sławistyki Polskiej Akademii Nauk tzw. politykę otwartego dostępu. Jej założenia przedstawia dokument jednogłośnie zatwierdzony przez Radę Naukową IS PAN tego samego dnia. W dniu 18 października 2017 r. Dyrektor Zielińska powołała **dr Dorotę Leśniewską** na pełnomocniczkę ds. otwartego dostępu. Dokument oraz zadania pełnomocniczki są dostępne na stronie IS PAN:

http://ispan.waw.pl/default/pl/index.php?option=com_content&view=article&id=1556.

7. INSTYTUT SLAWISTYKI PAN WSPÓŁORGANIZATOREM
VII MIĘDZYNARODOWEGO KONGRESU BADACZY BIAŁORUSI

W dniach 15-17 września 2017 r. odbył się w Warszawie VII Międzynarodowy Kongres Badaczy Białorusi (Сёмы Міжнародны Кангрэс даследчыкаў Беларусі / 7th International Congress of Belarusian Studies), którego współorganizatorem był Instytut Slawistyki PAN. Kongres zgromadził ponad 400 uczestników z różnych krajów (Białoruś, Polska, Ukraina, Niemcy, Wielka Brytania, Rosja, Słowenia, Litwa, Czechy, Węgry, Finlandia, Azerbejdżan, Słowacja, Hiszpania), reprezentujących różne dyscypliny humanistyczne. Podczas Kongresu miały miejsce obrady 109 sekcji problemowych, obrady okrągłego stołu, prezentacje najnowszych monografii dotyczących Białorusi oraz wręczenie nagród za wybitne publikacje białorutenistyczne.

Kongres otworzyła debata „Rewolucja 1917 roku i doświadczenie komunizmu w Europie Środkowo-Wschodniej”. Wzięli w niej udział: Felix Ackermann, Thomas Bohn, Uładzimir Mackiewicz, Alaksiej Łastoŭski, Waler Bułhakaŭ, Piotr Rudkoŭski, Elżbieta Smułkowa oraz Agnieszka Romaszewska-Guzy. Dyskusje w sekcjach problemowych obejmowały szeroki zakres tematyczny, m.in: stosunki międzynarodowe, zagadnienia polityczne i społeczne, *gender studies*, edukacja, historia Wielkiego Księstwa Litewskiego, historia Białorusi XIX i XX wieku, literaturoznawstwo, lingwistyka, historia kościoła i teologia, badania współczesnej kultury białoruskiej oraz kultury tradycyjnej i inne.

Pracownicy Instytutu Slawistyki PAN – **dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN, dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN** oraz **dr hab. Aliaksandr Smalianchuk, prof. IS PAN** – współtworzyli program Kongresu, wygłosili referaty, a także przewodniczyli obradom sekcji problemowych.

8. UDZIAŁ PRACOWNICZEK INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN W 49TH ANNUAL ASEEEES CONVENTION „TRANSGRESSIONS” W CHICAGO

W dniach 9-12 listopada 2017 roku w Chicago odbyła się 49. konferencja organizowana przez Association for Slavic, East European and Eurasian Studies, w której udział wzięły badaczki z Instytutu Sławistyki PAN: **dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk**, **dr Agata Jawoszek** oraz **dr Anna Boguska**.

Konferencja organizowana przez ASEEEES jest wydarzeniem skupiającym sławistów, a także badaczy Europy Wschodniej oraz Eurazji. Co roku odbywa się w innym amerykańskim mieście, a w jej obradach uczestniczy ponad 2000 tysięcy uczonych z całego świata. Tematem tegorocznej konferencji było zagadnienie transgresji, zainspirowane obchodami setnej rocznicy Rewolucji październikowej. Celem konferencji był namysł nad tym, w jaki sposób podważany, obalany i przekształcany może być dominujący dotychczas porządek ekonomiczny, kulturowy, polityczny lub społeczny. Referaty przedstawione na konferencji stanowią rezultaty badań prowadzonych w IS PAN w ramach projektu „Idee wędrówne na słowiańskich Bałkanach (XVIII–XX w.), finansowanego ze środków Narodowego Centrum Nauki (2014/13/B/HS2/01057).

W panelu zatytułowanym „Modern Ideas in the Slavic Balkans: Transgression of Meanings” **dr Anna Boguska** zaprezentowała tekst pt. „Croatian Struggles with Freedom, Liberalism (vs. Nationalism): Transgressions of Idea(s) at the Turn of the Century”, natomiast **dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk** wygłosiła referat pt. „From Social Movement to Ethnic Cleansing: The Idea of Revolution in Croatia, XX c.”, a także odczytała referat **dr Eweliny Drzewieckiej** pt. „The Idea of Secularization in the Modern Bulgarian Culture”. W panelu zatytułowanym „Transgressions into Modernity: The Slavic Balkan Cases” **dr Agata Jawoszek** przedstawiła referat „From the Ottoman Empire to the Austro-Hungarian Monarchy: Bosnian Civilization Transgressions and their Consequences in the Shaping of Social and Political Ideas”. Poza wygłoszeniem swoich referatów dr Jawoszek i dr Wróblewska-Trochimiuk uczestniczyły w konferencji w roli dyskusantek w

panelach poświęconych historii idei w kulturach słowiańskich, a dr Boguska przewodniczyła jednemu z paneli.

III. ZADANIA BADAWCZE

Instytut Sławistyki PAN prowadzi interdyscyplinarne badania nad językami, literaturami, historią i zagadnieniami narodowościowymi na obszarze Słowiańszczyzny. Prace naukowe w IS PAN prowadzone są w ramach 6 pól badawczych.

Tematy statutowe: **58**

Realizowane granty: **19**

Zakończone granty: **5**

1. KULTUROWE DZIEDZICTWO SŁOWIAŃSZCZYZNY. BADANIA DIACHRONICZNE

Projekty realizowane w tym polu mają na celu badanie i opis duchowego dziedzictwa kulturowego narodów słowiańskich. Prowadzone są diachroniczne prace badawcze, dokumentacyjne i edytorskie. Wykonywane są unikatowe projekty z zakresu leksykografii. Prowadzone są interdyscyplinarne sławistyczne badania diachroniczne z zakresu historii języków słowiańskich (i języka prasłowiańskiego), onomastyki, dialektologii historycznej. Ponadto prowadzone są rusycystyczne i ukrainistyczne badania literaturoznawcze i kulturoznawcze (literatura, sztuka, teatrologia, antropologia kultury).

1.1. Projekty z zakresu leksykografii i leksyki słowiańskiej

a) **Bazy i słowniki**

Temat statutowy

Stworzenie gramatycznej i semantycznej bazy wyrazów prasłowiańskich

Kierownik: dr hab. Mariola Jakubowicz, prof. IS PAN

Wykonawca: mgr Szymon Pogwizd

Wykonane prace: Wprowadzanie do programu TLex materiału z kartoteki „Słownika prasłowiańskiego” (L-, M-, N-P).

Przewidywany efekt: baza dostępna na stronie internetowej

Rok zakończenia: 2018

Realizowane granty

Słownik Bartłomieja z Bydgoszczy – wersja polsko-łacińska

Kierownik projektu: dr hab. Lucyna Agnieszka Jankowiak, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr Arleta Łuczak, dr hab. Maria Trawińska, prof. IS PAN

Numer projektu: 030/NPRH2/H11/81/2012

Okres realizacji: 2012-2018

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (NPRH)

Wykonane prace: Druga redakcja oraz ostateczna redakcja ok. 400 haseł: na literę W (wyciskać-wyskoczyć, wysławiający - wzywający) i na literę Z (z - zaćpać).

Przewidywany efekt: słownik

Słownik prasłowiański. Tom XI (wersja cyfrowa)

Kierownik projektu: dr hab. Mariola Jakubowicz, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr Beata Raszevska-Żurek, mgr Paweł Swoboda, dr Tadeusz Kwoka, mgr Artur Zwolski, mgr Szymon Pogwizd

Numer projektu: 11H 16 0266 84

Okres realizacji: 2017-2022

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (NPRH)

Wykonane prace: Sporządzenie wykazu haseł, które będą przedmiotem opracowywania w ramach wykonywanego grantu; autorskie opracowanie podziału tych haseł pod względem semantycznym i formalnym; przydzielenie haseł poszczególnym wykonawcom. Zbieranie materiału leksykograficznego do przydzielonych haseł.

Przewidywany efekt: słownik w wersji cyfrowej

b) Opracowania leksykalne

Tematy statutowe

Studia z leksyki polskiej XVI i XIX wieku

Kierownik: dr hab. Lucyna Agnieszka Jankowiak, prof. IS PAN

Wykonane prace: Zebranie części materiału leksykalnego z XIX wieku.

Planowany efekt: cykl artykułów

Rok zakończenia: 2018

Nazwy ludzkich zbiorowości w języku polskim od staropolszczyzny do współczesności

Kierownik: dr Beata Raszevska-Żurek

Wykonane prace: Gromadzenie materiału i wstępna analiza nazw ludzkich zbiorowości, podział leksemów pod względem semantycznym, wstępna analiza cytatów słownikowych, przygotowanie materiału do artykułów o nazwach z rdzeniem społ-, oddanie do druku artykułu, redakcja tekstu kolejnych artykułów.

Osiągnięty efekt: artykuł pt. „Elementy społecznego pojmowania OBYCZAJU w świetle znaczeń i użyc leksemów obyczaj i zwyczaj w czasach staro- i średniopolskich”

Rok zakończenia: 2017

Leksyka konfesyjna we współczesnym białoruskim i rosyjskim języku literackim.

Studium porównawcze

Kierownik: dr hab. Ewa Gołachowska, prof. IS PAN

Wykonawca: dr Dorota Pazio-Wlazłowska

Wykonane prace: Ekscerpcja leksyki religijnej z tekstów liturgicznych. Publikacja tekstu: „Akcja „Мы – православные!”. Słowo wspierane przez obraz w służbie ewangelizacji”.

Przewidywany efekt: monografia współautorska

Rok zakończenia: 2020

Tematy statutowe

Nazewnictwo Pomorza Zachodniego zawierające elementy przedśłowiańskie i słowiańskie – podsumowanie badań

Kierownik: prof. dr hab. Jerzy Duma

Wykonane prace: Wyekscerpowano i zmapowano nazwy terenowe z I tomu pozycji: „Nazwy terenowe Pomorza Zachodniego zawierające elementy słowiańskie” (z wyjątkiem nazw ponowionych i kierunkowych). Zlokalizowano na mapie nazwy terenowe Pomorza Zachodniego z elementem słowiańskim (około 2590 nazw) z I i częściowo II tomu monografii Ewy Rzetelskiej-Feleszko i Jerzego Dumy „Nazwy terenowe Pomorza Zachodniego zawierające elementy słowiańskie” SOW, Warszawa 2008. Ustalono kryteria mapowania i rodzaje znaków. Sformułowano wstępny komentarz do mapy w porównaniu z dawnymi centrami średniowiecznego słowiańskiego osadnictwa na Pomorzu Zachodnim. Opublikowany został artykuł pt. „Nazwy rzek Świna, Ina, Jana - w poszukiwaniu źródłosłowu”.

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2020

Antroponimia słowiańska dawnych Inflant Polskich w ujęciu diachronicznym

Kierownik: dr hab. Dorota Krystyna Rembiszewska, prof. IS PAN

Wykonane prace: Został wyekscerpowany materiał z rękopisów Stefanii Ulanowskiej znajdujący się w Archiwum PAN i PAU w Krakowie. Wyekscerpowane nazwiska wpisano do arkusza kalkulacyjnego i zestawiono je z nazwiskami mieszkańców miejscowości Wielony (wschodnia Łotwa). Przygotowano tekst: „Nazwiska mieszkańców Łatgalii w wieku XIX w materiałach Stefanii Ulanowskiej”. Osiągnięty efekt: artykuł pt. „Nazwiska Polaków w ujęciu geograficznym, „Slavia Iaponica. Studies in Slavic Languages and Literatures”.

Rok zakończenia: 2017

Zakończony projekt

Uzus toponimiczny. Zarys problematyki teoretycznej (na podstawie polskiej toponimii Huculszczyzny)

Kierownik projektu: mgr Wojciech Włoskowicz

Numer projektu: 2016/20/T/HS2/00024

Okres realizacji: 2016-2017

Jednostka finansująca: NCN (stypendium doktorskie ETIUDA)

Wykonane prace: Odbył się sześciomiesięczny staż naukowy w Instytucie Sławistyki Uniwersytetu Wiedeńskiego. Ukończono prace nad rozprawą doktorską, złożono rozprawę doktorską do recenzji.

Przewidywany efekt: obrona rozprawy doktorskiej w 2018 roku

1.3. Edycje tekstów źródłowych z zakresu historii i literatur słowiańskich

Tematy statutowe

Edycja XIV-wiecznej poznańskiej księgi ziemskiej

Kierownik: dr hab. Maria Trawińska, prof. IS PAN

Wykonawca: dr hab. Maria Trawińska, prof. IS PAN

Wykonane prace: Odczytanie 80 kart rękopisu. Opracowanie schematu indeksów wyrazów pospolitych i nazw własnych, wprowadzenie danych z polskich zapisek (format Word i Excel).

Przewidywany efekt: transkrypcja rękopisu, cykl artykułów

Rok zakończenia: 2019

Trzy Legendy Św. Stefana – wydanie łacińsko-polskie. Three St. Stephen's Legends – The Latin-Polish Edition

Kierownik: prof. dr hab. Ryszard Grzesik

Wykonawca: dr hab. Anna Kotłowska (tłumaczenie)

Wykonane prace: Dokończono spisywanie rkp. Biblioteki Batthyanyich oraz jego

porównania z dotąd spisanyymi rękopisami (z Reun, Budapesztańskiego oraz Wiedeńskiego). Spisywanie tekstu kodeksu monachijskiego (z Tegernsee) z końca XV w.

Przewidywany efekt: przygotowanie bilingwalnej edycji trzech Legend św. Stefana

Rok zakończenia: 2020

Etnosocjologia Józefa Obrębskiego

Kierownik: dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

Wykonane prace: Przygotowanie i wygłoszenie referatu „Czy chłop jest człowiekiem? Figura «Poleszuka» jako narzędzie konstruowania autowizerunku Polaka” na konferencji „Chłopskość i jej dziedzictwo w polskiej historii i kulturze”, IBL PAN, Centrum Badań Dyskursów Postzależnościowych UW. Wygłoszenie wykładu gościnnego „«Poleszuc» nieoswojony. O funkcji stereotypu Poleszuka w polskim dyskursie kolonialnym okresu międzywojennego”, Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології (ІМФЕ) імені М. Т. Рильського НАН України. W Skopju we współpracy z Ambasadą RP w Macedonii zorganizowano wystawę fotograficzno-etnograficzną w Muzeum Macedonii w Skopju „Поречаните. Македонското Порече 1932-1933 во етнографската документација на Јозеф Обрембски” (przygotowanie scenariusza, katalogu, kalendarza) oraz udzielono wywiadu stacji telewizyjnej 24 Saati.

Przewidywany efekt: cykl artykułów, monografia

Rok zakończenia: 2020

Węgrzy w opinii Polaków we wczesnym średniowieczu (do 1320 r.)

Kierownik: prof. dr hab. Ryszard Grzesik

Wykonawcy: dr hab. Anna Kotłowska, mgr Barbara Grunwald-Hajdasz

Wykonane prace: Przygotowywanie ekscerptów z polskich kronik średniowiecznych.

Efekt końcowy: książka

Rok zakończenia: 2019

Realizowany grant

Testimonia najdawniejszych dziejów Słowian. Seria łacińska, t.3: Średniowiecze, z.1: Źródła węgierskie

Kierownik projektu: prof. dr hab. Ryszard Grzesik

Wykonawcy: dr hab. Anna Kotłowska, dr Wojciech Mądry, dr Adrien Queret-Podesta, mgr Barbara Grunwald-Hajdasz

Numer projektu: 11H 16 0195 84

Okres realizacji: 2017-2022

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (NPRH)

Wykonane prace: Wstępne wytypowanie źródeł do dokonania ekscerptów.

Przewidywany efekt: monografia

1.4. Rusycystyczne i ukrainistyczne badania literaturoznawcze

Tematy statutowe

Afryka w kulturze rosyjskiej XX i XXI wieku

Kierownik: dr hab. Grażyna Bobilewicz, prof. IS PAN

Wykonane prace: Kontynuowano kwerendę biblioteczną i muzealną.

Przewidywany efekt: cykl artykułów

Rok zakończenia: 2018

Literatura i sztuka. Malarstwo i literatura rosyjska w kontekście kultury/literatury/sztuki europejskiej i światowej. Temat cząstkowy: 1. Portrety. Sztuka interpretacji.

Kierownik: dr hab. Grażyna Bobilewicz, prof. IS PAN

Wykonane prace: Opublikowano artykuły.

Osiągnięty efekt: artykuły: *Ornamentalizm we współczesnym malarstwie rosyjskim (teoria i praktyka)*, „Irydion. Literatura – Teatr – Kultura”, (dawniej: Prace

Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Filologia Polska. Historia i teoria literatury)", 2017, t. III, nr 1, s. 79-96. *Poet w ulicznej galerii. Portriety Siergieja Jesienina i Władimira Majakowskiego*, „Russkaja filologija: Żurnal (Uczonyje zapiski) katedry literatury i żurnalistyki Smolenskogo gosudarstwiennogo uniwersiteta". Sost. i ried. M. Ł. Rogackina, E. Ł. Kotowa, A. A. Azarienkow. Smoleńsk: SmolGU, 2017, s. 29-52.

Rok zakończenia: 2017

Temat cząstkowy: 2. Muza mody. Strój artysty w Rosji XX wieku.

Wykonane prace: Opublikowano prace: *Stroje poetki rosyjskiej Anny Achmatowej w kontekście mody epoki*, w: *Ciało, strój, biżuteria w kontekście przemian kulturowych, społecznych i politycznych pierwszej połowy XX wieku*, Pod redakcją Ewy Letkiewicz, Wydział Artystyczny UMCS, Lublin 2017, s. 161-180. [ISBN 978-83-65289-19-3].
Oddano do druku: *Papuga czy dandys? Image rosyjskiego stilagi lat 1940.-1960. XX wieku w kontekście społeczno-kulturalnym*, w: *Co (nie) przystoi mężczyźnie*. Red. Magdalena Furmanik-Kowalska i Anna Straszewska. Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata. Wydawnictwo Tako, Warszawa-Toruń.

Przewidywany efekt: cykl artykułów

Rok zakończenia: 2019

„Don Kichot” Cervantesa w Rosji (i w Polsce)

Kierownik: dr hab. Katarzyna Osińska, prof. IS PAN

Wykonane prace: Kontynuacja pracy nad książką.

Przewidywany efekt: cykl artykułów, monografia

Rok zakończenia: 2018

Realizowany grant

Wiedza-władza-rozkosz. Seksualność w polskiej i ukraińskiej prozie galicyjskiej przełomu XIX i XX wieku

Kierownik projektu: dr Katarzyna Glinianowicz

Numer projektu: 2016/20/S/HS2/00584

Okres realizacji: 2016-2019

Jednostka finansująca: NCN (FUGA)

Wykonane prace: Analiza dotychczasowych ujęć teoretycznych i metodologicznych dyskursu seksualności. Wybór narzędzi badawczych, które będą wykorzystywane w interpretacji tekstów źródłowych w ramach ustalonych wcześniej tematów badawczych. Analiza i interpretacja materiału źródłowego połączona z wypracowaniem nowych ujęć badawczych literatury pogranicza polsko-ukraińskiego. Upowszechnienie wyników badań podczas uczestnictwa w dwóch międzynarodowych konferencjach naukowych oraz otwartego seminarium Zakładu Literaturoznawstwa i Kulturoznawstwa Instytutu Slawistyki PAN.

Przewidywany efekt: cykl artykułów

2. BADANIA NAD TOŻSAMOŚCIĄ (MITY, IDEE, PAMIĘĆ ZBIOROWA, DYSKURSY)

Badania nad problematyką narodowościową ze szczególnym uwzględnieniem pamięci zbiorowej, idei, mitów i mitologemiki, symboliki oraz zagadnień językowych. Badania teoretyczne dotyczą tożsamości narodów słowiańskich (także polskiego) w kontekście integracji europejskiej i globalizacji. Prowadzone są teoretyczne badania narodowościowe nad relacjami Polski i Europy w ujęciu diachronicznym oraz badania nad etnicznością i mitami rasowymi na terenie Słowiańszczyzny. Odrębnym podpołem są badania nad pamięcią społeczną (*memory studies*), w tym unikatowe badania nad relacjami słowiańsko – żydowskimi oraz nad białoruską pamięcią historyczną. Prowadzone są także badania nad tożsamością kulturową na Bałkanach. Nowym kierunkiem są badania nad analizą różnych typów współczesnych dyskursów (publiczny, medialny, polityczny) w Polsce i w Rosji.

Tematy statutowe

Opowieść w kryzysie – formowanie się czeskiej tożsamości kulturowej w XIX i XX wieku

Kierownik: dr Karolina Ćwiek-Rogalska

Wykonane prace: Udział w międzynarodowej konferencji naukowej z referatem „Pojem krize u Tomáše Garrigue Masaryka jako interpretační kategorie českých dějin”. Oddanie do druku artykułu „The Premature Ends of Central Europe”. Uzyskanie stypendium im. J. Dobrovskiego na pobyt badawczy w Pradze.

Przewidywany efekt: cykl artykułów

Rok zakończenia: 2020

Ludzie dwóch kultur - wybrane przypadki transgresji kulturowej Polaków w Imperium Osmańskim w XVII, XVIII i XIX wieku

Kierownik: dr Agnieszka Aysen Kaim

Wykonane prace: Wstępne opracowanie dotychczas zebranych materiałów; przygotowanie kolejnych rozdziałów i przeprowadzenie kwerend bibliotecznych na terenie Polski.

Przewidywany efekt: książka

Rok zakończenia: 2019

The images of civilization borders

Kierownik: dr hab. Jolanta Sujecka, prof. IS PAN, dr Wojciech Sajkowski

Wykonawcy: prof. dr John Cox, dr Maciej Falski

Wykonane prace: Przygotowanie i wydanie drukiem 6 numeru czasopisma „Colloquia Humanistica”.

Osiągnięty efekt: numer czasopisma „Colloquia Humanistica”

Rok zakończenia: 2017

Neoliberalne osvajanie rasizmu – Europa po 1989 roku

Kierownik: prof. dr hab. Wojciech Burszta

Wykonane prace: Przygotowanie dwóch rozdziałów książki; analiza dyskursu prasowego.

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2018

Panslawizm a tożsamość narodowa. Stosunek tożsamości czeskiej, polskiej, słowackiej do panslawizmu, na przykładzie historiografii

Kierownik: dr Dorota Leśniewska

Wykonane prace: Kontynuacja uzupełniających kwerend do pracy i porządkowanie owego materiału.

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2018

Bałkańskie echa czarnej legendy jezuitów

Kierownik: dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN

Wykonane prace: Przygotowanie i oddanie do druku artykułu / rozdziału poświęconego obrazowi jezuitów w słowiańskich krajach na Bałkanach oraz ich roli po zniesieniu kasaty zgromadzenia. Przygotowanie rozdziału książki.

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2019

Świat wartości, idei i wyobrażeń w imagologicznym obrazie sąsiedniego narodu. Słowiańszczyzna południowa w kontekście europejskim

Kierownik: dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN

Wykonane prace: Przygotowanie i oddanie do druku artykułu poświęconego literackiemu obrazowi (przykład bośniacki i chorwacki) postrzegania zróżnicowanych etnicznie środowisk i wskazanie przyczyn stygmatyzujących wizji w relacjach serbsko-chorwackich i serbsko-kosowskich.

Przewidywany efekt: cykl artykułów

Rok zakończenia: 2018

Realizowane granty

Idee wędrownie na słowiańskich Bałkanach (XVIII-XX w.)

Kierownik projektu: dr hab. Grażyna Szwat-Gyłybow, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr Ewelina Drzewiecka, dr Anna Boguska, dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk, dr Katarzyna Sudnik, dr Damian Kubik, dr hab. Dorota Gil, prof. UJ, prof. dr hab. Lech Miodyński, dr Agata Jawoszek, prof. Nina Dimitrowa, dr Jasmina Šuler-Galos

Numer projektu: 2014/13/B/HS2/01057

Okres realizacji: 2015-2018

Jednostka finansująca: NCN (OPUS)

Wykonane prace: Ukończona została praca nad autorskimi hasłami podstawowymi dla 6 krajów. Teksty zostały uzupełnione i zredagowane we współpracy z kierownikami zespołów. Przetłumaczone zostały na język polski hasła wprowadzające (27), uzupełnione o materiał grecki i turecki.

Przewidywany efekt: komputeropis leksykonu

Kategoria „rasy” w myśli polskiej do 1918 roku. Źródła-wyobrażenia-konteksty

Kierownik projektu: dr hab. Katarzyna Wrześcińska, prof. IS PAN

Wykonawca: dr hab. Joanna Nowak, prof. IS PAN

Numer projektu: 2016/21/B/HS3/03696

Okres realizacji: 2017-2020

Jednostka finansująca: NCN (OPUS)

Wykonane prace: Kwerenda materiałów źródłowych: biblioteki cyfrowe, Biblioteka Kórnicka; piśmiennictwo okresu romantycznego i oświeceniowego: czasopisma krajowe – Biblioteka Warszawska (1841-1843), czasopisma emigracyjne – Demokrata Polski (całość), Kronika Emigracji Polskiej (całość), publikacje zwarte – S. Rzewuski, „Myśli o zastosowaniu fizjologii do historii, mianowicie polskiej”, Warszawa 1830. Kwerenda materiałów źródłowych: Biblioteka Kórnicka PAN, biblioteki cyfrowe – piśmiennictwo po 1864 r. („Prawda” 1881-1885, publikacje zwarte: Charles Darwin, Paul Broca, Joseph Virey); analiza zebranego materiału.

Przewidywany efekt: maszynopis monografii

2.2. Badania nad pamięcią (memory studies)

Tematy statutowe

Przeszłość jako źródło tożsamości. Znaczenie epoki habsburskiej dla współczesnego ukraińskiego obrazu Lwowa

Kierownik: dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

Wykonane prace: Pierwszy z trzech planowanych artykułów naukowych, w języku angielskim, został przyjęty do druku w monografii zbiorowej (red. Jan Fellerer, Robert Pyrah, wyd. CEU Press, Budapeszt). Drugi z planowanych artykułów naukowych (w języku angielskim) został złożony do monografii zbiorowej, wydawca: Uniwersytet Wiedeński.

Przewidywany efekt: cykl artykułów

Rok zakończenia: 2019

Produkcja przestrzeni żydowskiej we współczesnej Warszawie: plac Grzybowski i ulica Próżna, 1983-2013

Kierownik: mgr Konrad Matyjaszek

Wykonane prace: Obrona doktoratu. Przygotowanie tekstu pracy doktorskiej do wydania w formie monografii.

Przewidywany efekt: publikacja monografii

Rok zakończenia: 2018

Czesław Miłosz: wojna i przemoc

Kierownik: dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN

Wykonane prace: Praca nad książką.

Przewidywany efekt: książka

Rok zakończenia: 2018

Współczesne Wilno jako przykład polskiego i litewskiego dyskursu kultur pamięci w latach 1990-2015

Kierownik: dr Małgorzata Kasner

Wykonane prace: Przeprowadzono opis stanu badań oraz kwerendy materiałowe, kontynuowano studia nad metodologią badań nad pamięcią w celu wyboru właściwej metody badawczej. Złożono do druku „Współczesne miasto i jego pamięć: Wilno w litewskich tekstach kultury po roku 1990. Zarys problematyki” (artykuł wstępny do redagowanego tomu „Acta Baltico-Slavica” Vol. 42, 2018).

Przewidywany efekt: cykl artykułów, monografia

Rok zakończenia: 2020

Topografia symboliczna dawnego getta warszawskiego a narracje o Zagładzie

Kierownik: dr Elżbieta Janicka

Wykonane prace: Wygłoszenie referatów: „False Symmetry. About two memorials in the space of the former Warsaw Ghetto” na konferencji w Nowym Jorku; „Symbolic Topography of the Former Border Strip between the Small and the Large Ghetto in Warsaw at a Time of the Holocaust Narrative Crisis” na konferencji w Hamburgu; „The Dominant and Alternative Narratives in the Space of the Former Warsaw Ghetto” na konferencji w Chicago; „A Triumphant Gate of the Polish Narrative: Warsaw Public Space at a Time of the Holocaust Narrative Crisis”.

Przewidywany efekt: cykl studiów

Rok zakończenia: 2018

Koncepcja polskiego doświadczenia Zagłady jako traumy zbiorowej w świetle rewizji dotychczasowych kategorii opisu

Kierownik: dr Elżbieta Janicka

Wykonane prace: Ukończono tekst o Marii Kann, kontynuowano zaawansowane prace nad tekstem o konsekwencjach kompromitacji dotychczasowych kategorii opisu i jej narracyjnych konsekwencjach w „Pokłosiu” (2012) Władysława Pasikowskiego.

Przewidywany efekt: cykl studiów

Rok zakończenia: 2019

Rewizja sposobów interpretowania polsko-żydowskiej historii współczesnej

Kierownik: dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN

Wykonawcy: prof. Jessie Labov (Ohio State) i prof. Karen Underhill (University of Illinois)

Wykonane prace: Organizacja konferencji na uniwersytecie Michigan w Ann Arbor, Michigan, USA, zaplanowanie następnej konferencji na kwiecień 2018 w Rutgers University, New Jersey.

Przewidywany efekt: organizacja konferencji

Rok zakończenia: 2019

Język, pamięć, polityka

Kierownik: prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir

Wykonawcy: dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN, dr Elżbieta Janicka, dr Joanna Roszak

Wykonane prace: Opublikowano m.in. teksty: „Praktyki polskości”, I. Grudzińska-Gross; J. Tokarska-Bakir, „The Polish underground organization Wolność i Niezawisłość and anti-Jewish pogroms, 1945–6”, *Patterns of Prejudice* nr 2. Wygłoszono referaty na konferencjach międzynarodowych oraz wykłady, m. in. J. Roszak, „Kiedy przyjdzie? Poezja w edukacji na rzecz pokoju – na przykładzie wiersza Zuzanny Ginczanki”, *Non omnis moriar. Zuzanna Ginczanka w stulecie narodzin* (Pracownia Badań nad Kulturą Europejską, IFP UAM) oraz J. Roszak, „Cztery minuty. Hannah Arendt lekcja o zaimku”, *Hannah Arendt. Myślicielka i wiek XX* (IFP UAM). Prowadzono kwerendy. Zredagowano uchodźczy numer pisma „Polonistyka. Innowacje”. Zorganizowano konferencję „Co czytano w gettach (2)”, Poznań, 12 grudnia 2017 r.

Przewidywany efekt: cykl monografii i artykułów

Rok zakończenia: 2020

Pogromy antyżydowskie w Europie środkowo wschodniej

Kierownik: prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir

Wykonane prace: Prace redakcyjne (biogramy, ilustracje, makieta) nad dwutomową książką pt. „Pod kłatwą. Społeczny portret pogromu kieleckiego”.

Przewidywany efekt: książka

Rok zakończenia: 2018

Pamięć historyczna. Doświadczenie białoruskie

Kierownik: dr hab. Aliaksandr Smalianchuk, prof. IS PAN

Wykonane prace: Przygotowanie i prowadzenie badań terenowych z zakresu historii mówionej na temat „Kolektywizacja w pamięci ludności Białorusi Zachodniej”. Redakcja tomu narracji biograficznych ze zbiorów Białoruskiego Archiwum Historii Mówionej oraz tomu artykułów naukowych „Czarnobylskaya katastrofa i gramadstwa: 30 god paśla awarii” (Mińsk, 2017). Udział w prezentacjach Białoruskiego Archiwum Historii Mówionej. Przygotowanie tomu 5 (2016) almanachu „Homo Historicus”. Organizacja konferencji naukowej na temat problematyki represji stalinowskich w historiografii i pamięci, „Masawyja represji u SSSR u histarycznaj tradycji i kalelktynaj pamiaci”, Mińsk, 17-18 listopada 2017 r.

Przewidywany efekt: cykl konferencji, monografii oraz artykułów

Rok zakończenia: 2020

Koncepcja krajowa w dobie nacjonalizmów. Analiza historii myśli politycznej na Białorusi i Litwie w XIX i pierwszej połowie XX wieku

Kierownik: dr hab. Aliaksandr Smalianchuk, prof. IS PAN

Wykonane prace: Kwerendy archiwalne w Wilnie i Warszawie. Wydanie monografii „Krajowaja ideja u biełaruskaj historii” (Mińsk, 2017). Zakończenie prac nad książką „Krajowiec Roman Skirmunt (1868-1939)”. Przygotowanie referatu na III Kongres zagranicznych badaczy dziejów Polski.

Przewidywany efekt: monografia, artykuły i referaty na konferencjach

Rok zakończenia: 2020

Realizowane granty

Etnografia pamięci PRL. Kultura codzienności Polski powojennej 1956-1989

Kierownik projektu: prof. dr hab. Wojciech Burszta

Wykonawcy: dr hab. Mirosław Pęczak, dr Michał Rauszer, dr Anna Jawor, dr Piotr Zańko

Numer projektu: 2016/21/B/HS3/03707

Okres realizacji: 2017-2020

Jednostka finansująca: NCN (OPUS)

Wykonane prace: Stworzenie kwestionariuszy, przeprowadzenie spotkania badawczego z realizatorami badań, kwerenda źródeł i początek badań empirycznych. Opracowanie przeglądu podstaw teoretycznych i metodologicznych badań, teoretycznej koncepcji pojęcia „nostalgia” i jej operacjonalizacji w kontekście pamięci o PRL; przygotowanie artykułu autorskiego na ten temat. Przygotowanie materiałów do badań i przegląd literatury przedmiotu. Przygotowanie narzędzi badawczych (scenariusza wywiadu). Przeszkolenie zespołu badawczego.

Przewidywany efekt: monografia

Przetwarzanie miejsc pamięci. Niemieckie pomniki ku czci poległych na terenie dawnej rejencji koszalińskiej

Kierownik projektu: dr Karolina Ćwiek-Rogalska

Numer projektu: 2017/01/X/HS3/01063

Okres realizacji: 2017-2018

Jednostka finansująca: NCN (MINIATURA)

Wykonane prace: Rozpoczęcie realizacji projektu

Przewidywany efekt: cykl artykułów

„Kłamstwo krwi. Legenda mordu rytualnego w XIX i XX wieku na ziemiach polskich”

Kierownik projektu: dr hab. Jolanta Żyndul

Numer projektu: 0239/NPRH4/H3a/83/2016

Okres realizacji: 2016-2018

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (NPRH)

Wykonane prace: Tekst został przygotowany do tłumaczenia.

Przewidywany efekt: wydanie książki w języku niemieckim

Zakończony grant

„Okrzyki pogromowe. Szkice z antropologii historycznej Polski lat 1939-1946”

Kierownik projektu: prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir

Numer projektu: 0240/NPRH4/H3a/83/2016

Okres realizacji: 2016-2017

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (NPRH)

Wykonane prace: Wydanie książki w języku angielskim.

Osiągnięty efekt: Wydana książka w języku angielskim: Joanna Tokarska-Bakir, *Pogrom Cries. Essays on Polish-Jewish History, 1939-1946*, Peter Lang GmbH, Warszawa 2017.

2.3. Kulturoznawcze analizy dyskursów

Tematy statutowe

Sublokatorstwo jako kategoria kultury i jako kategoria badawcza

Kierownicy i wykonawcy: dr Elżbieta Janicka, mgr Konrad Matyjaszek, dr Anna Zawadzka

Wykonane prace: Przeprowadzono trzy seminaria z cyklu „Sublokatorstwo jako kategoria kultury i jako kategoria badawcza”. Wydano artykuł w języku angielskim o książce Joyce Carol Oates „Zabiorę cię tam” w perspektywie sublokatorstwa jako kategorii opisowej i kategorii badawczej, Przegląd Narodowościowy.

Przewidywany efekt: doprecyzowanie definicji pojęcia; implementacja pojęcia w pracy badawczej; seminarium badawcze

Rok zakończenia: 2019

Kategoria prawdy w czeskiej refleksji estetycznej w I połowie XX wieku

Kierownik: mgr Aneta Daszuta

Wykonane prace: Zgromadzenie materiału; analiza krytyczna tekstów estetycznych; złożenie do druku artykułu na temat kategorii modalności w estetyce Jana Mukařovskiego.

Przewidywany efekt: cykl artykułów

Rok zakończenia: 2018

„Panika moralna” wobec zmian w obrębie życia rodzinnego na przykładzie rodzin nieheteronormatywnych

Kierownik: dr Anna Jawor

Wykonane prace: Analiza jakościowa materiału badawczego (dyskurs prasowy), prowadzenie wywiadów.

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2018

Wpływ polskiego kontekstu religijnego i kulturowego na wizerunek aseksualności w dyskursie medialnym

Kierownik: mgr Anna Kurowicka

Wykonane prace: Złożenie pracy doktorskiej zawierającej rozdział pt. „Conceptualizing Asexuality in Poland”. Wygłoszenie referatu pt. „Affective Politics of Coming Out in Polish Academia” na konferencji American Studies Association w Chicago; złożenie do druku artykułu pt. „Polish Asexualities: Catholic Religiosity and Asexual Online Activisms in Poland”.

Przewidywany efekt: cykl artykułów

Rok zakończenia: 2019

Realizowany grant

The interdependencies between dominant – minority group discourses in Central-Eastern Europe after 1989. A critical approach

Kierownik projektu: dr hab. Nicole-Dołowy-Rybińska, dr Anna Zawadzka

Okres realizacji: 2016-2017

Jednostka finansująca: ERSTE Stiftung WUS Austria (PATTERNS Lectures)

Wykonane prace: Prowadzono seminarium doktoranckie z udziałem wykładowców z Niemiec, Austrii i Polski. Przeprowadzono wizyty studyjne w Dortmundzie i w Londynie.

Przewidywany efekt: seminarium dla doktorantów oraz numer tematyczny czasopisma „Adeptus”

3. KONTAKTY I POGRANICZA JĘZYKOWO-KULTUROWE. MNIEJSZOŚCI (JĘZYKOWE, ETNICZNE, RELIGIJNE)

Badania koncentrują się wokół problematyki mniejszości narodowych, etnicznych, religijnych, językowych. Uwzględniane są kwestie związane z pograniczami kulturowymi, w tym kontakty językowe. Prowadzone są badania empiryczne z zakresu dialektologii i socjolingwistyki, oparte na źródłach wywołanych, wymagające długotrwałych badań terenowych. Prowadzone są badania na Łużycach, Kaszubach oraz na zachodnim pograniczu Polski – polsko-niemieckim oraz wschodnim – polsko-litewsko-białoruskim oraz ukraińskim, szczególnie nad polskimi mniejszościami w krajach byłego Związku Radzieckiego.

Tematy statutowe

Współczesne gwary białoruskie na pograniczu białorusko-bałtyckim. Leksyka

Kierownik: dr Mirosław Jankowiak

Wykonane prace: Opublikowano artykuł.

Osiągnięty efekt: artykuł pt. „Polonizmy w gwarach białoruskich na Łotwie”

Rok zakończenia: 2017

Religia, język, tożsamość w regionie lubuskim. Przeszłość i współczesne przemiany

Kierownik: dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN

Wykonawcy: mgr Gabriela Augustyniak-Żmuda, mgr Bartosz Cemborowski

Wykonane prace: Zrealizowano cztery wyjazdy badawcze oraz wygłoszono referat na konferencji.

Przewidywany efekt: cykl artykułów

Rok zakończenia: 2021

Biografie językowe osób dwujęzycznych

Kierownik: prof. dr hab. Anna Zielińska

Wykonawcy: dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN, mgr Gabriela Augustyniak-Żmuda, dr Beata Kubok, mgr Pavlo Levchuk

Wykonane prace: opublikowano: "Das Deutsche in der Sprachbiographie einer bei Berlin geborenen Bewohnerin Westpolens", "Schibboleth. Untersuchung zu Sprachen und Identitäten im Lebuser Land (Westpolen)", „Polskie media w Berdiańsku. Teksty i analizy”; wygłoszono referaty na konferencjach oraz wykłady na zaproszenie: Eine Biographie aus Pommern; Sprache und Stigma. Untersuchung zu Sprachen und Identitäten im Gebiet von Lebus (Westpolen); Języki, emocje, ideologie. O badaniach nad dwujęzycznością; Specyfika tożsamości językowej Polaków na Ukrainie wschodniej”, „Вибір мови комунікації в ситуації українсько-російського білінгвізму”. Przygotowano części pracy doktorskiej pt.: „Biografie językowe przesiedleńców ze wschodnich województw II Rzeczypospolitej mieszkających w regionie lubuskim”. Przeprowadzono badania terenowe na pograniczu czesko-polskim oraz liczne wywiady pogłębione.

Przewidywany efekt: cykl artykułów i referatów konferencyjnych, maszynopis pracy doktorskiej

Rok zakończenia: 2018

Potencjał turystyki kulturowej na Lubelszczyźnie

Kierownik: dr Joanna Roszak

Wykonawca: dr Grzegorz Godlewski

Wykonane prace: Pogłębiono kwerendy dotyczące literackich reprezentacji miasta oraz miast Lubelszczyzny. Przeprowadzono kwerendy związane z wątkami biograficznymi G. Pereca (związek turystyki kulturowej z etniczną i nostalgiczną). Wygłoszono referat „Chronotop Lubelszczyzny” podczas konferencji „Krajoznawcze aspekty turystyki literackiej” (Pracownia Krajoznawstwa i Turystyki Historycznej i Zakład Historii Polski i Powszechnej XIX wieku, Instytut Historii Uniwersytetu Gdańskiego, wraz z G. Godlewskim). Zainicjowano międzynarodową konferencję naukową „Odkrywać zapomniane. Zakrywać odkryte. Współczesne problemy autentyczności turystyki kulturowej”.

Osiągnięty efekt: Artykuły: *Poezja jako mapa (a może pamięć)*, w: *Wreszcie nie pojawia się nikt. Szkice o twórczości Andrzeja Niewiadomskiego*, pod red. Anity Jarzyny, Katarzyny Kuczyńskiej-Koschany, Agaty Szulc-Woźniak, Joanny Żabnickiej, Ośrodek „Brama Grodzka – Teatr NN”, Lublin 2016, s. 59-72. *Okiem przewodnika-krajoznawcy. O potencjalne turystyki literackiej w Hrubieszowie*, „Turystyka Kulturowa” 2016, nr 6, s. 6-18 (wraz z G. Godlewskim). *Chronotop Lubelszczyzny. Krajoznawcze aspekty turystyki literackiej* (w druku). Wygłoszone referaty: *5xP. Pokój i podróżowanie*, Seminarium Teka Turystyki: Humanitarne oblicza podróży. Człowiek człowiekowi (Filia AWF w Białej Podlaskiej, 2 VI 2017). *Chronotop Lubelszczyzny. Krajoznawcze aspekty turystyki literackiej*, *Podróż z książką w rękę*, Pracownia Krajoznawstwa i Turystyki Historycznej i Zakład Historii Polski i Powszechnej XIX wieku, Instytut Historii Uniwersytetu Gdańskiego, 19-20 X 2017, Gdańsk (wraz z G. Godlewskim).

Rok zakończenia: 2017

Ciągłość i zmienność tożsamości (na przykładzie wybranych rodzin ziemiańskich z Litwy)

Kierownik: dr hab. Zofia Sawaniewska-Moch, prof. IS PAN

Wykonane prace: Kontynuowano kwerendy archiwalne w Wilnie (penetracja zbiorów rodziny Wróblewskich i Romerów, dzienniki Emilii Wróblewskiej); napisano rozdział na temat języka polskiego jako symbolicznego wyznacznika tożsamości grupowej ziemian.

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2018

Realizowane granty

Kontakt języków i konflikt kultur. Zdobywanie kompetencji językowych i tworzenie się tożsamości kulturowej na przykładzie uczniów Łużyckiego Gimnazjum w Budziszynie (Łużyce Górne)

Kierownik projektu: dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska

Wykonawca: dr Cordula Ratajczak

Numer projektu: 2016/21/B/HS2/00001

Okres realizacji: 2017-2020

Jednostka finansująca: NCN (OPUS)

Wykonane prace: Przeprowadzenie wstępnej obserwacji uczestniczącej w Łużyckim Gimnazjum. Wybór grup do zbadania. Opracowanie i przeprowadzenie ankiety socjolingwistycznej obejmującej ok. 60-ciu niemieckojęzycznych uczniów. Przeprowadzenie obserwacji uczestniczącej w Łużyckim Gimnazjum; przygotowanie kwestionariusza pytań; przeprowadzenie wywiadów z uczniami SG z trzech grup językowych; analiza ankiety socjolingwistycznej; transkrypcja i wstępna analiza wywiadów; przygotowanie 2 artykułów naukowych (po polsku i po angielsku).

Przewidywany efekt: cykl artykułów, maszynopis publikacji

Mowa polska na Bukowinie Karpackiej. Dokumentacja zanikającego dziedzictwa narodowego

Kierownik projektu: dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr Magdalena Pokrzyńska, prof. dr hab. Lech Aleksy Suchomłynow, mgr Gabriela Augustyniak-Żmuda, mgr Katarzyna Atamanova, mgr Karina Stempel-Gancarczyk, mgr Pavlo Levchuk

Numer projektu: 1bH 15 0354 83

Okres realizacji: 2015-2018

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (NPRH)

Wykonane prace: Rumunia: Pozyskiwanie źródeł – badania terenowe: wywiady pogłębione (75 osób) na Bukowinie południowej. Pozyskiwanie źródeł – badania terenowe: badania fokusowe (18 osób) na Bukowinie południowej. Materiały z Rumunii: wstępne opracowanie zebranych materiałów audio i wizualnych, katalogowanie zebranego materiału. Transkrypcja półfonetyczna materiałów. Obróbka techniczna wybranych tekstów, w tym usunięcie danych osobowych z tekstów, oczyszczenie dźwięku z szumów, wycinanie fragmentów i inne niezbędne prace techniczne, których celem jest uzyskanie tekstów dźwiękowych najlepszej jakości. Socjolingwistyczne i dialektologiczne opracowanie robocze pozyskanego materiału z Rumunii. Wygłoszenie wykładów upowszechniającego tematykę

grantu. Analiza naukowa zebranego materiału.

Przewidywany efekt: wydanie książki z opracowanymi dokumentami źródłowymi

Tłumaczenie na język niemiecki i opublikowanie w Wydawnictwie Naukowym Peter Lang książki „Mowa pogranicza. Studium o językach i tożsamościach w regionie lubuskim” Kierownik projektu: prof. dr hab. Anna Zielińska

Numer projektu: 21H 16 0004 84

Okres realizacji: 2017-2019

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (NPRH)

Wykonane prace: Przygotowanie tekstu do tłumaczenia, przygotowanie wstępu dla czytelnika niemieckojęzycznego.

Przewidywany efekt: wydanie książki w języku niemieckim

Tłumaczenie na język angielski i publikacja w Wydawnictwie Naukowym Peter Lang książki: „Jak mówić do Pana Boga? Wielojęzyczność katolików na Białorusi na przełomie XX i XIX wieku”

Kierownik projektu: dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN

Numer projektu: 21H 16 0050 84

Okres realizacji: 2017-2019

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (NPRH)

Wykonane prace: Przygotowanie tekstu do tłumaczenia.

Przewidywany efekt: wydanie książki w języku angielskim

Zakończony grant

Tożsamość mieszkańców obwodu kaliningradzkiego od 1991 roku do współczesności: czynniki konstytuujące i kierunek zachodzących zmian

Kierownik projektu: dr Miłosz J. Zieliński

Numer projektu: 2014/13/N/HS6/04214

Okres realizacji: 2015-2017

Jednostka finansująca: NCN (PRELUDIUM)

Wykonane prace: Przygotowanie maszynopisu monografii, zakończenie grantu,

obrona pracy doktorskiej.

Osiągnięty efekt: maszynopis monografii

4. JĘZYKOWY OBRAZ ŚWIATA – ETNOLINGWISTYKA SŁAWISTYCZNA

Rozwijane są badania porównawcze nad językowym obrazem świata w skali ponadnarodowej, ogólnosłowiańskiej i szerzej – europejskiej. Przedmiotem badań jest mentalność człowieka postrzegającego świat w perspektywie określonej przez jego wspólnotę językową i kulturową oraz sam człowiek jako subiekt kultury tej wspólnoty. Istotną kwestią są także problemy tożsamości wspólnotowej (zbiorowej), zwłaszcza narodowej oraz tożsamość jednostki, uczestniczącej w kilku kręgach wspólnotowych. Badania są prowadzone na materiale języków słowiańskich. Od roku 2016 realizowany jest projekt badawczy EUROJOS-2 – Językowo-kulturowy obraz świata Słowian i ich sąsiadów na tle porównawczym – kontynuuje prace konwersatorium EUROJOS, które utworzone w roku 2001, od roku 2009 zostało afiliowane w IS PAN w ramach którego koordynowane są badania z ponad 50 naukowcami z różnych krajów świata, w tym Rosji, Japonii, Australii oraz krajów europejskich. Od roku 2016 konwersatorium EUROJOS-2 działa pod wspólnym patronatem Komisji Etnolingwistycznej Międzynarodowego Komitetu Sławistów oraz Instytutu Sławistyki PAN z udziałem Instytutu Filologii Polskiej UMCS, który reprezentuje prof. Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska. Formuła konwersatorium w porównaniu do swojego poprzednika EUROJOS-1 została alternatywnie poszerzona o dane dialektalne (ETNO-EUROJOS). Gotowość podjęcia prac w ramach projektu EUROJOS-2 zgłosiło 58 osób z 14 krajów (m.in. z Rosji, Ukrainy, Białorusi, Czech i Słowacji, Bułgarii, Chorwacji, Serbii, Niemiec, Danii, Litwy, Francji). Deklaracje dotyczą 21 języków, oprócz języków słowiańskich, także angielskiego, niemieckiego, francuskiego, duńskiego, nowogreckiego, węgierskiego, litewskiego i in. Obecnie – po wstępnym rozeznaniu sytuacji – postanowiono podjąć zespołowo opracowanie 5–10 konceptów, które były najczęściej typowane przez realizatorów projektu (RODZINA, ZDROWIE), są doniosłe społecznie (SPRAWIEDLIWOŚĆ, DEMOKRACJA, TOLERANCJA) i ważne ze względów kulturowych (OJCZYŻNA, SOLIDARNOŚĆ, DUSZA). Przewidziane jest rozszerzenie tej listy o jeszcze 2–3 koncepty.

Tematy statutowe

Obraz rodziny w folklorze pieśniowym Lubelszczyzny

Kierownik: dr Iwona Bielińska-Gardziel

Wykonane prace: Kontynuacja ekscerpcji z tomów poświęconych folklorowi pieśniowemu Lubelszczyzny (m.in. tzw. Stary i Nowy Kolberg, tomik J. Chmary, itd.) cytatów dotyczących rodziny i jej członków, analiza materiałów. Wystąpienie na konferencji naukowej z referatem poświęconym postaciom kobiet realizujących konkretne role (córka, matka, żona) i sposobom ich konceptualizacji w folklorze pieśniowym Lubelszczyzny.

Przewidywany efekt: cykl artykułów lub monografia

Rok zakończenia: 2020

Słownik stereotypów i symboli ludowych (realizowany w ramach umowy z UMCS)

Kierownik: prof. dr hab. Jerzy Bartmiński, zast. kierownika: dr hab. Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska

Wykonawcy: dr Iwona Bielińska-Gardziel, dr hab. Ewa Masłowska, prof. IS PAN, dr Agata Bielak

Wykonane prace: Opracowanie artykułów hasłowych do „Słownika stereotypów i symboli ludowych”, t. 2 Rośliny (zeszyt 1 Zboża): Sieczka, Plewy, Powrósło, Strzecha, Chochoł, Słoma; t. 2 Rośliny (zeszyt 2 Warzywa): Kartofel, Nać kartoflana, Sadzenie kartofli, Kopanie kartofli, Burak ćwikłowy, Burak cukrowy, Burak pastewny; t. 2 Rośliny (Zeszyt 3 Zioła i kwiaty): Fiołek, Pelargonja, Zawilec. Wyodrębnienie ramowej listy haseł do sieciowego słownika oddającego ludową etykę system wartości na podstawie indeksu wyrazowo-pojęciowego do „Słownika Stereotypów i Symboli Ludowych”.

Przewidywany efekt: kolejne tomy słownika

Rok zakończenia: projekt wieloletni

Językowo-kulturowy obraz świata Słowian i ich sąsiadów na tle porównawczym

Kierownik: prof. dr hab. Jerzy Bartmiński

Wykonawca: dr Dorota Pazio-Wlazłowska, dr Iwona Bielińska-Gardziel

Wykonane prace: Gromadzenie oraz analizowanie materiałów tekstowych pod

kątem zbudowania definicji kognitywnej pojęcia; przygotowanie kwestionariusza do badań empirycznych; zgłębianie literatury dotyczącej tematu i wybranych do opracowania pojęć; przygotowanie makiety opisu artykułu hasłowego. Przygotowanie i złożenie do druku tekstu „Czy PRACA to wartość utracona? Uwagi z lektury rosyjskich gazet”; publikacja artykułu „Концепт «дом» в русских пословицах и поговорках”; przygotowanie i wygłoszenie na międzynarodowej konferencji w Nowym Sadzie referatu „Ключевые концепты славянской аксиосферы. Опыт лексикографического описания” oraz referatu „Штрихи к этнолингвистическому портрету СЕМЬИ”; opracowanie ankiety do badań konceptu СЕМЬЯ; praca nad bibliografią konceptu СЕМЬЯ. Praca nad publikacją tomu LASiS RODZINA. Organizacja międzynarodowej konferencji naukowej EUROJOS XIII „Język i wartości. Aktualne problemy *Leksykonu aksjologicznego Słowian i ich sąsiadów*”, Moskwa, 30-31 maja 2017 r. Opublikowanie książki pod redakcją Iwony Bielińskiej-Gardziel, Beaty Żywickiej i Małgorzaty Brzozowskiej, *Nazwy wartości w językach europejskich. Raport z badań empirycznych*, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2017.

Przewidywany efekt: monografia oraz artykuły

Rok zakończenia: projekt wieloletni

Językowo-kulturowy obraz RODZINY w polskiej kulturze tradycyjnej

Kierownik: dr Iwona Bielińska-Gardziel

Wykonane prace: Uzupełnianie stanu badań oraz rozdziałów analitycznych. Prace nad przygotowaniem do publikacji zbioru z materiałami terenowymi o rodzinie. Zestawienie i uzupełnienie bibliografii pracy, uzupełnianie rozdziałów analitycznych oraz stanu badań nad zagadnieniem rodziny oraz kultury tradycyjnej.

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2018

Stereotyp religii we współczesnym języku rosyjskim

Kierownik: dr Dorota Pazio-Wlazłowska

Wykonane prace: Prace nad artykułami o konceptach ЗАХОЖАНЕ oraz NOWI

MĘCZENNICZY Z BUTOWA; zgromadzenie materiału egzemplifikacyjnego oraz literatury przedmiotu; praca nad referatem o neologizmach w leksyce konfesyjnej najnowszego okresu; przygotowanie obszernych tez wystąpienia „Новые эмоционально-экспрессивные наименования околоцерковных людей как попытка заполнения лексической лакуны”; wygłoszenie referatów na międzynarodowych konferencjach naukowych: „Практики меморизационные и тождествотворческие в дискурсе публицистическом на примере образа NOWYCH MĘCZENNIKÓW Z BUTOWA”; „Кто такие «захожане»? Штрихи к лексическому портрету”; wygłoszenie referatu na międzynarodowym seminarium naukowym w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej: „Практики увековечения памяти жертв репрессий и формирования национальной идентичности в публицистическом дискурсе на примере концепта Бутовские новомученики”.

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2018

Antropologiczno-językowy obraz duszy w kulturze ludowej

Kierownik: dr hab. Ewa Maśłowska, prof. IS PAN

Wykonane prace: Rozbudowywanie bazy materiałowej opartej na ludowych tekstach folkloru (Kolberg, Lubelskie t. 4); wyodrębnienie sieci pojęć związanych z duszą w wybranych gatunkach tekstu. Zorganizowano międzynarodową konferencję naukową „Dusza w aksjosferze – Aksjosfera duszy”, Warszawa, 19-21 października 2017 r.

Przewidywany efekt: organizacja konferencji, monografia autorska

Rok zakończenia: 2020

Realizowany grant

Tłumaczenie na j. angielski pracy „Ludowe stereotypy obcowania świata i zaświatów w języku i w kulturze polskiej” (The linguistic and cultural stereotypes of interaction between the world and the extraterrestrial reality in the Polish rural society)

Kierownik projektu: dr hab. Ewa Maśłowska, prof. IS PAN

Numer projektu: 21H 16 0051 84

Okres realizacji: 2017-2019

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (NPRH)

Wykonane prace: Przygotowanie tekstu do tłumaczenia, napisanie wstępu dla czytelnika anglojęzycznego.

Przewidywany efekt: wydanie książki w języku angielskim

5. SLAWISTYCZNE JĘZYKOZNAWSTWO SYNCHRONICZNE: BADANIA KONFRONTATYWNE, SEMANTYKA, KOGNITYWIZM, LINGWISTYKA KOMPUTEROWA, LINGWISTYKA KORPUSOWA

Prowadzone są badania konfrontatywne i kognitywne. Przygotowywane są elektroniczne słowniki wielojęzyczne oraz opracowania korpusowe języków słowiańskich. Prace odbywają się w ramach międzynarodowych projektów interdyscyplinarnych, w których współpracują lingwiści i informatycy. Rozwijana jest slawistyczna lingwistyka korpusowa, badania konfrontatywne słowiańsko-słowiańskie i słowiańsko-niesłowiańskie.

5.1. Badania teoretyczne

Tematy statutowe

Zastosowanie badań semantycznych w językoznawstwie komputerowym

Kierownik: dr Agnieszka Pluwak

Wykonane prace: Prezentacja wyników badań rozprawy doktorskiej podczas seminarium organizowanego na zaproszenie IPI PAN. Współpraca z sektorem gospodarczym w zakresie implementacji badań językoznawczych w budowie agentów dialogowych. Zbieranie materiałów do publikacji naukowych na nowe tematy badawcze. Rozpoczęcie badań w obszarze lingwistyki korpusowej z wykorzystaniem korpusów użytkowników programów edycji tekstu.

Przewidywane efekty: artykuły

Rok zakończenia: 2019

Z zagadnień rozgraniczenia semantyki i pragmatyki (na wybranym materiale językowym ze słowników polskich i rosyjskich)

Kierownik: dr Maksim Duškin

Wykonane prace: Oddano do druku monografię pt. „Лингвистическая идея числительного в русских грамматиках XVIII-XIX вв.” (Wydawnictwo SOW); opublikowano artykuł: „Rosyjski ślad w słowniku Arnošta Muki”.

Przewidywany efekt: cykl artykułów.

Rok zakończenia: 2018

5.2. Badania konfrontatywne

Tematy statutowe

Honoryfikatywność słowiańska. Formy adresatywne w języku polskim rosyjskim i bułgarskim

Kierownik: dr Wojciech Sosnowski

Wykonane prace: Przygotowanie i wydanie drukiem publikacji.

Osiągnięty efekt: Monografia współautorska: Wojciech Sosnowski, Roman Tymoshuk, Maciej Jaskot, Jurij Ganoszenko, Leksykon aktywnej frazeologii polskiej i ukraińskiej, KJV Digital, Warszawa 2017. Artykuły i teksty opublikowane w monografiach: „Kategoria adresatywności w bułgarskich, polskich i rosyjskich opracowaniach leksykograficznych. Problemy i postulaty”; „Konfrontacja językowa polskich i ukraińskich jednostek frazeologicznych na przykładzie materiału z leksykonu aktywnej frazeologii polskiej i ukraińskiej” (z Romanem Tymoshukiem); „Нові підходи до створення сучасних фразеологічних словників (на матеріалі «Лексикона польської та української активної фразеології»)” (z Romanem Tymoshukiem); „On The dictionary of active Polish and Ukrainian phraseology [Leksykon aktywnej frazeologii polskiej i ukraińskiej]” (z Romanem Tymoshukiem); „O fałszywych przyjaciołach tłumacza na przykładzie Leksykonu

aktywnej frazeologii polskiej i ukraińskiej” (z Maciejem Jaskotem); „О работе над „Лексиконом польской и украинской активной фразеологии” (z Romanem Tymoshukiem).

Rok zakończenia: 2017

Procesy innowacyjne w językach słowiańskich w kontekście etnokulturowym i etnojęzykowym. Specyfika leksyki i słowotwórstwa języków słowiańskich na początku XXI wieku

Kierownik: dr Paweł Kowalski

Wykonawcy: dr Marcin Fastyn, mgr Jakub Banasiak, dr Roman Tymoshuk;
współpraca: prof. Jevhenia Karpilovska, prof. Nina Klymenko, prof. Elena Koriakovceva, prof. Galina Neščimenko, dr Ladislav Janovec, dr Marija Osipova, dr Jana Wachtarczyková, dr Jauhenia Volkava, mgr Zuzana Děngeová

Wykonane prace: Przygotowanie tekstów i redakcja tomu wieloautorskiej monografii „Dynamika współczesnego słownictwa słowiańskiego w przestrzeni stylowo-funkcjonalnej” pod redakcją Zofii Rudnik-Karwat. Kontynuacja prac międzynarodowego zespołu nad problemami współczesnego słowotwórstwa języków słowiańskich oraz pozyskanie materiałów źródłowych do artykułów poświęconych leksyce XX- i XXI-wiecznych autorów we współczesnych przekładach ukraińskich. Uczestnictwo z referatem „Uniwerbizacja w polskiej i słoweńskiej terminologii językoznawczej” w międzynarodowej konferencji Komisji słowotwórczej przy MKS w Sarajewie „Univerbacja/Univerbizacja u slavenskim jezicima”. Przygotowanie artykułu „Uniwerbizacja w polskiej i słoweńskiej terminologii językoznawczej” do wieloautorskiej monografii przygotowywanej przez Komisję Słowotwórczą przy MKS.

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2020

Slawistyczno-bałtystyczne badania kontrastywne

Kierownik: dr hab. Roman Roszko, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr hab. Danuta Roszko, dr Roman Tymoshuk,

Wykonane prace: Prace nad tworzeniem baz zawierających pamięci

tłumaczeniowe MT dla języków bałtyckich i słowiańskich: PL-LT, BG-LT, PL-BG i PL-LT.

Przewidywany efekt: Pliki MT w formacie .tmx

Rok zakończenia: 2019

Realizowany grant

Clarín Eric – European Research Infrastructure Consortium: common Language Resources and Technology Infrastructure

Kierownik projektu: dr hab. Roman Roszko, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr Maksim Duškin, dr hab. Danuta Roszko, dr Wojciech Sosnowski, dr Roman Tymoshuk

Okres realizacji: 2016-2018

Jednostka finansująca: MNiSW

Wykonane prace: 1. Pozyskiwanie tekstów polskich, litewskich, rosyjskich, bułgarskich i ukraińskich: pozyskano teksty beletrystyczne, dialogi filmowe oraz specjalistyczne: medyczne, prawnicze, informatyczne i inne. 2. Uzyskanie zgody na włączenie tekstów obwarowanych prawami autorskimi do zasobów korpusowych. 3. Przeprowadzenie korekty językowej (pisowni, interpunkcji) tekstów polskich, litewskich, rosyjskich, bułgarskich i ukraińskich (w dwóch etapach). 4. Zrównoleglenie tekstów w parach (polski-litewski, polski-bułgarski, polski-rosyjski, polski-ukraiński), polegające na jednolitej segmentacji tekstów z obu języków, by te same treści znaczeniowe były zawarte w wydzielonych poszczególnych segmentach obu języków (w dwóch etapach). 5. Anotacja tekstów polskich, litewskich, rosyjskich, bułgarskich i ukraińskich po zrównolegleniu polegająca na przypisaniu każdej jednostce leksykalnej lematu oraz wartości morfologicznych i syntaktycznych (w dwóch etapach). 6. Konwersja tekstów polskich, litewskich, rosyjskich, bułgarskich i ukraińskich do formatu stosowanego w korpusach bazujących na silniku KonText. 7. Publikacja części zasobów polsko-bułgarskich.

Przewidywany efekt: wielojęzyczne korpusy z językiem polskim jako językiem podstawowym

Zakończony grant

Właściwości składniowe czasowników jako baza ich zintegrowanego opisu leksykograficznego (w perspektywie konfrontatywnej polsko-bułgarsko-rosyjskiej)

Kierownik projektu: prof. dr hab. Małgorzata Korytkowska

Wykonawcy: prof. dr hab. Aleksander Kiklewicz (UWM Olsztyn), dr hab. Agnieszka Zatorska (UŁ), dr hab. Julia Mazurkiewicz-Sułkowska (UŁ)

Numer projektu: 2013/11/B/HS2/03116

Okres realizacji: 2014-2017

Jednostka finansująca: NCN (OPUS)

Wykonane prace: Kontynuacja prac zespołu nad problemami polisemii i leksykografii przygotowujących do opracowania rozdziałów w monografii. Napisanie przez członków zespołu autorskich części monografii zaplanowanej w projekcie. Końcowa rewizja 6 baz danych, stanowiących słownik semantyczno-syntaktyczny dwóch klas semantycznych czasowników: *verba cogitandi* i *verba sentiendi*. Zakończenie grantu.

Osiągnięty efekt: maszynopis monografii

5.3. Studia nad językami bałkańskimi

Tematy statutowe

Struktura sylaby albańskiej

Kierownik: prof. dr hab. Irena Sawicka

Współpracownik: dr Karolina Dargiel

Wykonane prace: Ukończono monografię i przetłumaczono na język albański; przekazano ją do wydawcy, Akademii Nauk i Sztuk Kosowa.

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2018

Fonetyka i fonologia języka macedońskiego

Kierownik: prof. dr hab. Irena Sawicka

Współpracownicy: dr hab. Anna Cychnerska, prof. dr Branislav Gerazov, Agata Trawińska, Veselinka Labroska

Wykonane prace: Zrobiono ankiety dotyczące akcentowania wyrażeń zawierających klityki, oraz dystrybucji klityk zaimkowych; wykonano nagrania potrzebne do badania izochronizmu;

ukończono część dotyczącą sylaby, rozpoczęto część dotyczącą wyrazu prozodycznego (korelat fizyczny akcentu, dystrybucja, izochronizm).

Przewidywany efekt: dwie monografie

Rok zakończenia: 2019

Realizowany grant

Konfrontacja słowotwórcza języków bałkańskich

Kierownik projektu: prof. dr hab. Viara Maldjewa

Wykonawcy: dr Artur Karasiński, dr hab. Anna Cychnerska, dr Tomasz Cychnerski, dr Natalia Długosz

Numer projektu: 2013/09/B/HS2/02778

Okres realizacji: 2014-2018

Jednostka finansująca: NCN (OPUS)

Wykonane prace: 1) Sporządzenie interpretacji inwentarza wykładników kategorii słowotwórczych (argumentowych i predykatowych) w języku bułgarskim, serbskim, macedońskim, albańskim i rumuńskim. 2) Sporządzenie opisu homonimii i polifunkcyjności formantów w języku bułgarskim, serbskim, macedońskim, albańskim i rumuńskim. 3) Autorskie opracowanie inwentarza typów struktur derywatów w językach bałkańskich. 4) Autorskie opracowanie inwentarza teoretycznie możliwych klas derywatów w językach bałkańskich.

Przewidywany efekt: maszynopis monografii

6. SLAWISTYCZNA INFORMACJA NAUKOWA. BADANIA SLAWISTYCZNE NA ŚWIECIE

Koordinacja prac w zakresie międzynarodowej bibliografii językoznawstwa slawistycznego, badania w zakresie nowoczesnych metod informacji dokumentacyjnej slawistyki językoznawczej, tworzenie bazy spuścizn pracowników naukowych IS PAN. Powstaje slawistyczna bibliografia on-line iSybislaw, prace z zakresu humanistyki cyfrowej poprzez udział w konsorcjum DARIAH-PL. Prace te przyczyniają się do upowszechniania osiągnięć slawistyki w świecie. Prowadzone są badania nad miejscem i znaczeniem slawistyki w nauce.

Tematy statutowe

Słownik slawistów i bizantynistów wielkopolskich

Kierownik: dr Wojciech Mądry

Wykonawcy: mgr Barbara Grunwald-Hajdasz, dr hab. Anna Kotłowska, prof. dr hab. Ryszard Grzesik

Wykonane prace: Kwerenda biblioteczna (RG), wykonanie kwerendy bibliotecznej i archiwalnej (WM)

Przewidywany efekt: książka

Rok zakończenia: 2022

Nowoczesna informacja bibliograficzna – teoria, metodologia i zarządzanie. Bibliografia językoznawstwa slawistycznego za lata 2008-2013 (z uzupełnieniami za lata 1992-2012)

Kierownik: dr Paweł Kowalski

Wykonawcy: mgr Jakub Banasiak, dr Marcin Fastyn, mgr Zenon Mikos

Współpracownicy: polscy i zagraniczni

Wykonane prace: Autorskie opracowanie na poziomie merytorycznym i formalnym opisów bibliograficznych za lata 2008 i 2009, weryfikacja merytoryczna opisów bibliograficznych. Redakcja merytoryczna ok. 900 rozbudowanych opisów bibliograficznych z abstraktami w językach słowiańskich i

angielskim do bazy bibliograficznej iSybislaw. Prace nad nowoczesną metodologią informacji bibliograficznej: opracowano m.in. zagadnienia dotyczące optymalizacji systemu informacyjnego, omówiono je w artykułach opublikowanych za granicą, złożonych do druku lub przygotowanych do druku. Udział w konferencjach: „Бази даних і системи для потреб сучасного мовознавства” w Kijowie, „Humanistyka cyfrowa a instytucje dziedzictwa” z referatem „Wykorzystanie zasobów bibliograficznych przez instytucje kultury (na przykładzie systemu iSybislaw)” oraz w międzynarodowej konferencji w Warszawie „Terminologia słowiańska - dziś i jutro” z referatem „Funkcje terminu w systemie informacyjno-wyszukiwawczym iSybislaw – stan obecny i perspektywy rozwoju”. Organizacja konferencji „Wokół systemów informacyjno-wyszukiwawczych i słowotwórstwa” (Warszawa, 8 września 2017).

Przewidywany efekt: bibliografia online za rok 2007-2008
(www.isybislaw.ispan.waw.pl)

Rok zakończenia: 2022

Dorobek naukowy uczonych z Instytutu Sławistyki PAN w spuściznach archiwalnych

Kierownik: dr hab. Dorota Krystyna Rembiszewska, prof. IS PAN

Wykonane prace: Wstępne opracowanie spuścizny prof. Jadwigi Zieniukowej oraz Zdzisława Stiebera. Ekscerpcja materiałów dotyczących Zdzisława Stiebera ze spuścizny Antoniny Obrębskiej-Jabłońskiej znajdującej się w Archiwum UW. Przeprowadzono prace porządkowo-inwentaryzacyjne i rozpoczęto opracowywanie spuścizny Jerzego Cetery.

Przewidywany efekt: zespoły archiwalne, artykuły

Rok zakończenia: 2018

Wkład Wielkopolski w polskich badaniach sławistycznych w XIX – XX wieku

Kierownik: dr Wojciech Mądry

Wykonane prace: Przekazanie napisanej monografii pt. „Władysław Kowalenko 1884-1966 badacz dziejów dawnej Słowiańszczyzny na lądzie i na morzu” do Sławistycznego Ośrodka Wydawniczego.

Przewidywane efekty: monografia

Rok zakończenia: 2018

Od słowiańskiej meganauki do slawistycznej metanarracji. Z dziejów polskich badań slawistycznych w XX wieku

Kierownik: dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr Anna Boguska, dr Ewelina Drzewiecka, mgr Barbara Grunwald-Hajdasz, prof. dr hab. Ryszard Grzesik, dr Damian Kubik, mgr Anna Kurowicka, dr Dorota Leśniewska, dr Wojciech Mądry, dr hab. Katarzyna Osińska, prof. IS PAN, dr Dorota Pazio-Wlazłowska, mgr Ewa Serafin-Prusator, dr hab. Grażyna Szwat-Gyłybow, prof. IS PAN, dr hab. Maria Trawińska, prof. IS PAN, dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk i in.

Wykonane prace: Przeprowadzono seminarium naukowe wykonawców tematu 9 razy w roku. Wygłoszono referat pt. „Naukowiec? Naukowczyni? Kreowanie wizerunku kobiety w nauce na podstawie wspomnień slawistek pracujących w Polskiej Akademii Nauk” na konferencji „Homo academica? Płeć i porządek płci w akademickich kulturach Europy Środkowo-Wschodniej XIX i XX wieku”, zorganizowanej przez Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie. Publikacja artykułu pt. „Rozbić szklany sufit” w czasopiśmie popularnonaukowym "Academia" Magazyn Polskiej Akademii Nauk 2/2017. Kwerenda archiwalna w Wilnie i przygotowanie roboczej wersji artykułu biograficznego na temat etnografa-folklorysty Joachima Chajesa. Kwerenda archiwalna w Krakowie związana z osobą K. Nitscha. Kontynuowano kwerendę dotyczącą częściowego tematu: Wpływ czeskiej slawistyki w Czechosłowacji 1918-1992. Gromadzono bibliografię dotyczącą życia i działalności Wiktora Porzezińskiego.

Przewidywane efekty: opracowanie dokumentacji źródłowej oraz cykl artykułów monograficznych i interpretacyjnych, monografie, zarys wniosku grantowego.

Rok zakończenia: 2021

Realizowane granty

Rozbudowa, utrzymanie bazy danych światowego językoznawstwa slawistycznego iSybislaw oraz upowszechnienie rezultatów prac nad bazą iSybislaw

Kierownik projektu: dr Paweł Kowalski

Wykonawcy: dr Marcin Fastyn, mgr Jakub Banasiak, Radosław Kaleta, Maria Przastek-Samokowa, mgr Zenon Mikos, Jauhenia Volkava, Oksana Ostapczuk, Evgeniia Karpilovska, Julia Romaniuk, Alla Taran, Anja Pohontsch, Julia Behylova, Jana Papcunova, Marek Stanojević

Numer projektu: 695/P-DUN/2017

Okres realizacji: 2017-2018

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (DUN)

Wykonane prace: Opracowanie formalne i merytoryczne dokumentów w systemie informacyjno-wyszukiwawczym iSybislaw; rozbudowa wielojęzycznych zasobów słów kluczowych systemu; promocja projektów realizowanych przez CSIN w Kijowie podczas konferencji.

Przewidywany efekt: rozbudowa bazy danych iSybislaw

Rozbudowa internetowego repozytorium tekstów naukowych (rozpraw doktorskich, autoreferatów, recenzji, książek i preprintów innych prac oraz materiałów audiowizualnych) z zakresu światowej slawistyki i dziedzin pokrewnych „iReteslaw”

Kierownik projektu: dr Paweł Kowalski

Wykonawcy: mgr Jakub Banasiak, dr Marcin Fastyn, dr Dorota Leśniewska

Numer projektu: 695/P-DUN/2017

Okres realizacji: 2017-2018

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (DUN)

Wykonane prace: Systematyczne rozszerzanie iReteslawa o nowe dokumenty. Inicjacja i nadzór nad uzupełnianiem zbioru Wydawnictwa Instytutu Slawistyki Polskiej Akademii Nauk w repozytorium iReteslaw jako platformy do upubliczniania w wolnym dostępie publikacji Wydawnictwa IS PAN.

Przewidywany efekt: rozbudowa repozytorium iReteslaw

Zakończony grant

Monografie slawistyczne. Językoznawstwo i kulturoznawstwo

Opiekunka projektu: dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

Wykonawcy: dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN, dr hab. Mariola Jakubowicz, prof. IS PAN, dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN, dr hab. Katarzyna Osińska, prof. IS PAN, dr hab. Grażyna Szwat-Gyłybow, prof. IS PAN, prof. dr hab. Anna Zielińska, oraz tłumacze-angliści

Numer projektu: 0129/NPRH3/H31/82/2014

Okres realizacji: 2014-2017

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (NPRH)

Wykonane prace: Wydanie online 6 monografii w języku angielskim.

Osiągnięty efekt: wydanie online w języku angielskim 6 monografii: Anna Engelking, *The Curse. On Folk Magic of the Word*, Instytut Slawistyki PAN, Warszawa 2017; Mariola Jakubowicz, *The Development of Words across Centuries*, Instytut Slawistyki PAN, Warszawa 2017; Helena Krasowska, *The Polish Minority in South-Eastern Ukraine*, Instytut Slawistyki PAN, Warszawa 2017; Katarzyna Osińska, *Twentieth-Century Russian Theatre and Tradition. Continuities, Ruptures, Transformations*, Instytut Slawistyki PAN, Warszawa 2017; Grażyna Szwat-Gyłybow, *Bogomilism. The Afterlife of the "Bulgarian Heresy"*, Instytut Slawistyki PAN, Warszawa 2017; Anna Zielińska, *The Multilingualism of the Old Believers Living in Poland*, Instytut Slawistyki PAN, Warszawa 2017.

IV. GRANTY

1. GRANTY NARODOWEGO CENTRUM NAUKI AFILIOWANE W IS PAN

1. Granty zakończone

Liczba: 2

Kierownik projektu: prof. dr hab. Małgorzata Korytkowska

Tytuł projektu: *Właściwości składniowe czasowników jako baza ich zintegrowanego opisu leksykograficznego (w perspektywie konfrontatywnej polsko-bułgarsko-rosyjskiej)*

Numer projektu: 2013/11/B/HS2/03116

Wykonawcy: prof. dr hab. Aleksander Kiklewicz, dr hab. Agnieszka Zatorska, dr hab. Julia Mazurkiewicz-Sułkowska

Kwota: 305 702

Okres realizacji: 2014-2017

Typ konkursu: OPUS

Efekt: komputeropis monografii

Kierownik projektu: dr Miłosz J. Zieliński

Tytuł projektu: *Tożsamość mieszkańców obwodu kaliningradzkiego od 1991 roku do współczesności: czynniki konstytuujące i kierunek zachodzących zmian*

Opiekun naukowy: prof. dr hab. Wojciech Burszta

Kwota: 92 157

Okres realizacji: 2015-2017

Typ konkursu: PRELUDIUM

Efekt projektu: komputeropis monografii, artykuły

2. Granty w trakcie realizacji

Liczba: 7

Kierownik projektu: prof. dr hab. Wojciech Burszta

Tytuł projektu: *Etnografia pamięci PRL-u. Kultura codzienności Polski powojennej 1956-1989*

Numer projektu: 2016/21/B/HS3/03707

Wykonawcy: dr hab. Mirosław Pęczak, dr Anna Jawor, dr Piotr Zańko, dr Michał Rauszer

Kwota: 336 469

Okres realizacji: 2017-2020

Typ konkursu: OPUS

Przewidywany efekt projektu: raport z badań, komputeropis monografii w języku polskim i angielskim

Kierownik projektu: dr Karolina Ćwiek-Rogalska

Tytuł projektu: *Przetwarzanie miejsc pamięci. Niemieckie pomniki ku czci poległych na terenie dawnej rejencji koszalińskiej*

Numer projektu: 2017/01/X/HS3/01063

Kwota: 14 745

Okres realizacji: 2017-2018

Typ konkursu: MINIATURA

Przewidywany efekt projektu: kwerenda, artykuły

Kierownik projektu: dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska

Tytuł projektu: *Kontakt języków i konflikt kultur. Zdobywanie kompetencji językowych i tworzenie się tożsamości kulturowej na przykładzie uczniów Łużyckiego Gimnazjum w Budziszynie (Łużyce Górne)*

Wykonawcy: dr Cordula Ratajczak

Numer projektu: 2016/21/B/HS2/00001

Kwota: 303 698

Okres realizacji: 2017-2020

Typ konkursu: OPUS

Przewidywany efekt projektu: cykl artykułów, komputeropis monografii

Kierownik projektu: dr Katarzyna Glinianowicz

Tytuł projektu: *Wiedza-władza-rozkosz. Seksualność w polskiej i ukraińskiej prozie galicyjskiej przełomu XIX i XX wieku*

Numer projektu: 2016/20/S/HS2/00584

Opiekun naukowy: dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

Kwota: 416 974

Okres realizacji: 2016-2019

Typ konkursu: FUGA

Przewidywany efekt: cykl artykułów, komputeropis monografii

Kierownik projektu: prof. dr hab. Viara Maldjieva

Tytuł projektu: *Konfrontacja słowotwórcza języków bałkańskich*

Numer projektu: 2013/09/B/HS2/02778

Wykonawcy: dr Artur Karasiński, dr hab. Anna Cychnerska, dr Tomasz Cychnerski

Kwota: 390 484

Okres realizacji: 2014-2018

Typ konkursu: OPUS

Przewidywany efekt: komputeropis monografii

Kierownik projektu: dr hab. Grażyna Szwał-Gyłybow, prof. IS PAN

Tytuł projektu: *Idee wędrowne na słowiańskich Bałkanach (XVIII-XXw.)*

Wykonawcy: dr hab. Dorota Gil, prof. UJ, prof. dr hab. Lech Miodyński, prof. Nina Dimitrova, dr hab. Celina Juda, prof. UJ, dr Anna Boguska, dr Ewelina Drzewiecka, dr Agata Jawoszek, dr Damian Kubik, dr Jasmina Šuler-Gajos, dr Agnieszka Aysen Kaim, dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk, dr Katarzyna Sudnik, mgr Paulina Dominik, mgr Ida Ciesielska

Kwota: 1 351 814

Okres realizacji: 2015-2018

Typ konkursu: OPUS

Przewidywany efekt projektu: komputeropis zredagowanych haseł do *Leksykonu idei wędrownych na słowiańskich Bałkanach* na dalszych etapach przeznaczony do publikacji na platformie cyfrowej (ponad 2 tysiące znormalizowanych stron)

Kierownik projektu: dr hab. Katarzyna Wrzeńska, prof. IS PAN

Tytuł projektu: *Kategoria „rasy” w myśli polskiej do 1918 roku. Źródła - wyobrażenia - konteksty*

Wykonawcy: dr hab. Joanna Nowak, prof. IS PAN

Kwota: 184 488

Okres realizacji: 2017-2020

Typ konkursu: OPUS

Przewidywany efekt projektu: komputeropis monografii

3. Granty przyznane (umowa w 2018 roku)

Liczba: 2

Kierownik projektu: prof. dr hab. Irena Sawicka

Tytuł projektu: *Fonetyka i fonologia języka macedońskiego*

Wykonawcy: dr Branislav Gerazov, dr hab. Anna Cychnerska, mgr Agata Trawińska

Kwota: 360 013

Typ konkursu: OPUS

Przewidywany efekt projektu: komputeropis w dwóch tomach: 1. Fonetyka i fonologia segmentalna, 2. Fonetyka i fonologia suprasegmentalna

Kierownik projektu: prof. dr hab. Anna Zielińska (zespół polski), prof. Björn Hansen (zespół niemiecki)

Tytuł projektu: *Pokoleniowe zróżnicowanie języka: zmiany morfosyntaktyczne wywołane przez polsko-niemiecki kontakt językowy w mowie osób dwujęzycznych*

Wykonawcy: zespół polski: dr hab. Felicja Księżyk, dr Barbara Jańczak, dr Anna Jorroch; zespół niemiecki: prof. Marek Nekula, prof. Sandra Birzer, prof. Bernhard Brehmer, dr Izabela Błaszczyk

Kwota: 1 164 810

Okres realizacji: 2018-2020

Typ konkursu: BEETHOVEN

Przewidywany efekt projektu: korpus językowy niemiecko-polskiego bilingwizmu dostępny on-line oraz publikacje

2. GRANTY W RAMACH NARODOWEGO PROGRAMU ROZWOJU HUMANISTYKI MNISW AFILIOWANE PRZY IS PAN

1. Granty zakończone

Liczba: 2

Tytuł projektu: *Monografie slawistyczne. Językoznawstwo i kulturoznawstwo*

Opiekunka projektu: dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

Nr projektu: 0129/NPRH3/H31/82/2014

Kwota: 226 403

Okres realizacji: 2014-2017

Efekt: przetłumaczone monografie

Tytuł projektu: *Okrzyki pogromowe. Szkice z antropologii historycznej Polski lat 1939-1946*

Kierownik projektu: prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir

Nr projektu: 3aH 15 0240 83

Kwota: 30 705

Okres realizacji: 2016-2017

Efekt: przetłumaczona monografia

2. Granty w trakcie realizacji

Liczba: 8

Kierownik projektu: prof. dr hab. Ryszard Grzesik

Tytuł projektu: *Testimonia najdawniejszych dziejów Słowian. Seria łacińska, t. 3; Średniowiecze, z. 1: Źródła węgierskie*

Numer projektu: 11H 16 0195 84

Wykonawcy: dr hab. Anna Kotłowska, dr Wojciech Mądry, mgr Barbara Grunwald-Hajdasz, dr Adrien Quéret-Podesta

Kwota: 1 454 034

Okres realizacji: 2017-2022

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Przewidywany efekt: publikacja on-line i drukowana zawierająca ekscerpty kronik węgierskich

Kierownik projektu: dr hab. Mariola Jakubowicz, prof. IS PAN

Tytuł projektu: *Słownik prasłowiański. tom XI (wersja cyfrowa)*

Numer projektu: 11H 16 0266 84

Wykonawcy: dr Tomasz Kwoka, mgr Szymon Pogwizd, dr Beata Raszevska-Żurek, mgr Paweł Swoboda, mgr Artur Zwolski

Kwota: 750 846

Okres realizacji: 2017-2022

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Przewidywany efekt: publikacja on-line tomu XI *Słownika prasłowiańskiego*

Kierownik projektu: dr hab. Lucyna Agnieszka Jankowiak, prof. IS PAN

Tytuł projektu: *Słownik Bartłomieja z Bydgoszczy (z lat 1532 i 1534) – wersja polsko-łacińska*

Numer projektu: 11H 12 0278 81

Wykonawcy: dr Arleta Łuczak, dr hab. Maria Trawińska, prof. IS PAN

Kwota: 400 000

Okres realizacji: 2012-2018

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Przewidywany efekt: trzy części słownika

Kierownik projektu: dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

Tytuł projektu: *Mowa polska na Bukowinie Karpackiej. Dokumentacja zanikającego dziedzictwa narodowego*

Numer projektu: 1bH 15 0354 83

Wykonawcy: dr Magdalena Pokrzyńska, prof. dr hab. Lech Suchomłynow, mgr Katarzyna Atamanova, mgr Karina Stempel-Gancarczyk, mgr Gabriela Augustyniak-Żmuda, mgr Pavlo Levchuk

Kwota: 1 305 257

Okres realizacji: 2015-2018

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Przewidywany efekt: monografia w formie e-booka

Tytuł projektu: *Kłamstwo krwi. Legenda mordu rytualnego w XIX i XX wieku na ziemiach polskich*

Kierownik projektu: dr hab. Jolanta Żyndul

Nr projektu: 3aH 15 0239 83

Kwota: 26 220

Okres realizacji: 2016-2018

Przewidywany efekt: przetłumaczona monografia

Tytuł projektu: *Tłumaczenie na język angielski i publikacja w Wydawnictwie Naukowym Peter Lang książki: „Jak mówić do Pana Boga? Wielojęzyczność katolików na Białorusi na przełomie XX i XIX wieku”, Ewa Golachowska*

Kierownik projektu: dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN

Nr projektu: 21H 16 0050 84

Kwota: 47 235

Okres realizacji: 2017-2019

Przewidywany efekt: przetłumaczona monografia

Tytuł projektu: Tłumaczenie na j. angielski pracy „Ludowe stereotypy obcowania świata i zaświatów w języku i w kulturze polskiej (The linguistic and cultural stereotypes of interaction between the world and the extraterrestrial reality in the Polish rural society)

Kierownik projektu: dr hab. Ewa Masłowska, prof. IS PAN

Nr projektu: 21H 16 0051 84

Kwota: 68 325

Okres realizacji: 2017-2019

Przewidywany efekt: przetłumaczona monografia

Tytuł projektu: Tłumaczenie na język niemiecki i publikacja w Wydawnictwie Naukowym Peter Lang książki: Mowa pogranicza. Studium o językach i tożsamościach w regionie lubuskim”

Kierownik projektu: prof. dr hab. Anna Zielińska

Nr projektu: 21H 16 0051 84

Kwota: 75 686

Okres realizacji: 2017-2019

Przewidywany efekt: przetłumaczona monografia

3. GRANTY W RAMACH INNYCH PROGRAMÓW AFILIOWANE PRZY IS PAN

Granty realizowane

Liczba: 1

Kierownik projektu: dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, dr Anna Zawadzka

Tytuł projektu: *The interdependencies between dominant – minority group discourses in Central-Eastern Europe after 1989. A critical approach*

Wykonawcy: dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, dr Anna Zawadzka

Kwota: 10 945 EUR

Okres realizacji: 2016-2018

Jednostka finansująca: ERSTE Foundation, WUS Austria

Efekt: seminarium dla doktorantów, publikacja

4. KONTRAKTY W RAMACH PROGRAMU RAMOWEGO UE

Grant realizowany

Liczba: 1

Kierownik projektu: dr hab. Roman Roszko, prof. IS PAN

Tytuł projektu: *Clarin Eric – European Research Infrastructure Consortium: Common Language Resources and Technology Infrastructure*

Wykonawcy: dr Maksim Duškin, dr hab. Danuta Roszko, dr Wojciech Sosnowski, dr Roman Tymoshuk

Okres realizacji: 2016-2018

5. WNIOSKI O FINANSOWANIE PROJEKTÓW BADAWCZYCH ZŁOŻONE DO RÓŻNYCH PODMIOTÓW

Ogółem:

Liczba wniosków złożonych w konkursach grantowych: 19

Liczba wniosków w rozpatrywaniu: 5

Liczba wniosków, które nie otrzymały finansowania: 12

Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania: 8

Wyjaśnienie: zakwalifikowane do finansowania zostały 2 wnioski złożone w 2017 r., 6 wniosków zakwalifikowanych do finansowania złożonych było w 2016 r. Wyniki konkursów, w ramach których wnioski te otrzymały dofinansowanie, zostały ogłoszone w 2017 r.

1. Wykaz wniosków na projekty badawcze złożonych w konkursach Narodowego Centrum Nauki

Konkurs OPUS 13 na projekty badawcze, w tym finansowanie zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej niezbędnej do realizacji tych projektów

Tytuł projektu: *Ukraiński esej literacki w XX wieku: historia, odbiór, konteksty*

Kierownik projektu: dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

Wykonawcy: prof. Ołena Hałeta, dr Roman Dubasevych

Tytuł projektu: *Fonetyka i fonologia języka macedońskiego*

Kierownik projektu: prof. dr hab. Irena Sawicka

Wykonawcy: dr Branislav Gerazov, dr hab. Anna Cychnerska, mgr Agata Trawińska

Konkurs DAINA na polsko-litewskie projekty badawcze

Tytuł projektu: *Litewska i polska spuścizna językowa Antoniego i Jana Juszkiewiczów (Juszków) z perspektywy XXI wieku*

Kierownik projektu: dr hab. Zofia Sawaniewska-Moch, prof. IS PAN (zespół polski),
dr Vilija Sakalauskienė (zespół litewski)

Konkurs MINIATURA na pojedyncze działania naukowe

Tytuł projektu: *Przetwarzanie miejsc pamięci. Niemieckie pomniki ku czci poległych na terenie dawnej rejencji koszalińskiej*

Kierownik projektu: dr Karolina Ćwiek-Rogalska

Tytuł projektu: *Ludzie dwóch kultur - wybrane przypadki transgresji kulturowej Polaków w Imperium Osmańskim w XVII, XVIII i XIX wieku*

Kierownik projektu: dr Agnieszka Aysen Kaim

Konkurs ETIUDA na stypendia doktorskie

Tytuł projektu: *Artyści bałkańskiego kręgu kulturowego na światowym rynku sztuki w XXI wieku*

Kierownik projektu: mgr Joanna Świątek

2. Wykaz wniosków złożonych w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Tytuł projektu: *Krajobraz kulturowy na pograniczach polsko-słowiańskich: narodowość, lokalność, słowiańskość*

Kierownik projektu: dr Karolina Ćwiek-Rogalska

Wykonawcy: dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk, dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, mgr Maciej Mętrak, dr Miłosz J. Zieliński

Moduł: Dziedzictwo narodowe

Tytuł projektu: *Rola polskiego katolicyzmu w kształtowaniu się kultury religijnej na Białorusi, tożsamości narodowych i postaw patriotycznych. Perspektywa socjolingwistyczna*

Kierownik projektu: dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr Dorota-Pazio-Wlazłowska, dr Anna Żebrowska, mgr Bartosz Cemborowski, mgr Aliaksandr Paharely

Moduł: Dziedzictwo narodowe

Tytuł projektu: *Lwów, Wilno, Grodno: polskie lieux de memoire miast dawnych Kresów Wschodnich w kontekście współczesnego odbioru ukraińskiego, litewskiego, białoruskiego*

Kierownik projektu: dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr Małgorzata Kasner, dr hab. Aliaksandr Smalianchuk, prof. IS PAN, dr Katarzyna Glinianowicz, mgr Aliaksandr Paharely, mgr Tatsiana Kazak i in.

Moduł: Dziedzictwo narodowe

Tytuł projektu: *Wartości tożsamościowe a identyfikacja konfesyjna w świetle danych językowych*

Kierownik projektu: dr Dorota Pazio-Wlazłowska

Wykonawcy: dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN, dr Beata Kubokova, dr Paweł Popieliński i in.

Moduł: Dziedzictwo narodowe

Tytuł projektu: *Dziedzictwo językowe i kulturowe w polskich ankietach do Niemieckiego atlasu językowego*

Kierownik projektu: dr hab. Dorota Rembiszewska, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr Piotr Bartelik, dr hab. Kazimierz Sikora, dr inż. Wojciech Koziół

Moduł: Dziedzictwo narodowe

Tytuł projektu: *Edycja wielkopolskich ksiąg ziemskich z XIV i XV wieku*

Kierownik projektu: dr hab. Maria Trawińska, prof. IS PAN

Wykonawcy: prof. dr hab. Tomasz Jurek, dr hab. Edward Skibiński, prof. dr hab. Marian Wesoły, mgr Łukasz Szempliński, Wiktoria Januchowska

Moduł: Fundamenty

3. Wykaz wniosków złożonych w ramach konkursu DIALOG Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Tytuł projektu: *Umiejdzynarodowienie słowiańskiego dziedzictwa naukowego i kulturowego – nowoczesna infrastruktura informacyjna*

Kierownik projektu: dr Paweł Kowalski

Wykonawcy: mgr Jakub Banasiak, dr Marcin Fastyn

4. Wykaz wniosków złożonych w konkursach innych grantodawców

Tytuł projektu: Strach społecznie konstruowany. Dystopia w kulturze (nie)zachodniej – przypadek chorwacki (XX wiek)

Kierownik projektu: dr Anna Boguska

Adresat wniosku: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, program Mobilność Plus

Tytuł projektu: Nowe media a sprawności komunikacyjne w językach narodowych młodych dorosłych. Perspektywy transnarodowej edukacji humanistycznej

Kierownik projektu: dr Karolina Ćwiek-Rogalska

Wykonawcy: dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk, dr Ewelina Drzewiecka, dr Agata Jawoszek

Adresat wniosku: Komisja Europejska, Horyzont 2020

Tytuł projektu: Interdyscyplinarne doktoranckie studia humanistyczne: pogranicza, mniejszości, migracje w perspektywie socjolingwistycznej

Kierownik projektu: dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska

Adresat wniosku: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju

Tytuł projektu: Religia a dyskurs krytyczno-literacki. Bułgarska nowoczesność w świetle postsekularnym (1892-1944)

Kierownik projektu: dr Ewelina Drzewiecka

Adresat wniosku: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, program Mobilność Plus

Tytuł projektu: Lingwistyczno-kulturoznawcze ramy programowe umiędzynarodowionych i interdyscyplinarnych studiów doktoranckich w Instytucie Sławistyki PAN. Wypracowanie udoskonalonych i trwałych standardów rozwoju umiejętności i kompetencji doktorantów i efektywności ich kształcenia dla rozwiązywania problemów badawczych dotyczących procesów przemian mniejszości etnicznych i narodowych w Słowiańszczyźnie

Kierownik projektu: dr hab. Lilia Moroz-Grzelak, prof. IS PAN

Adresat wniosku: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju

Tytuł projektu: *Troubled Past: Improving mutual understanding among Europeans by working through troubled pasts*

Kierownik projektu: prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir

Wykonawcy projektu: mgr Konrad Matyjaszek, dr Anna Zawadzka

Adresat wniosku: Komisja Europejska, Horyzont 2020

6. UCZESTNICTWO W GRANTACH AFILIOWANYCH POZA INSTYTUTEM SŁAWISTYKI PAN

Liczba: 14

Kierownik projektu: mgr Aneta Daszuta

Pracownicy IS PAN: mgr Aneta Daszuta

Tytuł projektu: *Strukturalizm Jana Mukařovskiego w kontekście nowoczesności*

Wykonawcy: mgr Aneta Daszuta

Okres realizacji: 2013-2015 (przedłużony do 2018)

Jednostka finansująca: Narodowe Centrum Nauki

Afiliacja: Wydział Polonistyki UW

Kierownik projektu: Kinga Nettmann-Multanowska

Pracownicy IS PAN: dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

Tytuł projektu: *Józef Obrębski badacz Macedonii (wystawa z okazji 50. rocznicy śmierci)*

Wykonawcy: dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN, Frosina Coneva-Ivanovic

Okres realizacji: 2017

Jednostka finansująca: Departament Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej MSZ

Afiliacja: Ambasada RP w Skopju, Macedonia

Kierownik projektu: dr Paweł Krupa

Pracownicy IS PAN: dr Katarzyna Glinianowicz, dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

Tytuł projektu: *Wiktor Petrow – w stronę krytycznej nowoczesności. Tłumaczenie z języka ukraińskiego i edycja krytyczna wraz z opracowaniem naukowym pism Wiktora Petrowa (ps. W. Domontowycz, W. Ber; 1894-1969) w III tomach*

Wykonawcy: dr Katarzyna Glinianowicz, dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN, dr Iwona Boruszkowska, mgr Przemysław Tomanek

Okres realizacji: 2017-2022

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Afiliacja: Wydział Filologiczny Uniwersytetu Jagiellońskiego

Kierownik projektu: prof. dr hab. Ilona Czamańska

Pracownicy IS PAN: prof. dr hab. Ryszard Grzesik

Tytuł projektu: *Wołosi w europejskiej i polskiej przestrzeni kulturowej. Migracje – osadnictwo – dziedzictwo kulturowe*

Wykonawcy: prof. dr hab. Ilona Czamańska; dr Justyna Cząstka-Kłapyta; prof. dr hab. Jarosław Dudek; prof. dr hab. Ryszard Grzesik; prof. dr hab. Grzegorz Jawor; dr Tomasz Klimkowski; dr Piotr Kłapyta; dr hab. Anna Kotłowska; dr hab. Ewa Kocój; prof. dr hab. Mirosław Leszka; dr Kirył Marinow; mgr Paweł Michalak; dr hab. Krzysztof Nowak; prof. dr hab. Ewa Nowicka-Rusek; dr Anna Oczko; dr hab. Jędrzej Paszkiewicz; dr Wojciech Sajkowski; mgr Anna Skowronek-Józefiak; mgr Miroslav Števík; dr hab, doc. Myrosław Wołoszczuk

Okres realizacji: 2015-2020

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Afiliacja: Wydział Historyczny UAM

Kierownik projektu: prof. dr hab. Maryla Hopfinger-Amsterdamska

Pracownicy IS PAN: dr Elżbieta Janicka, dr Anna Zawadzka

Tytuł projektu: *Wobec Zagłady. Ku demitologizacji kategorii opisu*

Wykonawcy: dr Aranzazu Calderon Puerta, dr Katarzyna Chmielewska, dr Helena Datner, dr Elżbieta Janicka, mgr Ewa Koźmińska-Frejłak, dr Bożena Umińska-Keff, mgr Wojciech Wilczyk, dr Anna Zawadzka, dr Tomasz Żukowski

Okres realizacji: 2013-2018

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Kierownik projektu: prof. dr hab. Piotr Żmigrodzki

Pracownicy IS PAN: dr Anna Kisiel

Tytuł projektu: *Wielki słownik języka polskiego – kontynuacja*

Wykonawcy: dr hab. Mirosław Bańko, prof. UW, prof. dr hab. Maciej Grochowski, prof. dr hab. Renata Przybylska, prof. dr hab. Jadwiga Waniakowa, dr Katarzyna Węgrzynek, dr Monika Biesaga, dr Jakub Bobrowski, dr Anna Czelakowska, dr Przemysław Dębowski, mgr Agnieszka Fedorowicz, mgr Małgorzata Grzegorzewicz, mgr Paweł Janczulewicz, mgr Monika Kasza, dr hab. Krystyna Kowalik, prof. IJP PAN, dr Ewa Koziół-Chrzanowska, dr Anna Miszta, dr Anna Niepytalska-Osiecka, dr hab. Bogumił Ostrowski, prof. IJP PAN, dr Katarzyna Sobolewska, mgr Dorota Suchacka-Pietrzak, mgr Rafał Szeptyński, dr Barbara Ścigała-Stiller, dr Maria Węgiel, mgr Aleksandra Wierzbicka, dr Barbara Batko-Tokarz, mgr Wiktor Jarosław Darasz, dr Beata Drabik-Frączek, dr Anna Kisiel, dr Emilia Kubicka, dr Karolina Lisczyk-Kubina, mgr Anna Mika, mgr Marzena Miśkiewicz, dr Anna Piechnik, mgr Katarzyna Ryś, dr Patrycja Pałka, mgr Aleksandra Serafin, dr Monika Szymańska, mgr Kamila Wojda, dr Magdalena Żabowska

Okres realizacji: 2013-2018

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Afiliacja: Instytut Języka Polskiego PAN

Kierownik projektu: dr Anna Kisiel

Pracownicy IS PAN: dr Anna Kisiel

Tytuł projektu: *On semantics of connectors, nature of conjunction and non-correspondence of metatexts of various languages on example of metatextual units marking opposition in Polish, Russian, Bulgarian, English and Dutch*

Wykonawcy: dr Sandra Toffel
Okres realizacji: 2015-2017
Jednostka finansująca: KU Leuven
Afiliacja: KU Leuven

Kierownik projektu: dr hab. Marzena Stepień, prof. UW

Pracownicy IS PAN: dr Anna Kisiel

Tytuł projektu: *Wyrażenia metatekstowe otwierające jedno miejsce składniowe dla innych wyrażień*

Wykonawcy: dr Anna Kisiel, dr Emilia Kubicka, dr Dagmara Bałabaniak

Okres realizacji: 2015-2018

Jednostka finansująca: Narodowe Centrum Nauki

Afiliacja: Wydział Polonistyki UW

Kierownik projektu: prof. dr hab. Paweł Dybel

Pracownicy IS PAN: mgr Anna Kurowicka

Tytuł projektu: *Dzieje polskiej psychoanalizy w kontekście kulturowym, literackim, polityczno-społecznym (1900-2013)*

Wykonawcy: dr hab. Ewa Kobylińska, dr hab. Bartłomiej Dobroczyński, dr Mira Marcinów, dr Katarzyna Walewska, dr Karolina Szymaniak, mgr Karina Bonowicz, mgr Anna Kurowicka, mgr Agnieszka Wróbel, mgr Olga Zakolska i in.

Okres realizacji: 2014-2019

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Afiliacja: Instytut Filozofii i Socjologii PAN

Kierownik projektu: dr hab. Helena Grochola-Szczepanek, prof. IJP PAN

Pracownicy IS PAN: mgr Szymon Pogwizd

Tytuł projektu: *Język mieszkańców Spisza. Korpus tekstów i nagrań gwarowych*

Wykonawcy: dr hab. Rafał L. Górski, prof. IJP PAN, dr phil Ruprecht von Waldenfels, mgr Michał Woźniak, mgr Szymon Pogwizd

Okres realizacji: 2015-2018

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Afiliacja: Instytut Języka Polskiego PAN

Kierownik projektu: dr hab. Joanna Orska

Pracownicy IS PAN: dr Joanna Roszak

Tytuł projektu: *Nauka chodzenia. Świadomość późnonowoczesna w metapoetyckich wypowiedziach przedstawicieli polskiej neoawangardy lat 60. i 70. XX wieku*

Wykonawcy: dr Jakub Kornhauser, dr hab. prof. UW r Wojciech Browarny, dr hab. Paweł Mackiewicz, dr Joanna Roszak i in.

Okres realizacji: 2014-2018

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Afiliacja: Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego

Kierownik projektu: dr hab. Monika Rudaś-Grodzka, prof. IBL PAN

Pracownicy IS PAN: mgr Ewa Serafin-Prusator

Tytuł projektu: *Archiwa kobiet: piszące*

Wykonawcy: dr Katarzyna Nadana-Sokołowska, dr Anna Rosner, prof. IS PAN, mgr Ewa Serafin-Prusator, mgr Emilia Kolinko, mgr Monika Rynkowska, Dominik Purchała, mgr Natalia Judzińska, dr Iwona Misiak i in.

Okres realizacji: 2013-2018

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Afiliacja: Instytut Badań Literackich PAN

Kierownik projektu: prof. dr hab. Michał Głowiński

Pracownicy IS PAN: dr Anna Zawadzka

Tytuł projektu: *Komunizm – dzieje pojęcia w Polsce w latach 1944-1989. Interpretacje i sposoby użycia: literatura, kultura, społeczeństwo*

Wykonawcy: dr Anna Artwińska, dr Aranzazu Cálderón Puerta, dr Katarzyna Chmielewska, mgr Michał Czaja, dr Krzysztof Gajewski, prof. Michał Głowiński, dr Kajetan Mojsak, dr Katarzyna Mrozik, mgr Paweł Rams, dr Anna Sobieska, mgr Bartłomiej Starnawski, dr Grzegorz Wołowicz, dr Anna Zawadzka, dr Tomasz Żukowski

Okres realizacji: 2013-2018

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Afiliacja: Instytut Badań Literackich PAN

Kierownik projektu: dr Tanja Schult

Pracownicy IS PAN: dr Anna Zawadzka

Tytuł projektu: *Making the Past Present: Public Perceptions of Performative Holocaust Commemoration in Israel, Germany, Poland, and Sweden since the year 2000*

Wykonawcy: dr Diana Popescu, dr Anna Zawadzka

Okres realizacji: 2015-2019

Jednostka finansująca: Swedish Research Council

Afiliacja: Stockholms Universitet

V. PUBLIKACJE KSIĄŻKOWE PRACOWNIKÓW IS PAN

1. MONOGRAFIE AUTORSKIE

1. **Karolina Ćwiek-Rogalska**, *Zapamiętane w krajobrazie. Krajobraz kulturowy czesko-niemieckiego pogranicza w czasach przemian*, Wydawnictwo Naukowe Scholar, ISBN 978-83-7383-915-1, Warszawa 2017, ss. 215.

„Zapamiętane w krajobrazie” to książka o przemianach zachodzących w krajobrazie kulturowym czesko-niemieckiego pogranicza w regionie historycznym noszącym nazwę *pohraničí*. Jej podstawę stanowią badania terenowe z lat 2012–2014, które prowadzone zostały w gminie Dolni Žandov, znajdującej się na tym obszarze. Opisano tutaj przemiany krajobrazu kulturowego od 1918 r., czyli od powstania niepodległego państwa czechosłowackiego, do czasów współczesnych. *Pohraničí* było terenem, który do 1946 r. zamieszkiwała w większości ludność niemieckojęzyczna. W trakcie procesów migracyjnych po II wojnie światowej większość czeskich Niemców stamtąd wysiedlono – tereny te zostały ponownie zasiedlone przez czeskich i słowackich osadników z tzw. *vnitrozemí*, czyli tych części ziem czeskich, które nie były *pohraničí*, oraz ze Słowacji. Nie były to jednak jedyne grupy nowych mieszkańców: pojawili się tam Czesi wołyńscy, Romowie, reemigranci z zagranicy.

2. **Nicole Dołowy-Rybińska**, *„Nikt za nas tego nie zrobi”. Praktyki językowe i kulturowe młodych aktywistów mniejszości językowych Europy*, Seria: Monografie Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, ISBN 978-83-231-3722-1, Warszawa 2017, ss. 558.

Książka przedstawia portret młodych ludzi angażujących się na rzecz mniejszości językowych Europy: Kaszubów (w Polsce), Górnołużyczan (w Niemczech), Bretończyków (we Francji) i Walijszyków. Odgrywają oni rolę przewodników po swoich kulturach, wskazują na problemy, trudności i wyzwania, z jakimi się

spotykają w codziennym życiu i działaniu. Poprzez ich słowa przedstawiona została sytuacja socjolingwistyczna mniejszości oraz panujące ideologie językowe, rola edukacji mniejszościowej, wyodrębnione zostały typy młodych użytkowników języków mniejszościowych. Analizie zostały poddane także praktyki kulturowe i tożsamościowe młodych w kontekście różnych form życia wspólnotowego oraz ich drogi do działania na rzecz mniejszości, wiodące od aktywnego uczestnictwa w kulturze, przez stopniowe angażowanie się w działania, aż po aktywizm językowy.

3. **Iryda Grek-Pabisowa**, *Polskie wyspy gwarowe z przełomu XIX wieku na Białorusi. Gwary późnego osadnictwa na Polesiu, Witebszczyźnie i Mohylewszczyźnie (Z wykazem słownictwa przedstawionym leksykograficznie)*, Instytut Sławistyki PAN, ISBN 978-83-64031-72-4, Warszawa 2017, ss. 302.

Przedmiotem książki jest opis systemu fonetycznego, gramatycznego i słownictwa gwar polskich osiedleńców z przełomu XIX i XX w. na terenach współczesnej Białorusi. Praca składa się z trzech części. Pierwsza z nich zawiera opis kolejnych fal polskiego osadnictwa na Polesiu, Witebszczyźnie i Mohylewszczyźnie, zmiany sytuacji socjolingwistycznej miejscowości zamieszkałych przez Polaków oraz cechy charakterystyczne polszczyzny przez nich używanej. Drugą część stanowi wykaz słownictwa używanego na Polesiu i na Białorusi Wschodniej, ze szczególnym uwzględnieniem leksyki śląskiej przeniesionej przez określone grupy osadników z ich rodzinnych stron. Ostatnia część to podsumowanie poszczególnych podregionów i przypisanych do nich słowników.

4. **Aliaksandr Smalianchuk**, *"Krajowaja idea" u biełaruskaj gistoryi*, Zmicier Kołas, ISBN 978-985-7164-11-0, Mińsk 2017, ss. 460.

W książce zebrane zostały zarówno zaktualizowane artykuły z lat 1994-2016, jak i nowe oryginalne teksty autora oraz przetłumaczone przez niego na język białoruski teksty źródłowe, poświęcone różnym aspektom „krajowości” czyli „idei krajowej”. „Krajowość” stała się podstawą traktowania narodu jako kategorii politycznej (obywatelskiej). Została wypracowana przez „Polaków litewskich” i na

początku XX wieku na terenie „Litwy historycznej” poważnie konkurowała z ideą narodową w wymiarze etnokulturowym. W centrum uwagi autora znalazły się wzajemne relacje „krajowości” oraz idei białoruskiej. Zawarte w książce teksty źródłowe to natomiast artykuły głównych ideologów „krajowości” – Romana i Konstancji Skirmunttów, Bolesława Jałowieckiego oraz działacza ruchu białoruskiego Antona Łuckiewicza.

2. MONOGRAFIE WSPÓŁAUTORSKIE

1. **Helena Krasowska**, Lech Aleksy Suchomłynow, *Polskie media w Berdiańsku. Teksty i analizy*, Polskie kulturalno-Oświatowe Towarzystwo „Odrodzenie”, ISBN 978-83-945188-2-0, Warszawa–Berdiańsk 2017, ss. 148.

W książce zawarte są materiały omawiające dwujęzyczny dodatek gazety „Південна зоря”, wydawany w Berdiańsku, podzielono według następujących tematów: działalność Polskiego Kulturalno-Oświatowego Towarzystwa „Odrodzenie”, życie Domu Polskiego, sylwetki wybitnych Polaków, urodzonych w Berdiańsku. Ponadto wyróżniono – zajmującą wiele miejsca w gazecie – kwestię współpracy Polskiego Towarzystwa „Odrodzenie” oraz Uniwersytetu Zarządzania i Biznesu w Berdiańsku z różnymi uczelniami wyższymi w Polsce, omówiono ważne wizyty naukowe, badania nad Polakami w Berdiańsku, poruszono tematykę dotyczącą świąt państwowych i kościelnych. Przedstawiono znajdujące się w gazecie informacje na temat Kościoła Katolickiego, jak też życiorysy wybitnych postaci, związanych z polską literaturą i kulturą. Ważną rolę w życiu Polaków Berdiańska odgrywa Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Charkowie, któremu w niniejszej pracy także poświęcono sporo miejsca. W kolejnej części pracy omówiono wiadomości na temat Unii Europejskiej i członkostwa w niej Polski. Podsumowanie oraz wyniki badań ankietowych stanowią ostatnią część książki. Do każdego rozdziału tematycznego dołączono fragmenty tekstów prasowych z okresu od maja 2011 do stycznia 2014 r.

2. **Wojciech Sosnowski, Roman Tymoshuk**, Maciej Jaskot, Jurij Ganoszenko, *Leksykon aktywnej frazeologii polskiej i ukraińskiej*, KJV Digital, ISBN 978-83-946640-2-2, Warszawa 2017, ss. 312.

„Leksykon aktywnej frazeologii polskiej i ukraińskiej” jest dziełem leksykograficznym konfrontującym polską i ukraińską frazeologię dla celów naukowych, przekładowych i pedagogicznych. Leksykon zawiera ponad 1000 jednostek frazeologicznych używanych aktywnie we współczesnych językach polskim i ukraińskim. Dzięki wykorzystaniu uniwersalnych schematów definicyjnych dla jednostek frazeologicznych można dołączać do Leksykonu dowolną liczbę innych języków (nie tylko słowiańskich). Publikacja jest przeznaczona zarówno dla polskiego, jak i ukraińskiego odbiorcy oraz dla wszystkich użytkowników tych języków na świecie – specjalistów slawistów, badaczy języków słowiańskich, leksykografów, encyklopedystów, tłumaczy, nauczycieli akademickich, studentów kierunków filologicznych i in. Dzieło opatrzone jest bibliografią naukową oraz obszernym wstępem prezentującym założenia naukowe Leksykonu.

3. MONOGRAFIE AUTORSKIE PRZETŁUMACZONE NA INNE JĘZYKI

1. **Anna Engelking**, *The Curse. On Folk Magic of the Word*, Instytut Slawistyki PAN, ISBN 978-83-64031-63-2, Warszawa 2017, ss. 388.

Jest to tłumaczenie książki „Klątwa. Rzecz o ludowej magii słowa” z 2000 r. Na podstawie wieloletnich badań na pograniczu polsko-białoruskim, a zarazem katolicko-prawosławnym, etnolożka i etnoligwistka Anna Engelking rozważa kwestię natury ludowego rytuału klątwy, leżącego u jego podstaw magicznego mówienia-działania i wizji świata, której są one organiczną częścią.

2. **Mariola Jakubowicz**, *The Development of Words across Centuries*, Instytut Slawistyki PAN, ISBN 978-83-64031-64-9, Warszawa 2017, ss. 333.

Jest to tłumaczenie książki „Drogi słów na przestrzeni wieków. Zarys słownika motywacji semantycznych na materiale przymiotników słowiańskich odziedziczonych z prasłowiańszczyzny”, wydanej w 2010 r. Książka jest poświęcona zmianom znaczeń słów – a zwłaszcza regularności dającej się zauważyć w tym procesie – na przykładzie wybranych przymiotników pochodzenia prasłowiańskiego odnoszących się do cech ludzkich, których rozwój semantyczny przeanalizowano od momentu ich ukształtowania się w prasłowiańszczyźnie do czasów współczesnych. Zaobserwowane prawidłowości posłużyły do stworzenia zarysu słownika motywacji semantycznych, który może być przydatny przy rozpatrywaniu etymologii innych (nie tylko słowiańskich) wyrazów z tego pola znaczeniowego. Książka została też zaopatrzona w obszerną część teoretyczną, w której zostały omówione zasady odtwarzania znaczeń słów prajęzyka oraz prace slawistyczne poświęcone rekonstrukcji języka od strony semantycznej, motywacjom semantycznym, a także paralelom występującym w rozwoju znaczeń.

3. **Katarzyna Kotyńska**, *Львів: перечитування міста*, Видавництво Старого Лева, ISBN 978-617-679-360-1, Lwów 2017, ss. 238.

Jest to tłumaczenie książki „Lwów. O odczytywaniu miasta na nowo”, wydanej w 2015 r. Pierwsze całościowe ujęcie obrazu Lwowa w literaturach różnych narodów, obejmujące całe dwudzieste stulecie, w którym najwyraźniej zaobserwować można sposoby konstruowania polskiej, ukraińskiej, żydowskiej i rosyjskiej narracji lwowskiej, ich wzajemne związki i konflikty. Dopiero na takim tle czytelne stają się dzisiejsze spory i dyskusje o tożsamości lwowskiej. Jednym z podstawowych rysów „literatury lwowskiej” jest wielokulturowość miasta, nieodmiennie przywoływana przede wszystkim przez Ukraińców i Polaków jako najwspanialsza z jego cech. Autorka stara się pokazać, z jakich elementów i jak interpretowanych powstają kuszące bezchmurnością obrazy Lwowa jako idylli oraz co w istocie za nimi stoi. Ten mit bowiem często służy za wygodną zasłonę, kryjącą rzeczywiste historyczne problemy i spory tożsamościowe, a także

nieustanne próby oznaczania i osvajania miasta zgodnie z własną kulturą – i przeciwko cudzej. Piąty tom w serii Biblioteka Europy Środka pod redakcją prof. Jacka Purchli.

4. **Helena Krasowska**, *The Polish Minority in South-Eastern Ukraine*, Instytut Sławistyki PAN, ISBN 978-83-64031-65-6, Warszawa 2017, ss. 398.

Jest to tłumaczenie książki „Mniejszość polska na południowo-wschodniej Ukrainie”, wydanej w 2012 r. W oparciu o szeroko zakrojone badania terenowe - na które oprócz licznych rozmów złożyła się kwerenda archiwalna - Helena Krasowska w wyczerpujący sposób opisuje w niej społeczność Polaków południowo-wschodniej Ukrainy, wiele uwagi poświęcając statusowi prawnemu, sytuacji językowej i tożsamości tej grupy. Książka omawia między innymi następujące zagadnienia: przedstawia problematykę historyczną i problematykę społeczną, narodowościową i językową Polaków południowo-wschodniej Ukrainy; przedstawia czas i kierunek przybycia Polaków na badane tereny; opisuje stan prawny mniejszości polskiej w obliczu ukraińskiej polityki narodowościowej; prezentuje obecnie działające organizacje polskie oraz rolę języka polskiego (kościół, szkoła, kultura); przedstawia sytuację wielojęzycznej społeczności polskiej; opisuje funkcjonowanie języka polskiego w różnych sferach komunikacji i jego funkcji; prezentuje wyznaczniki tożsamości polskiej ponadto opisuje zagadnienie pamięci historycznej wybranych jednostek. Mozaika miejsc urodzenia Polaków i różny stopień znajomości języka polskiego utrudnia opis gramatyczny używanego przez nich języka polskiego. Dla niektórych polszczyzna była językiem pierwszym, inni uczyli się języka polskiego po 1990 roku. Użytkownicy polszczyzny przybyli też z różnych terenów, gdzie funkcjonowały różne odmiany języka polskiego, część z nich reprezentuje polszczyznę Kresów południowo-wschodnich, inni północno-wschodnich. Jeżeli posługują się polszczyzną Kresów południowo-wschodnich, jest to polszczyzna bardzo zróżnicowana. Materiały dotyczące czasu i kierunków przybycia Polaków na tereny południowo-wschodniej Ukrainy uzyskane w czasie kwerendy archiwalnej publikowane są po raz pierwszy.

5. **Katarzyna Osińska**, *Twentieth-Century Russian Theatre and Tradition. Continuities, Ruptures, Transformations*, Instytut Slawistyki PAN, ISBN 978-83-64031-66-3, Warszawa 2017, ss. 353.

Jest to tłumaczenie książki „Teatr rosyjski XX wieku wobec tradycji (kontynuacje, zerwania, transformacje)”, wydanej w 2009 r. Teatr rosyjski drugiej połowy XX wieku konfrontował się głównie z własną przeszłością: z dokonaniem Stanisławskiego, Meyerholda, Wachtangowa. Niemal prawidłowością było to, że rosyjscy twórcy teatralni otwarcie deklarowali swoje przywiązanie do dziedzictwa przeszłości. Autorka książki przygląda się bliżej temu dziedzictwu: ideom teatralnym, konkretnym technikom i metodom, a także tak trudno uchwytnej materii jaką są etos bądź atmosfera towarzyszące poszukiwaniom pionierów dwudziestowiecznego teatru, zwłaszcza w jego nurcie studyjnym. Analizuje również sposób, w jaki dokonywała się transmisja tradycji: bezpośrednio od mistrzów (lub od ich uczniów), za pośrednictwem lektur czy też świadectw z drugiej ręki.

6. **Grażyna Szwat-Gylybow**, *Bogomilism. The Afterlife of the "Bulgarian Heresy"*, Instytut Slawistyki PAN, ISBN 978-83-64031-67-0, Warszawa 2017, ss. 264.

Jest to tłumaczenie książki „Haeresis bulgarica w bułgarskiej świadomości narodowej XIX i XX wieku” z 2005 r. Książka stanowi studium z zakresu historii idei, podejmujące nieopracowaną dotąd problematykę adaptacji średniowiecznej gnozy bogomilskiej do potrzeb nowoczesnego i ponowoczesnego dyskursu tożsamościowego Bułgarów. Obiektem badań stały się tu różnorodne teksty kultury bułgarskiej, które w szczególny sposób przysłużyły się rewitalizacji bogomilstwa – od dzieł pierwszych pisarzy odrodzenia narodowego, przez podręczniki szkolne, publicystykę, eseistykę, po literaturę piękną i księgi ezoteryczne XIX i XX wieku. Badany materiał pozwolił na ujawnienie związków między strategiami mitologizacji bogomilstwa w nowoczesnej kulturze bułgarskiej, a preferowanymi przez twórców (i często pozostającymi ze sobą w konflikcie) projektami bułgarskiej modernitas.

7. **Joanna Tokarska-Bakir**, *Pogrom Cries. Essays on Polish-Jewish History, 1939-1946*, Peter Lang GmbH, ISBN 978-3-631-64178-1, Warszawa 2017, ss. 479.

Jest to tłumaczenie książki „Okrzyki pogromowe. Szkice z antropologii historycznej Polski lat 1939–1946”, wydanej w 2012 r. W książce tej Joanna Tokarska-Bakir opisuje sytuację Żydów ukrywających się po likwidacji gett we wsiach regionu kielecko-sandomierskiego, zwłaszcza stosunek do nich miejscowej ludności chrześcijańskiej oraz partyzantów, zarówno formacji podporządkowanych Armii Krajowej, jak i Armii Ludowej. Istotnym przedłużeniem głównego tematu są dzieje Żydów tego rejonu po zakończeniu wojny, z cezurą pogromu kieleckiego w lipcu 1946, a następnie dzieje pamięci o tych wydarzeniach: porównanie zapisanych relacji, zeznań sądowych bądź wysłuchanych opowieści żydowskich i polskich.

8. **Anna Zielińska**, *The Multilingualism of the Old Believers Living in Poland*, Instytut Slawistyki PAN, ISBN 978-83-64031-62-5, Warszawa 2017, ss. 179.

Jest to tłumaczenie książki „Wielojęzyczność staroobrzędowców mieszkających w Polsce” wydanej w 1996 r. Ta klasyczna już monografia opisuje sytuację językową zamieszkujących w Polsce, wielojęzycznych społeczności staroobrzędowców w latach 90. XX wieku. Analizując wpływ, jaki na polszczyznę tych społeczności - pod względem fonologii, fleksji, składni i leksyki - wywarły gwarowa i literacka odmiana języka rosyjskiego (oraz w przypadku niektórych z nich: literacka odmiana języka niemieckiego), Anna Zielińska rozważa kwestie interferencji językowej, kontaktu językowego i wielojęzyczności.

4. PODRĘCZNIKI

1. **Wojciech Sosnowski**, Józef Dobrowolski, Galina Olszewska, *Учитесь с нами (C1)*, Europa.RU, ISBN 978-83-946640-0-8, Warszawa 2017, ss. 140.

Publikacja jest trzecią częścią cyklu poświęconego prezentacji zadań testowych z języka rosyjskiego jako obcego na poziomie C1. Zadania są zbudowane na podstawie oryginalnych tekstów publicystycznych, popularno-naukowych i

literackich oraz 40 filmów stanowiących kanon kina rosyjskojęzycznego. Książka skierowana jest do dydaktyków, testologów, studentów oraz wszystkich uczących się pragnących sprawdzić swoją biegłość językową na poziomie C1 oraz podnieść kompetencje czytania i słuchania ze zrozumieniem oraz zapas leksykalno-gramatyczny na tym poziomie. Specyfiką zadań testowych jest to, że zawierają wiedzę realioznawczą i w ten sposób nie tylko rozwijają kompetencje czysto językowe, ale również wzbogacają wiedzę o kulturze, historii i cywilizacji Rosji. Zaproponowane testy spełniają wymogi Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego i odpowiadają minimum leksykalno-gramatycznemu języka rosyjskiego na poziomie C1 wg ALTE. W zbiorze zamieszczone są rozwiązania zadań, co pozwala na pracę samodzielną z materiałem.

2. Wojciech Sosnowski, Wioletta Gurdak, *Polskie czytanki*, Kolegium Europejskie w Natolinie, KJV Digital, ISBN 978-83-946640-3-9, Warszawa 2017, ss. 120.

„Polskie czytanki” to publikacja będąca owocem naszej dwudziestoletniej pracy nauczycielskiej i metodycznej. Nie jest to podręcznik kursowy, a pozycja uzupełniająca zajęcia regularne, prowadzone na poziomach A1, A2 i B1. W dobie metody postkomunikatywnej i eklektycznego podejścia w nauczaniu języków obcych chcielibyśmy powrócić do sprawdzonych i skutecznych technik pracy z tekstem, wspartych współczesnymi technologiami. Publikacja wpisuje się w trend nauczania języka obcego poprzez kulturę i kultury poprzez język, dlatego zbiór czytanek umożliwia nie tylko rozwój kompetencji stricte językowych, ale również lingwokulturowych. Poprzez tekst przekazujemy uczącemu się wiedzę dotyczącą wybranych przez nas zagadnień ze sfery polskiej obyczajowości, kultury, historii. Z recenzji naukowej prof. dr hab. Jolanty Sujeckiej-Zajac: Proponowane przez Wiolettę Gurdak i Wojciecha Sosnowskiego teksty osadzone są we wszystkich czterech, wyróżnionych w europejskim dokumencie strefach: prywatnej, zawodowej, edukacyjnej i publicznej, umożliwiając tym samym harmonijny rozwój umiejętności językowych, dyskursywnych i pragmatycznych. Opracowane przez Autorów teksty oraz zadania językowe realizują przypisane działaniom językowym funkcje: odkrywania (znaczeń, treści językowych i kulturowych), strukturyzowania (czyli konceptualizacji form językowych), wdrażania

(obejmującego zapamiętywanie i automatyzację struktur językowych) oraz ewaluacji odwołującej się do samooceny uczenia się.

5. TOMY POD REDAKCJĄ I WSPÓLREDAKCJĄ NAUKOWĄ PRACOWNIKÓW INSTYTUTU
SŁAWISTYKI PAN

1. **Bielińska-Gardziel Iwona**, Beata Żywicka, Małgorzata Brzozowska (red.), *Nazwy wartości w językach europejskich. Raport z badań empirycznych*, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2017, ss. 375.
2. **Ćwiek-Rogalska Karolina**, Filipowicz Marcin (red.), *Słowiańska pamięć. Slavic Memory*, Libron, Warszawa 2017, ss. 246.
3. **Glinianowicz Katarzyna** (red.), *Po Czarnobylu: miejsce katastrofy w dyskursie współczesnej humanistyki*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2017, ss. 244.
4. Witold Mańczak (aut.), Leszek Bednarczuk, **Jakubowicz Mariola** (red.), *Polski słownik etymologiczny*, PAU, Kraków 2017, ss. 346.
5. **Kotyńska Katarzyna**, **Glinianowicz Katarzyna** (red.), *Obce/swoje II. Miasto i wieś w kulturze Białorusi, Polski, Rosji, Ukrainy*, Wydawnictwo Scriptum, Kraków 2017, ss. 270.
6. **Krasowska Helena**, Radu Florian Bruja, Magdalena Pokrzyńska (red.), *Bukowina. Inni wśród swoich*, Instytut Sławistyki PAN, Warszawa 2017, ss. 337.
7. Берест Роман, Курочкін Олександр, Кожолянко Георгій, **Красовська Гелена (Krasowska Helena)**, Лозко Галина (red.), *Приятель Українців. 150 років від дня народження Р.Ф. Кайдля*, Чернівецьке обласне об'єднання всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка, Czerniowce 2017, ss. 244.
8. **Rembiszewska Dorota** (red.), *Dynamika rozwoju gwar słowiańskich w XXI wieku*, Instytut Sławistyki PAN, Warszawa 2017, ss. 346.
9. Siatkowski Janusz (aut.), **Rembiszewska Dorota** (red.), *Czesko-polskie pogranicze językowe w świetle ankiet Georga Wenkera*, Uniwersytet Warszawski

Wydział Polonistyki, Instytut Sławistyki Zachodniej i Południowej, Warszawa 2017, ss. 86.

10. Rudnik-Karwat Zofia (red.), *Dynamika współczesnego słownictwa słowiańskiego w przestrzeni stylowo-funkcjonalnej*, Instytut Sławistyki PAN, Warszawa 2017, ss. 230.

11. Smalianchuk Aliaksandr (red.), *Czarnobylskaya awaria i gramadstwa: 30 god paśla katastrofy*, Zmicier Kołas, Mińsk 2017, ss. 384.

6. CZASOPISMA NAUKOWE WYDANE PRZEZ INSTYTUT SŁAWISTYKI PAN I

ZAMIESZCZONE NA PLATFORMIE INTERNETOWEJ:

[HTTPS://ISPAN.WAW.PL/JOURNALS/INDEX.PHP](https://ispan.waw.pl/journals/index.php)

1. „Acta Baltico-Slavica”, t. 41, redaktor naczelna Anna Zielińska, redaktor tomu Aliaksandr Smalianchuk, Warszawa 2017.
2. „Adeptus”, t. 9, redaktor naczelna Nicole Dołowy-Rybińska, redaktorki tomu Anna Jawor, Anna Kurowicka, Warszawa 2017.
3. „Adeptus”, t. 10, redaktor naczelna Karolina Ćwiek-Rogalska, redaktorzy tomu Iwona Zielińska, Piotr Toczyski, Warszawa 2017.
4. „Cognitive Studies | Études Cognitives”, t. 17, redaktor naczelny Roman Roszko, Warszawa 2017.
5. „Colloquia Humanistica”, t. 6, redaktor naczelna Jolanta Sujecka, redaktorzy tomu Wojciech Sajkowski, Jolanta Sujecka, Maciej Falski, Warszawa 2017.
6. „Slavia Meridionalis”, t. 17, redaktor naczelna Grażyna Szwat-Gyłybow, redaktorzy tomu Grażyna Szwat-Gyłybow, Ewelina Drzewiecka, Anna Boguska, Ewa Wróblewska-Trochimiuk, przy współpracy Jerzego Molasa, Warszawa 2017.
7. „Sprawy Narodowościowe. Seria Nowa”, t. 49, redaktor naczelny Wojciech Józef Burszta, redaktorzy tomu Anna Jawor, Jacek Serwański, Warszawa 2017.
8. „Studia Litteraria et Historica”, t. 6, redaktor naczelna Joanna Tokarska-Bakir, redaktor tomu Konrad Matyjaszek, Warszawa 2017.

9. „Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej”, t. 52, redaktor naczelna Małgorzata Korytkowska, Warszawa 2017.

7. CZASOPISMA NAUKOWE POD REDAKCJĄ PRACOWNIKÓW INSTYTUTU SŁAWISTYKI

PAN

WYDANE PRZEZ INNE PODMIOTY

1. „Studia Łomżyńskie”, nr 26, redaktor naczelny Krzysztof Sychowicz, zastępca redaktora naczelnego **Dorota Rembiszewska**, Wydawca Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe im. Wagów, Łomża 2017
2. „Zeszyty Łużyckie”, nr 51, redaktor naczelny Jerzy Molas, zastępca redaktora naczelnego **Nicole Dołowy-Rybińska**, Wydawca Instytut Sławistyki Zachodniej i Południowej UW, Warszawa 2017.
3. „Prace Filologiczne. Literaturoznawstwo”, nr 7(10), redaktor naczelny Ewa Ihnatowicz, redaktorzy: **Joanna Goszczyńska**, Ewa Hoffmann-Piotrowska, Urszula Kowalczuk, Damian Makuch, Barbara Milewska-Ważbińska, Alina Molisak, Witold Sadowski, Paweł Stępień, **Grażyna Szwat-Gylybow**, Wydawca UW, Warszawa 2017.

VI. Nagrody przyznane pracownikom IS PAN

1. NAGRODY KRAJOWE ZA DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWĄ

dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska

- Nagroda Fundacji na rzecz Nauki Polskiej na wydanie książki „*Nikt za nas tego nie robi. Praktyki językowe i kulturowe młodych aktywistów mniejszości językowych Europy*”.

dr Ewelina Drzewiecka

- Nagroda Fundacji Sławistycznej za Debiut Książkowy z Dziedziny Sławistyki (za książkę „Herezja Judasza w kulturze (po)nowoczesnej. Studium przypadku”).

mgr Emilia Rydel

- Nagroda II stopnia w XX edycji Konkursu im. Jana Józefa Lipskiego, przyznawana przez Stowarzyszenie przeciw Antysemityzmowi i Ksenofobii Otwarta Rzeczpospolita.

mgr Ewa Serafin-Prusator

- nominacja do Nagrody Polskiego Towarzystwa Genderowego im. M. Curie-Skłodowskiej i M. Kopernika – „Genderowa książka roku” – za książkę „...czterdzieści i cztery. Figury literackie. Nowy kanon” (nagroda zbiorowa).

2. NAGRODY ZAGRANICZNE ZA DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWĄ

dr Ewelina Drzewiecka

- Nagroda dla Młodego Uczonego Bułgarskiej Akademii Nauk im. Marina Drinowa

dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

- Nagroda Forum Wydawców (Lwów) w kategorii „Miasto: Lwów” dla ukraińskiego wydania książki „Lwów: o odczytywaniu miasta na nowo” („Львів: перечитування міста”, tłum. Остап Сливинський)

mgr Aliaksandr Paharely

- Nagroda VII Międzynarodowego kongresu badaczy Białorusi w Warszawie (15-17 września 2017 r.) za najlepszy artykuł z dziedziny historii

dr Joanna Panasiuk

- nagroda za esej „Лучшее владение русским языком «Мы говорим по-русски!»”, przyznawana przez Baszkirski Uniwersytet w Ufie

VII. UZYSKANE STOPNIE I TYTUŁY NAUKOWE

1. STOPNIE NAUKOWE UZYSKANE PRZEZ PRACOWNIKÓW IS PAN

NADANE PRZEZ RADĘ NAUKOWĄ INNEGO PODMIOTU

Stopień doktora habilitowanego uzyskała:

Nicole Dołowy-Rybińska

Data uzyskania: 18.12.2017

Tytuł książki habilitacyjnej: „*Nikt za nas tego nie zrobi*”. *Praktyki językowe i kulturowe młodych aktywistów języków mniejszościowych Europy*, (2017), Seria: Monografie Fundacji na rzecz Nauki Polskiej. Wydawnictwo Naukowe UMK, Toruń.

Recenzenci: dr hab. Agnieszka Karpowicz, prof. IKP UW; prof. dr hab. Włodzimierz Gruszczyński; dr hab. Waldemar Kuligowski, prof. UAM

Placówka: Uniwersytet SWPS

Dyscyplina: kulturoznawstwo

Habilitacja uzyskana przed 40. rokiem życia

Stopień doktora uzyskała:

Karolina Ćwiek-Rogalska

Data uzyskania: 21.02.2017

Tytuł rozprawy: *Przemiany krajobrazu kulturowego na pograniczu czesko-niemieckim od roku 1918 do współczesności na przykładzie gminy Dolni Žandov*

Promotor: prof. dr hab. Joanna Goszczyńska

Promotor pomocniczy: dr Dobrochna Kałwa

Recenzenci: dr hab. Joanna Czaplńska, prof. UO; dr hab. Grażyna Kubica-Heller

Placówka: Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego

Dyscyplina: kulturoznawstwo

Stopień doktora uzyskany przed 35. rokiem życia

2. STOPNIE NAUKOWE UZYSKANE PRZEZ DOKTORANTÓW IS PAN
NADANE PRZEZ RADĘ NAUKOWĄ INNEGO PODMIOTU

Stopień doktora uzyskał:

Miłosz J. Zieliński

Data uzyskania: 20.11.2017

Tytuł rozprawy: *Między filozofem a starostą. Dylematy tożsamości regionalnej obwodu kaliningradzkiego i jego mieszkańców po 1991 r.*

Promotor: prof. dr hab. Wojciech Burszta

Recenzenci: prof. dr hab. Ryszard Radzik, dr hab. Wojciech Łukowski

Placówka: Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych SWPS Uniwersytetu Humanistycznospołecznego

Dyscyplina: kulturoznawstwo

Stopień doktora uzyskany przed 35. rokiem życia

VIII. OTWARTE PRZEWODY DOKTORSKIE

1. PRZEWODY DOKTORSKIE OTWARTE PRZEZ RADĘ INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN

mgr Gabriela Augustyniak-Żmuda

promotor: prof. dr hab. Anna Zielińska

promotor pomocniczy: dr Anna Żebrowska

tytuł pracy doktorskiej: *Biografie językowe przesiedleńców ze wschodnich województw II Rzeczypospolitej mieszkających w regionie lubuskim*

miejsce i data otwarcia przewodu: Warszawa, 10.10.2016

dyscyplina: językoznawstwo

mgr Jakub Banasiak

promotor: dr hab. Julia Mazurkiewicz-Sułkowska

tytuł pracy doktorskiej: *Procesy nominalizacyjne w zdaniach wyrażających relację przyczynowo-skutkową: na materiale języka polskiego i bułgarskiego*

miejsce i data otwarcia przewodu: Warszawa, 19.06.2017

dyscyplina: językoznawstwo

mgr Bartosz Cemborowski

promotor: dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN

promotor pomocniczy: dr Błażej Osowski, UAM

tytuł pracy doktorskiej: *Prestiz i funkcjonowanie gwar wielkopolskich w przestrzeni medialnej*

miejsce i data otwarcia przewodu: Warszawa 19.06.2017

dyscyplina: językoznawstwo

mgr Krzysztof Czyżewski

promotor: dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN

tytuł pracy doktorskiej: *Medea. Mit pogranicza*

miejsce i data otwarcia przewodu: Warszawa, 30.01.2017

dyscyplina: kulturoznawstwo

mgr Agnieszka Gotówka

promotor: dr hab. Zofia Sawaniewska-Moch, prof. IS PAN

promotor pomocniczy: dr Iwona Bielińska-Gardziel

tytuł pracy doktorskiej: *Stereotyp rodziny w gwarach góralskich*

miejsce i data otwarcia przewodu: Warszawa, 20.06.2016

dyscyplina: językoznawstwo

mgr Konrad Matyjaszek

promotor: dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN

promotor pomocniczy: dr Elżbieta Janicka

tytuł pracy doktorskiej: *Produkcja „przestrzeni żydowskiej” w miastach dawnej i współczesnej Polski*

miejsce i data otwarcia przewodu: Warszawa, 30.01.2017

dyscyplina: kulturoznawstwo

mgr Michał Maurycy Mazurkiewicz

promotor: prof. dr hab. Wojciech Burszta

tytuł pracy doktorskiej: *Nacjonalizm w muzyce rockowej*

Miejsce i data otwarcia przewodu: Warszawa 19.06.2017

dyscyplina: kulturoznawstwo

mgr Karina Stempel-Gancarczyk

promotor: dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

tytuł pracy doktorskiej: *Procesy zanikania języka na podstawie badań gwar polskich na Bukowinie rumuńskiej*

Miejsce i data otwarcia przewodu: Warszawa 19.06.2017

dyscyplina: językoznawstwo

mgr Joanna Maria Świątek

promotor: dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN

tytuł pracy doktorskiej: *Artyści bałkańskiego kręgu kulturowego na światowym rynku sztuki w XXI wieku.*

miejsce i data otwarcia przewodu: Warszawa, 19.06.2017

dyscyplina: kulturoznawstwo

mgr Agata Trawińska

promotor: prof. dr hab. Irena Sawicka

tytuł pracy doktorskiej: *Charakterystyka akustyczna realizacji miękkiego odpowiednika bezdźwięcznego okluzywu welarnego w polszczyźnie ogólnej*

miejsce i data otwarcia przewodu: Warszawa, 2011

dyscyplina: językoznawstwo

mgr Wojciech Włoskowicz

promotor: prof. dr hab. Ewa Wolnicz-Pawłowska

tytuł pracy doktorskiej: *Uzus toponimiczny. Zarys problematyki teoretycznej (na podstawie polskiej toponimii Huculszczyzny)*

miejsce i data otwarcia przewodu: Warszawa, 25.01.2016

dyscyplina: językoznawstwo

2. PRZEWODY DOKTORSKIE PRACOWNIKÓW I DOKTORANTÓW INSTYTUTU SŁAWISTYKI
PAN OTWARTE W PLACÓWKACH ZEWNĘTRZNYCH

mgr Aneta Daszuta

Promotor: prof. dr hab. Joanna Goszczyńska

Tytuł pracy doktorskiej: *Strukturalizm Jana Mukařovskiego w kontekście nowoczesności*

Miejsce i data otwarcia przewodu: Uniwersytet Warszawski, Wydział Polonistyki, 2013

Dyscyplina: literaturoznawstwo

mgr Anna Kurowicka

Promotor: prof. dr hab. Paweł Dybel

Tytuł pracy doktorskiej: *Politics of Asexuality. A Critical Analysis of Discourses on Asexualities (Polityka aseksualności. Krytyczna analiza dyskursów na temat aseksualności)*

Miejsce i data otwarcia przewodu: Uniwersytet Warszawski, Wydział Polonistyki, 2016

Dyscyplina: kulturoznawstwo

mgr Pavlo Levchuk

Promotor: prof. dr hab. Władysław T. Miodunka

Tytuł pracy doktorskiej: *Trójjęzyczność ukraińsko-rosyjsko-polska Ukraińców niepolskiego pochodzenia*

Miejsce i data otwarcia przewodu: Uniwersytet Jagielloński, Wydział Polonistyki, 2016

Dyscyplina: językoznawstwo

XI. WSPÓŁPRACA Z MIĘDZYNARODOWYM ŚRODOWISKIEM NAUKOWYM

1. WYKAZ WSPÓLNYCH PROJEKTÓW BADAWCZYCH W RAMACH PROTOKOŁÓW O WSPÓŁPRACY MIĘDZY PAN I ZAGRANICZNYMI AKADEMIAMI ORAZ INNYMI PLACÓWKAMI NAUKOWYMI W 2017 ROKU

Liczba: 24

Białoruś

Institut Językoznawstwa im. Jakuba Kołasa NANB, Centrum Badań Białoruskiej
Kultury, Języka i Literatury w Mińsku

- *Badania w zakresie dialektologii i leksykografii języka białoruskiego i polskiego* (dr Veranika Kurtsova, dr Małgorzata Ostrówka) - 2017-2019
- *Bibliografia językoznawstwa sławistycznego* (prof. dr hab. Hienadź Cychun, dr Paweł Kowalski) - 2017-2019
- *Badania nad motywacją semantyczną w języku białoruskim i polskim w ujęciu diachronicznym* (dr hab. Nikołaj Antropov, dr hab. Mariola Jakubowicz, prof. IS PAN) - 2017-2019
- *Białoruska i polska leksyka konfesyjna* (dr Irina Budzko, dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN) - 2017-2019

Bułgaria

Institut Języka Bułgarskiego BAN w Sofii

- *Polsko-bułgarskie paralele leksykalne* (prof. Diana Blagoeva, dr Wojciech Sosnowski) - 2015-2017

Instytut Literatury BAN w Sofii

- *Tekst biblijny w literaturach południowosłowiańskich od średniowiecza do czasów nowoczesnych (funkcje, recepcja, interpretacje)* (prof. dr hab. Ana Stoykova, dr hab. Grażyna Szwat-Gyłybow, prof. IS PAN) - 2015-2017

Chorwacja

Instytut Filozofii - Uniwersytet w Zagrzebiu

- *Polska i Chorwacja. Bibliografia. Komentarze. Studia* (prof. Damir Agičić, dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN) - 2015-2017

Gruzja

Instytut Historii i Etnologii Uniwersytetu im. Ivane Javakhishvili w Tbilisi

- *Mniejszość polska w Gruzji* (prof. Vazha Kiknadze, dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN) – 2016-2017

Litwa

Instytut Języka Litewskiego w Wilnie

- *Pamiętniki, dzienniki i listy autorów dwujęzycznych z Litwy (XIX w. – 1. połowa XX w.). Kontynuacja* (dr Vilija Sakalauskiene, dr hab. Zofia Sawaniewska-Moch, prof. IS PAN) - 2017-2019
- *Bałtyckie i słowiańskie dialekty i ich rozwój w perspektywie badań nad kontaktem językowym. Kontynuacja* (prof. dr hab. Danguolė Mikulėnienė, dr hab. Zofia Sawaniewska-Moch, prof. IS PAN) - 2017-2019
- *Polsko-litewskie zasoby lingwistyczne i możliwości ich cyfryzacji w świetle badań konfrontatywnych i leksykografii wielojęzycznej* (doc. dr Rolandas Kregždys, dr hab. Roman Roszko, prof. IS PAN) - 2017-2019

Instytut Litewskiej Literatury i Folkloru w Wilnie

- *Kultura pamięci Wilna we współczesnej literaturze polskiej i litewskiej (1990-2015)* (doc. dr Mindaugas Kvietkauskas, dr Małgorzata Kasner) - 2017-2019

Łotwa

Instytut Języka Łotewskiego w Rydze

- *Związki kulturowo językowe polsko-łotewskie i łotewsko-polskie* (dr hab. Anna Stafecka, dr Małgorzata Ostrówka) - 2015-2017

Macedonia

Macedońska Akademia Nauk i Sztuk, Skopje

- *Ciągłość i jej brak jako problem badawczy* (prof. dr Vitomir Mitevski, dr hab. Jolanta Sujecka, prof. IS PAN) - 2016-2018
- *Fonetyka i fonologia języka macedońskiego* (prof. Marjan Markovikj, prof. dr hab. Irena Sawicka) - 2016-2019

Mołdawia

Narodowe Muzeum Historii Mołdawii Mołdawskiej Akademii Nauk, Kiszyniów

- *Polacy w Mołdawii: pamięć i współczesność* (dr Lilia Zabolotnaia, dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN) - 2016-2018

Rumunia

Katedra Sławistyki Uniwersytetu w Bukareszcie

- *Polsko-rumuńskie leksykalne konfrontacje językowe* (prof. dr hab. Constantin Geambașu, dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN) - 2016-2018

Serbia

Instytut Języka Serbskiego SANiS

- *Kluczowe pojęcia serbskiej i polskiej aksjofery w perspektywie ogólnosłowiańskiej* (dr Ivana Lazić-Konjik, dr Dorota Pazio-Wlazłowska) – 2017-2020

Słowacja

Instytut Językoznawstwa Ľ. Štúra Słowackiej Akademii Nauk w Bratysławie

- *Procesy globalizacyjne i domestykacyjne w językach słowiańskich na początku XXI wieku* (mgr Jana Wachtarczyková, PhD., dr Paweł Kowalski) – 2016-2018

Instytut Sławistyki Jana Stanisława Słowackiej Akademii Nauk

- *Polsko-słowacko-bułgarskie leksykalne konfrontacje językowe* (dr Mária Košková, dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN) – 2016-2018

Ukraina

Instytut Językoznawczo-Informatyczny NANU w Kijowie

- *Polish-Ukrainian and Ukrainian-Polish corresponding lexis* (prof. Volodymyr Shirokov, dr Wojciech Sosnowski) – 2015-2017

Instytut Języka Ukraińskiego NANU, Kijów

- *Innowacje leksykalne, słotwórcze i frazeologiczne we współczesnych językach słowiańskich* (prof. Ievgeniia Karpilovska, dr Paweł Kowalski) – 2015-2017
- *Bibliografia online światowego językoznawstwa sławistycznego* (prof. Ievgeniia Karpilovska, dr Paweł Kowalski) – 2015-2017

Instytut Narodoznawstwa Narodowej Akademii Nauk Ukrainy, Lwów

- *Wyznaczniki i zmiany: tożsamość Ukraińców w Polsce i na Ukrainie* (dr Lyudmila Bulhakova, dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN) – 2015-2017

Umowy z innymi jednostkami naukowymi w ramach programu Erasmus+

- Instytut Sławistyki Uniwersytetu w Poczdamie,
- Instytut Języków i Cywilizacji Orientalnych (INALCO) w Paryżu,
- Instytut Sławistyki w Greifswaldzie,
- Wydział Humanistyczny Uniwersytetu w Zagrzebiu,
- Instytut Języków i Literatur Słowiańskich Uniwersytetu w Ratyźbonie,
- Instytut Sławistyki Uniwersytetu w Lipsku.

Wyjazdy za granicę pracowników Instytutu Sławistyki PAN w ramach wymiany bezdewizowej PAN

Liczba osób: 25

Kraje: Bułgaria, Litwa, Łotwa, Macedonia, Mołdawia, Rumunia, Serbia, Słowacja, Ukraina (9 państw)

Przyjazdy do Instytutu Sławistyki PAN w ramach wymiany bezdewizowej PAN

Liczba osób: 30

Kraje, z których przyjechano: Białoruś, Bułgaria, Litwa, Mołdawia, Rumunia, Serbia, Słowacja, Ukraina (8 państw)

Wyjazdy pracowników w ramach programu Erasmus+

Liczba osób: 2

Kraje: Niemcy, Chorwacja

Inne wyjazdy pracowników Instytutu Sławistyki PAN za granicę (np. konferencje, kwerendy, wykłady)

Liczba osób: 41

Kraje: Austria, Belgia, Białoruś, Bośnia i Hercegowina, Bułgaria, Chorwacja, Czechy, Dania, Gruzja, Irlandia, Japonia, Kosowo, Łotwa, Macedonia, Mołdawia, Niemcy,

Norwegia, Portugalia, Rosja, Rumunia, Serbia, Słowacja, Szwajcaria, Szwecja, Ukraina, USA, Węgry, Wlk. Brytania, Włochy (29 państw)

2. NOWE TEMATY WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ NA LATA 2017-2019
ZŁOŻONE W BIURZE WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ PAN W 2017 ROKU

Liczba: 8

Bułgaria

Institut Języka Bułgarskiego BAN w Sofii

- *Konfrontacja językowa bułgarskiej i polskiej frazeologii* (prof. Diana Blagoeva, dr Wojciech Sosnowski) - 2018-2020

Institut Literatury BAN w Sofii

- *Granice i pogranicza. Modele biblijne i ich inspiracje w średniowiecznych i nowoczesnych literaturach i kulturach południowosłowiańskich* (prof. dr hab. Ana Stoykova, dr Ewelina Drzewiecka) - 2018-2020
- *Bibliografia online światowego językoznawstwa slawistycznego* (prof. dr hab. Miglena Mihaylova-Palanska, dr Paweł Kowalski)

Centrum Badań Cyrylometodiańskich BAN w Sofii

- *Miasto wobec dynamiki kultury – refleksje i inspiracje południowosłowiańskich kultur i literatur od średniowiecza do ponowoczesności* (prof. dr hab. Slavia Barlieva, dr hab. Grażyna Szwał-Gyłybow, prof. IS PAN) - 2018-2020

Łotwa

Institut Języka Łotewskiego w Rydze

- *Związki kulturowo językowe polsko-łotewskie i łotewsko-polskie* (kontynuacja) (dr hab. Anna Stafecka, dr Małgorzata Ostrówka) - 2018-2020

Ukraina

Instytut Językoznawczo-Informatyczny NANU w Kijowie

- *Konfrontacja aktualnych procesów we współczesnym języku polskim i ukraińskim* (prof. Volodymyr Shirokov, dr Wojciech Sosnowski) – 2018-2020

Instytut Języka Ukraińskiego NANU, Kijów

- *Bibliografia online światowego językoznawstwa slawistycznego* (prof. Ievgeniia Karpilovska, dr Paweł Kowalski) – 2018-2020

Instytut Narodoznawstwa NANU, Lwów

- *Polsko-ukraińskie związki kulturowe* (dr Lyudmila Bulhakova, dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN) – 2018-2020

3. WSPÓŁPRACA MIĘDZY INSTYTUTEM SŁAWISTYKI PAN I ZAGRANICZNYMI PLACÓWKAMI NAUKOWYMI NA PODSTAWIE UMÓW MIĘDZY INSTYTUTAMI

Liczba: 6

Umowa o współpracy naukowej między **Instytutem Serbołużyckim (Serbski institut z. t. / Sorbisches Institut e. V., Budyšin/Bautzen (RFN))** i Instytutem Sławistyki PAN w Warszawie na lata 2014-2018. Instytut Serbołużycki i IS PAN współpracują w zakresie slawistyki ze szczególnym uwzględnieniem języka, literatury i kultury Serbów na Łużycach Górnych i Dolnych.

Umowa na czas nieokreślony między **Instytutem Etnologii Akademii Nauk Republiki Czeskiej** w Pradze i Instytutem Sławistyki PAN o wzajemnej współpracy na polu naukowym, wymianie informacji naukowych (w tym wybranych czasopism i publikacji).

Umowa na lata 2013-2017 między **Instytutem Języka Rosyjskiego im. W. W. Winogradowa Rosyjskiej Akademii Nauk w Moskwie** i IS PAN. Umowa dotyczy obszarów slawistyki będących przedmiotem wzajemnego zainteresowania obu instytutów.

Umowa na czas nieokreślony o współpracy naukowej między **Przykarpackim Uniwersytetem Narodowym im. W. Stefanyka w Iwano-Frankiwsku** a Instytutem Slawistyki PAN. Umowa została podpisana w grudniu 2015 r.

Umowa na czas nieokreślony o współpracy naukowej między **Uniwersytetem Narodowym im. Jurija Fedkowycza w Czerniowcach** a Instytutem Slawistyki PAN. Umowa została podpisana w 2016 r.

Umowa o współpracy naukowej zawarta między **Winnickim Państwowym Uniwersytetem Pedagogicznym im. Michajła Kociubińskiego w Winnicy (Ukraina)** i Instytutem Slawistyki PAN. Umowa została zawarta w 2017 r.

4. WSPÓŁPRACA PRACOWNIKÓW INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN
Z ZAGRANICZNYMI INSTYTUCJAMI NAUKOWYMI BEZ ZAWARTEGO FORMALNEGO
POROZUMIENIA

Institut Mirowoj Litieratury im. A.M. Gor'kogo RAN, Moskwa

- *Poezja rosyjska pierwszego trzydziestolecia XX wieku i sztuka: spojrzenie ze strony Polski i Rosji* – dr hab. Grażyna Bobilewicz, prof. IS PAN

Centrum Historii Miejskiej Europy Środkowo-Wschodniej (Lwów, Ukraina)

- *Lwów interaktywny: mapa literackiego Lwowa* – dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

Ukrainian Linguistic-Informational Fund NANU

- *Polish-Ukrainian and Ukrainian-Polish Corresponding Lexis* – dr hab. Roman Roszko, prof. IS PAN, dr Wojciech Sosnowski

Białoruskie Archiwum Historii Mówionej

- *Kolektywizacja na Białorusi Zachodniej w latach 1949-1953* – dr hab. Aliaksandr Smalianchuk, prof. IS PAN

Instytut Języka Czeskiego CAV

- *Motywacja semantyczna w językach słowiańskich na tle innych języków europejskich* – dr hab. Mariola Jakubowicz, prof. IS PAN, mgr Szymon Pogwizd

5. UDZIAŁ W GREMIACH NAUKOWYCH

Członkostwo w organizacjach naukowych krajowych

Komitety, Komisje, Rady PAN

Akademia Młodych Uczonych PAN (dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska)

Komitet Nauk o Kulturze PAN (prof. dr hab. Wojciech Burszta, prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir, dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska)

Komitet Słowianoznawstwa PAN (prof. dr hab. Małgorzata Korytkowska, dr hab. Grażyna Szwat-Gyłybow, prof. IS PAN)

Komitet Nauk Etnologicznych PAN (prof. dr hab. Wojciech Burszta, dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN)

Komisja Bałkanistyki przy Oddziale PAN w Poznaniu (dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN, prof. dr hab. Ryszard Grzesik, dr hab. Anna Kotłowska)

Komisja Onomastyczna Oddział PAN w Poznaniu (dr hab. Lucyna Agnieszka Jankowiak, prof. IS PAN)

Komisja Sławistyczna przy Oddziale PAN w Poznaniu (prof. dr hab. Ryszard Grzesik)

Sekcja Dialektologiczna Komitetu Językoznawstwa PAN (dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN, dr hab. Ewa Masłowska, prof. IS PAN, dr hab. Zofia Sawaniewska-Moch, prof. IS PAN, prof. dr hab. Anna Zielińska)

Sekcja Etnolingwistyczna Komitetu Językoznawstwa PAN (dr Iwona Bielińska-Gardziel, dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN, dr hab. Ewa Masłowska, prof. IS PAN, prof. dr hab. Anna Zielińska)

Sekcja Onomastyczna Komitetu Językoznawstwa PAN (prof. dr hab. Jerzy Duma)

Rada Naukowa Instytutu Archeologii i Etnologii PAN (dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN)

Rada Naukowa Instytutu Języka Polskiego PAN (prof. dr hab. Anna Zielińska)

Rada Programowa Przedstawicielstwa „Polska Akademia Nauk” w Kijowie (dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN)

Międzynarodowy Komitet Słowistów

Komisja Badań Porównawczych nad Literaturami Słowiańskimi przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN)

Komisja Bibliografii Lingwistycznej przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (dr Zofia Rudnik-Karwat: przewodnicząca, dr Marcin Fastyn, dr Paweł Kowalski)

Komisja Dialektologiczna przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (dr hab. Dorota Rembiszewska, prof. IS PAN)

Komisja Etnolingwistyczna przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (dr Iwona Bielińska-Gardziel)

Komisja Etymologiczna przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (dr hab. Mariola Jakubowicz, prof. IS PAN: przewodnicząca)

Komisja Fonetyki i Fonologii przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (prof. dr hab. Irena Sawicka)

Komisja Historii i Kultury Bałkanów przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (dr hab. Jolanta Sujecka, prof. IS PAN: przewodnicząca, prof. dr hab. Irena Sawicka)

Komisja Ibero-Słowistyczna przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN)

Komisja Języka Religijnego przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (dr Dorota Pazio-Wlazłowska)

Komisja Językoznawstwa Bałkańskiego przy Międzynarodowym Komitecie Sławistów (prof. dr hab. Irena Sawicka)

Komisja Słowotwórcza przy Międzynarodowym Komitecie Sławistów (dr Zofia Rudnik-Karwat, dr Paweł Kowalski)

Komisja Socjolingwistyki przy Międzynarodowym Komitecie Sławistów (dr hab. Zofia Sawaniewska-Moch, prof. IS PAN)

Komisja Wczesnych Dziejów Słowian przy Międzynarodowym Komitecie Sławistów (prof. dr hab. Ryszard Grzesik: przewodniczący, dr hab. Anna Kotłowska, sekretarz)

Pozostałe podmioty zagraniczne (układ alfabetyczny):

AATSEEL American Association of Teachers of Slavic and East European Languages (mgr Ewa Serafin-Prusator)

American Association for Slavic, East European and Euroasian Studies (dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN, dr Anna Boguska, dr Ewelina Drzewiecka, dr Ewa Wróblewska-Trochumiuk)

Association for Polish-Jewish studies (dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN)

Białoruskie Archiwum Historii Mówionej (dr hab. Aliaksandr Smalianchuk, prof. IS PAN: przewodniczący)

O Centro de Literaturas e Culturas Lusófonas e Europeias da Faculdade de Letras da Universidade de Lisboa (CLEPUL) (dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN)

Centrum badań miejskich w Grodnie (dr hab. Aliaksandr Smalianchuk, prof. IS PAN)

European Association for Jewish Studies (dr hab. Jolanta Sujecka, prof. IS PAN)

European Association of Social Anthropologists (dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN)

European Society for the History of Science (dr Ewelina Drzewiecka)

ICLLL Reviewing Committee (dr Agnieszka Pluwak)

Instytut Wielkiego Księstwa Litewskiego, Kowno (dr hab. Aliaksandr Smalianchuk, prof. IS PAN)

Internationale d'Études du Sud-Est Européen (AIESEE) (dr hab. Jolanta Sujecka, prof. IS PAN: przewodniczący)

International Society for Dialectology and Geolinguistics (dr Małgorzata Ostrówka)

International Society for Iberian-Slavonic Studies CompaRes (dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN)

Medieval Chronicle Society (prof. dr hab. Ryszard Grzesik, dr hab. Anna Kotłowska)

Memory Studies Association (dr Karolina Ćwiek-Rogalska)

Międzynarodowe Stowarzyszenie Studiów Polonistycznych (dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN)

Modern Language Association (dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN)

Polish Commission Of Balkan Culture And History (Association Internationale D'études Du Sud-Est Européen (AIESEE) (dr hab. Jolanta Sujecka, prof. IS PAN: przewodnicząca)

Polish Institute of Arts and Science (dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN)

Polish Studies Association (dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN)

Polsko-Czeskie Towarzystwo Naukowe (prof. dr hab. Ryszard Grzesik)

Polyslav - Association of Slavists (dr Anna Kisiel)

Rada Programowa rocznika "IberoSlavica" (dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PA)

Slavic Linguistics Society (dr Anna Kisiel)

Society of Biblical Literature (dr Ewelina Drzewiecka)

Spišský dejepisný spolok (prof. dr hab. Ryszard Grzesik)

Światowa Rada Badań nad Polonią (dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN)

The Societas Linguistica Europaea (dr Anna Kisiel)

Towarzystwo Kulturalno-Oświatowe „Odrodzenie” w Berdiańsku (dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN)

Utopian Studies Society-Europe (dr Anna Boguska, dr Ewelina Drzewiecka)

Pracownicy Instytutu Sławistyki PAN są członkami następujących polskich stowarzyszeń, towarzystw naukowych, instytutów naukowych, rad naukowych oraz fundacji, a także innych gremiów (układ alfabetyczny):

Akademickie Centrum Badań Euroregionalnych
Centrum Białoruskich Studiów (UW)
Fundacja Gender Center
Fundacja Sławistyczna
Instytut Sławistyki Zachodniej i Południowej UW
Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe
Łódzkie Towarzystwo Naukowe
Polski Instytut Antropologii
Polskie Towarzystwo Badań Teatralnych
Polskie Towarzystwo Białorutenistyczne
Polskie Towarzystwo Fonetyczne
Polskie Towarzystwo Historyczne
Polskie Towarzystwo Językoznawcze
Polskie Towarzystwo Kulturoznawcze
Polskie Towarzystwo Ludoznawcze
Polskie Towarzystwo Socjologiczne
Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata
Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk
Rada Naukowa Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej UW
Rada Programowa przy Instytucie Biografistyki Polonijnej
Stowarzyszenie Hispanistów Polskich
Stowarzyszenie im. Stefana Żeromskiego
Towarzystwo Naukowe Warszawskie
Towarzystwo Res Carpatica

X. REFERATY I WYKŁADY WYGŁOSZONE PRZEZ PRACOWNIKÓW I DOKTORANTÓW IS PAN NA KONFERENCJACH ZA GRANICĄ

1. REFERATY WYGŁOSZONE ZA GRANICĄ

Ogółem: 67 referatów pracowników wygłoszonych na międzynarodowych konferencjach za granicą

dr Agnieszka Aysen Kaim

- Proceses of cultural interference: The Balkans between the East and the West, Negotino, Macedonia, 10-12.-9.2017.
Referat: *People of Two Cultures - Renegades from Poland and Balkans in the Ottoman Empire*
- 8th International Conference of MENA „Popular Culture: Pop Culture between Site and Flow”, Tibilisi, Gruzja, 28-30.09.2017.
Referat: *The Phenomenon of Modern Turkish Dramas or ‘the Neo-Ottomans Conquer the Middle East?’*

mgr Jakub Banasiak

- Бази даних і системи для потреб сучасного мовознавства, Кijów, 13-14.06.2017.
Referat: *Międzyjęzykowe wyszukiwanie informacji w bazie danych światowego językoznawstwa sławistycznego iSybislaw: stan i perspektywy*

dr Anna Boguska

- 49th Annual ASEES (Association for Slavic, East European, and Eurasian Studies) Convention „Transgressions”, Chicago, 9-12.11.2017.
Referat: *Croatian Struggles with Freedom. Liberalism (vs. Nationalism) – Transgressions of Idea(s) at the Turn of the Century*

dr Karolina Ćwiek-Rogalska

- Role středoevropského spisovatele-intelektuála ve zlomových okamžicích dějin, Olomouc, 28-29.03.2017.
Referat: *Pojem krize u Tomáše Garrigue Masaryka jako interpretační kategorie českých dějin*
- Second Annual Conference of the Memory Studies Association, Kopenha, 14-16.12.2017.
Referat: *Remembered in Landscape? Cultural Landscape and Memory*
- Imaginations/Relations et Représentations Réciproques dans les littératures et cultures de langues tchèque et allemande, Bruksela, 5-7.10.2017.
Referat: *Broken taboo or leitmotiv? Newest literary representations of the expulsion in Czech literature and the dialogue with their predecessors*
- „V pohybu“. Migrace, mobilita a transport pohledem etnologie, Znojmo, 19-21.09.2017.
Referat: *Paměť zapsaná v krajině. Případ Dolní Žandov*

dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska

- Jungakademisches Netzwerktreffen sorabistischer Forschung, Bautzen, 9-11.06.2017.
Referat: *Becoming an activist. A portrait of young European minority language campaigners*
- Is teaching always political? New challenges in higher education, Wiedeń, 24-25.11.2017.
Referat: *To convince the indifferent. The role of academic teachers in the times of growing xenophobia*
- The Seventh Cambridge Conference on Language Endangerment, Cambridge, 4.07.2017
Referat: *Language contact and culture conflict: acquiring language competence by Upper Sorbian learners*

dr Ewelina Drzewiecka

- 2017 Conference of the International Society for Intellectual History (ISIH) "The Rethinking of Religious Belief in the Making of Modernity", Błagoewgrad, 30.05-1.06.2017.
Referat: *Understanding religion: The case of Bulgarian modernity*
- ЕМИЛИЯН СТАНЕВ – ТРАДИЦИЯ И МОДЕРНОСТ. 110 ГОДИНИ ОТ РОЖДЕНИЕТО НА ЕМИЛИЯН СТАНЕВ, Wielkie Tyrnowo, 27-28.04.2017.
Referat: *Емилиян Станев - християнски мислител или нихилист? За мирогледните дистанции в българското литературознание*
- Библейската ръкописна традиция между лексикографията, текстологията и литературната история (Biblical Manuscript Tradition between Lexicography, Textual Criticism and Literary History), Sofia, 7-8.09.2017.
Referat: *Reception of the Bible in the Modern (Bulgarian) Culture*
- 49th Annual ASEES (Association for Slavic, East European, and Eurasian Studies) Convention „Transgressions”, Chicago, 9-12.11.2017.
Referat: *The Idea of Secularization in the Modern Bulgarian Culture*

dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

- Leerstelle(n)? Der deutsche Vernichtungskrieg 1941-1944 und die Vergegenwärtigung des Geschehens in der Bundesrepublik Deutschland nach 1989, Mińsk, 23-25.09.2017.
Refrat: *Расстреляные местечки и сожженные деревни. Сказ полесского села, или о фольклоризации памяти о Второй мировой войне*

dr Katarzyna Glinianowicz

- Іван Франко і західний світ: проблемні питання, Monachium, 19.05.2017.
Referat: *Іван Франко і перспективи постколоніальних студій*

dr hab. Ewa Gołachowska, prof. IS PAN

- Jezici i kulture u vremenu i prostoru 7, Novy Sad, 18-19.11.2017.
Referat: *Католическая религиозная лексика в современном белорусском языке. Социолингвистический и культурный аспекты*

dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN

- The Afterlife of the Shoah in Central Eastern European Cultures: Concepts, Problems, and the Aesthetic of Postcatastrophic Narration, Hamburg, 29-31.05.2017.
Referat: *Grasping for the Past: post-catastrophic biographies*

prof. dr hab. Ryszard Grzesik

- VIII. The Medieval Chronicle Conference, Lizbona, 10-15.07.2017.
Referat: *What was the common basis of the historical tradition of Central and East European elites?*
- International Congress of Historian-Slavist "How to study the history of the Slavic World today?", Petersburg, 13-16.09.2017.
Referat: *Этногенез славян в польской исторической рефлексии XX – XXI вв.*
- Europa Środkowa w perspektywie Polaków i Słowaków, Koszyce, 28-29.09.2017.
Referat: *Początki państwowości w środkowoeuropejskich kronikach epoki średniowiecza*

dr hab. Mariola Jakubowicz, prof. IS PAN

- Etymologické symposion Brno 2017 Etymologický výzkum češtiny: z perspektivy slovanské, indoevropské i obecně lingvistické, Brno, 12-14.09.2017.
Referat: *Czes. ovšem i jednak w perspektywie ogólnosłowiańskiej*

- Международная лингвистическая конференция «Русская лексика: история и современность», Budapest, 20-22.10.2017.
Referat: *Примеры специфического развития семантики избранных русских лексем на фоне других славянских языков*

dr Elżbieta Janicka

- Making Home in Wounded Places: Design, Memory and the Spatial, New York, 3-4.03.2017.
Referat: *False Symmetry. About two memorials in the space of the former Warsaw Ghetto*
- The Afterlife of the Shoah in Central Eastern European Cultures: Concepts, Problems, and the Aesthetic of Postcatastrophic Narration, Hamburg, 29-31.05.2017.
Referat: *Symbolic Topography of the Former Border Strip between the Small and the Large Ghetto in Warsaw at a Time of the Holocaust Narrative Crisis*
- 49th Annual ASEES (Association for Slavic, East European, and Eurasian Studies) Convention „Transgressions”, Chicago, 9-12.11.2017.
Referat: *The Dominant and Alternative Narratives in the Space of the Former Warsaw Ghetto*
- Human Space and Ideology, Wiedeń, 12-13.12.2017.
Referat: *A Triumphant Gate of the Polish Narrative: Warsaw Public Space at a Time of the Holocaust Narrative Crisis*

dr Anna Jawor

- Trends in inequality: social, economic and political issues, Bologna, 2-4.11.2017.
Referat: *The consequences of gender inequality for contemporary family life*

dr Agata Jawoszek

- 49th Annual ASEES (Association for Slavic, East European, and Eurasian Studies) Convention „Transgressions”, Chicago, 9-12.11.2017.

Referat: *From the Ottoman Empire to the Austro-Hungarian Monarchy: Bosnian Civilization Transgressions and their Consequences in the Shaping of Social and Political Ideas*

dr Anna Kisiel

- International Conference on Grammar and Text (GRATO), Lizbona, 28-30.06.2017.

Referat: *Usages of Polish dla and ku + N in sentences of purpose. On the way to lexicalisation?*

- SLA (Societas Linguistica Europaea), Zurich, 10-13.09.2017.

Referat: *On a little word „a” [‘and, but’] and its coocurrence with connectors in Slavic languages*

- SLS (Slavic Linguistics Society), Ljubljana, 21-24.09.2017.

Referat: *Do untranslatable units exist and if so, to what extent are they untranslatable?*

dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

- Annual Conference of the Austrian Studies Association, Chicago, 16-19.03.2017.

Referat: *From Intellectual Trends to the Business Model: the Habsburg Monarchy in the Modern Ukrainian Culture*

Dr Paweł Kowalski

- UNIVERBACIJA/UNIVERBIZACIJA U SLAVENSKIM JEZICIMA, Sarajevo, 4-7.04.2017.

Referat: *Uniwerbizacja w polskiej i słoweńskiej terminologii językoznawczej*

- Бази даних і системи для потреб сучасного мовознавства, Кіїв, 13-14.06.2017.

Referat: *Słowa kluczowe w systemie iSybislaw jako narzędzie i przedmiot badań*

dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

- Маланка в Україні. «Вашківецька Маланка: історія і сучасність», Waszkowce, Ukraina, 13-14.01.2017.
Referat: *Tradycje Świąt Bożego Narodzenia u Polaków w Pance*
Referat: *Obrzędy doroczne. Boże Narodzenie u górali polskich w Dolnych Piotrowcach*
- II Narada Organizacji Polonijnych Charkowskiego Okręgu Konsularnego. Stan obecny i perspektywy polskiej i polskojęzycznej oświaty na terenie Charkowskiego okręgu konsularnego, Berdiańsk, 8-10.09.2017.
Referat: *Specyfika tożsamości językowej Polaków na Ukrainie wschodniej*
- Być Polakiem na Wschodzie?, Berdiańsk, 10-11.09.2017.
Referat: *Polskie dziedzictwo kulturowe – pamięć o korzeniach. Ostatnia z rodu polskiego na Bukowinie Karpackiej*
Referat: *Mowa polska na Bukowinie Karpackiej. Dyskurs pamięci*
- Slavistica românească și dialogul culturilor, Bukareszt, 22-23.09.2017.
Referat: *Proces zanikania języka polskiego na pograniczu ukraińsko-rumuńskim*

mgr Anna Kurowicka

- Annual Meeting of the American Studies Association „Pedagogies of Dissent”, Chicago, 9-12.11.2017.
Referat: *Affective Politics of Coming Out in Polish Academia*

mgr Pavlo Levchuk

- Мова: класичне-модерне-постмодерне, Кіjów, 16.11.2017.
Referat: *Вибір мови комунікації в ситуації українсько-російського білінгвізму*

dr hab. Ewa Masłowska, prof. IS PAN

- Język i wartości. Aktualne problemy „Leksykonu aksjologicznego Słowian i ich sąsiadów”, Moskwa, 30-31.05.2017.
Referat: *Projekt struktury kognitywnej hasła DUSZA w języku polskim*

- Kresy południowo-wschodnie – polska kultura współcześnie odkrywana, Drohobycz, 30.06-7.07.2017.

Referat: *Kresowe konotacje i konteksty - na tropach wartości nie utraconych*

dr Wojciech Mądry

- International Congress of Historian-Slavist “How to study the history of the Slavic World today?”, Petersburg, 13-16.09.2017.

Referat: *Slovar slavjanskich drevnostej. Vzgljad čerez 20 let posle izdanija*

dr Dorota Pazio-Włazłowska

- Język i wartości. Aktualne problemy „Leksykonu aksjologicznego Słowian i ich sąsiadów”, Moskwa, 30-31.05.2017.

Referat: *Штрихи к этнолингвистическому портрету СЕМЬИ* (z Ludmiłą Fiodorową)

- Понятие веры в разных языках и культурах, Moskwa, 28-30.09.2017.

Referat: *Кто такие «захожане»? Штрихи к лексическому портрету*

- Jezici i kulture u vremenu i prostoru 7, Novi Sad, 18-19.11.2017.

Referat: *Ключевые концепты славянской аксиосферы. Опыт лексикографического описания* (z Ivaną Lazić-Konjik)

mgr Szymon Pogwizd

- Etymologické symposion Brno 2017 Etymologický výzkum češtiny: z perspektivy slovanské, indoevropské i obecně lingvistické, Brno, 12-14.09.2017.

Referat: *К этимологии праславянской лексики *blaznъ и семантическому развитию континантов в современных славянских языках*

- Международная лингвистическая конференция «Русская лексика: история и современность», Budapest, 20-22.10.2017.

Referat: *Этимология и семантическое развитие русского глагола катать на общеславянском фоне*

dr hab. Dorota Rembiszewska, prof. IS PAN

- Kongres łatgalistyczny (4th Conference of Latgalian of the World „Latgalian Congresses in Rēzekne: The Centenary Conference“/4. pasaūļa latgališu saīts Latgolys simtgadis congress), Rēzekne, 5–6.05.2017.

Referat: *Латгалия в польской прессе и письмах конца XIX и начала XX века*

- Книжки про слова. Исторична та діалектна лексикографія, Актуальні проблеми діалектології. 16, Lwów, 14-15.09.2017.

Referat: *Z problematyki nawiązań i zapożyczeń na pograniczu polsko-wschodniosłowiańskim*

dr Zofia Rudnik-Karwat

- Univerbacija/univerbizacija u slavenskim jezicima. Osamnaesta međunarodna naučna konferencija Komisije za tvorbu riječi, Sarajewo, 4-7.04.2017.

Referat: *Procesy uniwerbizacyjne w słowiańskiej terminologii językoznawczej*

- Бази даних і системи для потреб сучасного мовознавства, Кіjów, 13-14.06.2017.

Referat: *System informacyjno-wyszukiwawczy językoznawstwa sławistycznego i Sybislav po 10 latach - stan aktualny i przyszłość*

prof. dr hab. Irena Sawicka

- 100-łecie urodzin Idriza Ajeti, Prisztina, 27.01.2017.

Referat: *Nga problemet e fonetikës ballkanike*

- Multiculturalism and language contact, Tetovo – Skopje, 31.08-02.09.2017.

Referat: *Macedonian reflexes of the old Slavic nasal vowels as products of the Balkan convergence*

- Balkan Linguistic Commission, Bukareszt, 21-24.09.2017.

Referat: *From the problems of Balkan phonetics*

mgr Ewa Serafin-Prusator

- Annual Conference of American Association of Teachers of Slavic and East European Languages, San Francisco, 2-5.02.2017.

Referat: *Women's personal diaries in the Polish "Women's Archive" Database*

dr hab. Aliaksandr Smalianchuk, prof. IS PAN

- Polacy na Białorusi od końca XIX do początku XXI wieku. Wybrane problemy stosunków polsko-białoruskich, Grodno, 20-21.09.2017.

Referat: *Ewolucja polskiego ruchu społeczno-politycznego na ziemiach białoruskich i litewskich*

- Zasięg i skutki powstania styczniowego na Grodzieńszczyźnie. Ludzie powstania, Grodno, 21-22.10.2017.

Referat: *Sialanin Wosip radkiewicz jako wróg powstania 1863-1864*

- Masowyja represji u SSSR u historycznej tradycji i kalendarznej pamięci, Mińsk, 17-18.11.2017.

Referat: *Da problemy nowych nakirunkau dasledawannia masowych represji u Bielarusi*

dr Wojciech Sosnowski

- International Jubilee Conference of the Institute for Bulgarian Language, Sofia, 15-16.05.2017.

Referat: *Современное языковое сопоставление славянской фразеологии. Потенциал и перспективы фразеологии. (На примере «Лексикона активной польской и украинской фразеологии»)*

- Русский язык-мир без границ, Парма, 10-11.11.2017.

Referat: *Из опыта экзаменатора и автора тестов*

dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

- 49th Annual ASEES (Association for Slavic, East European, and Eurasian Studies) Convention „Transgressions”, Chicago, 9-12.11.2017.

Referat: *From Social Movement to Ethnic Cleansing: The Idea of Revolution in Croatia, XX c.*

dr Anna Zawadzka

- After the Election: Antisemitism and Racism in the United States, Berlin, 14-15.06.2017.

Referat: *"Jewish Bolshevism" as a pattern of persecution: A comparative study of contemporary Poland and McCarthyism in the USA*

- Gender – Power – Eastern Europe. Changing Concepts of Femininities and Masculinities and Power Relations, Berlin, 21-23.06.2017.

Referat: *A politics of Mimicry. Historical Politics and Feminism in Poland*

prof. dr hab. Anna Zielińska

- IV. Jahrestagung des Forschungszentrums Deutsch in Mittel-, Ost- und Südosteuropa, Brasov, Rumunia, 5-7.10.2017.

Referat: *Eine Biographie aus Pommern*

2. WYKŁADY I REFERATY WYGŁOSZONE NA ZAPROSZENIE ZAGRANICZNYCH INSTYTUCJI

Ogółem: 23

dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska

- *Assessing ethnolinguistic vitality: Methodological and ethical problems* (School of Oriental and African Studies, University of London, Londyn, Wielka Brytania)

dr Ewelina Drzewiecka

- *Ереста на Юда в (пост)модерната култура. Изследване на казуса* (Wydział Filologiczny Uniwersytetu im. św. Cyryla i Metodego w Wielkim Tyrnowie, Wielkie Tyrnowo, Bułgaria)

dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

- *„Poleszuk” nieoswojony. O funkcji stereotypu Poleszuka w polskim dyskursie kolonialnym okresu międzywojennego* (Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології (ІМФЕ) імені М. Т. Рильського НАН України, Kijów, Ukraina)

dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN

- *Grasping for the Past: Post-catastrophic Writing of Catastrophic Biographies* (Department of Slavic Literatures and Department of History, Princeton University, Princeton, New Jersey, USA)

dr Elżbieta Janicka

- *City Space as a Historical Source* (Touro College, Nowy Jork, USA)
- *Obraz Marca transmitowany przez edukację publiczną a pytanie o społeczno-kulturową prawomocność antysemityzmu w dzisiejszej Polsce* (Internationellt Kulturforum, Sztokholm, Szwecja)

dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

- *Mowa polska na Bukowinie Karpackiej. Interdyscyplinarne badania pogranicza* (Związek Polaków w Rumunii, Gura Humorului, Rumunia) (wspólnie z dr Magdaleną Pokrzyńską)

dr hab. Dorota Rembiszewska, prof. IS PAN

- *Nazwiska Polaków w ujęciu geograficznym* (JSPS Kakenhi, współorganizator: Uniwersytet Hokkaido Centrum Badań Słowiańsko-Euroazjatyckich, Instytut Polski w Tokio, patronat honorowy: The Japan Society for the Study of Slavic Languages and Literatures, Tokio, Japonia)

dr hab. Aliaksandr Smalianchuk, prof. IS PAN

- *Biełaruskaya pamiać pra Hałakoust* (Białoruskie Archiwum Historii Mówionej, Mińsk, Białoruś)

dr Wojciech Sosnowski

- *Zagadnienia metodyki nauczania języka rosyjskiego jako obcego w UE* (Uniwersytet w Parmie, Mediolan, Włochy)
- *Metody, techniki i środki dydaktyczne w pracy z dorosłymi uczniami* (Dalarna Univeristy, Falun, Szwecja) (wspólnie z mgr Magdą Tulską-Budziak)
- *Metody, techniki i środki dydaktyczne w pracy z dorosłymi uczniami* (Stowarzyszenie Nauczycieli Języka Rosyjskiego Irlandii, Dublin, Irlandia)

prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir

- *Legends o krwi* (Uniwersytet Trzech Pokoleń przy Parlamencie Europejskim, Bruksela, Belgia)

dr hab. Maria Trawińska, prof. IS PAN

- *O historii nazwiska. Na podstawie średniowiecznych rękopisów* (Mołdawska Akademia Nauk, Kiszyniów, Mołdawia)
- *Najstarsze zabytki języka polskiego* (Mołdawska Akademia Nauk, Kiszyniów, Mołdawia)

mgr Wojciech Włoskowicz

- *Das toponymische Erbe der Habsburgermonarchie in Galizien* (Polska Akademia Nauk, Stacja Naukowa w Wiedniu, Austria)
- *Sprachtheoretische Aspekte der Endo- und Exonymie: Semantik, kommunikative Gemeinschaften und Funktionen von Eigennamen* (Arbeitsgemeinschaft für Kartographische Ortsnamenkunde przy Austriackiej Akademii Nauk, Wiedeń, Austria)
- *Österreichisch-ungarische Militärterminologie im Polnischen* (Polska Akademia Nauk Stacja Naukowa w Wiedniu, Austria)

dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

- *Prakse prosvjedovanja* (Institut za Etnologiju i Folkloristiku, Zagrzeb, Chorwacja)

dr Anna Zawadzka

- *Drinking vodka with anti-Semites. Thoughts on the conditions of "Polish-Jewish relations" in contemporary Poland* (Zentrum für Antisemitismusforschung, Technische Universität Berlin, Berlin, Niemcy)

prof. dr hab. Anna Zielińska

- *Języki, emocje, ideologie. O badaniach nad dwujęzycznością* (Polska Akademia Nauk, Stacja Naukowa PAN w Wiedniu, Austria)
- *Sprache und Stigma. Untersuchung zu Sprachen und Identitäten im Gebiet von Lebus (Westpolen)* (Universität Regensburg, Ratyzbona, Niemcy)
- *Shibboleth. Untersuchung zu Sprachen und Identitäten im Gebiet von Lebus (Westpolen)* (Polska Akademia Nauk, Stacja Naukowa PAN w Wiedniu, Austria)

XI. KONFERENCJE I INNE WYDARZENIA NAUKOWE ORGANIZOWANE/WSPÓŁORGANIZOWANE PRZEZ INSTYTUT SŁAWISTYKI PAN

1. KONFERENCJE MIĘDZYNARODOWE

Ogółem: 7

Konferencje międzynarodowe w kraju

- Międzynarodowa konferencja naukowa „**Wokół systemów informacyjno-wyszukiwawczych i słowotwórstwa**”, Warszawa, 8 września 2017 r. Konferencja organizowana przez: Instytut Sławistyki PAN, Komisja Bibliografii Lingwistycznej przy Międzynarodowym Komitecie Sławistów i Zespół Centrum Sławistycznej Informacji Naukowej.

Konferencja odbyła się w Pałacu Staszica w Warszawie z okazji jubileuszu dr Zofii Rudnik-Karwatowej. W konferencji wzięło udział 22 badaczy z polskich i zagranicznych ośrodków naukowych. Polskę reprezentowali naukowcy z Instytutu Sławistyki PAN, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu im. A. Mickiewicza, Uniwersytetu Jagiellońskiego i Biblioteki Sejmowej. Goście zagraniczni przyjechali z Białorusi, Ukrainy, Rosji oraz Słowacji. Obrady podzielone zostały na 3 sesje, podczas których wygłoszono 17 referatów. IS PAN reprezentowali **mgr Jakub Banasiak, dr Paweł Kowalski, dr Marcin Fastyn** oraz **dr hab. Roman Roszko, prof. IS PAN**. Sesja pierwsza, w której wygłoszono 8 referatów, była poświęcona systemom informacyjno-wyszukiwawczym. Tematyka kolejnych dwóch sesji (9 referatów) koncentrowała się wokół słowotwórstwa polonistycznego i sławistycznego. Po części naukowej, w której wszyscy zgromadzeni mogli wysłuchać ciekawych wystąpień i dyskusji, odbyła się

część laudacyjna. Składane były Jubilatce życzenia, przedstawiono również dokonania naukowe dr Zofii Rudnik-Karwatowej.

Organizatorzy z Instytutu Slawistyki PAN: dr Paweł Kowalski, dr Marcin Fastyn, mgr Jakub Banasiak

- **VII Międzynarodowy Kongres Badaczy Białorusi**, Warszawa, 15-17 września 2017 r. Konferencja organizowana przez: Instytut Slawistyki PAN, Інстытут палітычных даследаванняў “Палітычная сфера”, Collegium Civitas, Instytut Wielkiego Księstwa Litewskiego, Международный консорциум «ЕвроБеларусь», Беларуский институт стратегических исследований, Stowarzyszenie Wschodnioeuropejskie Centrum Demokratyczne, Европейский гуманитарный университет, HeinrichBöllFoundation, Беларуский институт реформы и трансформации публичного администрирования, Беларускі Калегіум.

Kongres zgromadził 561 uczestników z różnych krajów (Białoruś, Polska, Ukraina, Niemcy, Wielka Brytania, Rosja, Słowenia, Litwa, Czechy, Węgry, Finlandia, Azerbejdżan, Słowacja, Hiszpania), reprezentujących różne dyscypliny humanistyczne. Podczas Kongresu miały miejsce obrady 109 sekcji problemowych, obrady okrągłego stołu, prezentacje najnowszych monografii dotyczących Białorusi oraz wręczenie nagród za wybitne publikacje białorutenistyczne. Kongres otworzyła debata „Rewolucja 1917 roku i doświadczenie komunizmu w Europie Środkowo-Wschodniej”. Dyskusje w sekcjach problemowych obejmowały szeroki zakres tematyczny, m.in: stosunki międzynarodowe, zagadnienia polityczne i społeczne, *gender studies*, edukacja, historia Wielkiego Księstwa Litewskiego, historia Białorusi XIX i XX wieku, literaturoznawstwo, lingwistyka, historia kościoła i teologia, badania współczesnej kultury białoruskiej oraz kultury tradycyjnej i inne. IS PAN na Kongresie reprezentowali **dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN, dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN** oraz **dr hab. Aliaksandr Smalianchuk, prof. IS PAN**.

Organizatorzy z Instytutu Sławistyki PAN: dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN, dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN oraz dr hab. Aliaksandr Smalianchuk, prof. IS PAN.

- Międzynarodowa konferencja naukowa „**The Experience of Faith in Slavic Cultures and Literature in the Context of Postsecular Thought**”, Warszawa, 16-17 października 2017 r. Konferencja organizowana przez: Instytut Sławistyki PAN, Instytut Sławistyki Zachodniej i Południowej Uniwersytetu Warszawskiego, Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego i Fundację Sławistyczną.

Wiek XX „odziedziczył” po poprzednim stuleciu przeświadczenie, że sekularyzacja jest konstytutywnym elementem modernizacji. W warunkach jakie funduje nowoczesność, określana przez deinstytucjonalizację, detradycjonalizację, pluralizację i indywidualizację, koniec religii wydawał się oczywisty, podobnie jak konsekwentne wysychanie źródeł religijnego doświadczenia. Zakwestionowanie tej charakterystyki świata i religii oraz przekonania, że sekularyzacja ma charakter liniowy, nieodwracalny, wynika z poddania krytyce dotychczasowej teorii sekularyzacji. Patrząc z tej perspektywy na zjawiska religijności w krajach słowiańskich organizatorzy konferencji chcieli otworzyć dyskusję na temat sposobów przeżywania transcendencji usytuowanych w „szarej strefie”: pomiędzy ateizmem, a religijnością instytucjonalną, przede wszystkim ich „zapis” w literaturach i sztuce krajów słowiańskich. Celem konferencji była próba odkrycia słowiańskiej specyfiki przeżywania doświadczeń religijnych lub przeciwnie, jej uniwersalności. W konferencji wzięło udział 20 prelegentów z 18 jednostek naukowych, z czego 8 reprezentowało placówki zagraniczne (z Czech, Słowacji, Serbii, Bułgarii, Holandii). IS PAN reprezentowały **dr hab. Grażyna Szwat-Gylybow, prof. IS PAN** oraz **dr Ewelina Drzewiecka**. Konferencja składała się z paneli tematycznych oraz dwóch okrągłych stołów, w trakcie których dyskutowano na temat natury współczesnego

doświadczenia religijnego oraz związków między sekularyzacją, desekularyzacją i postsekularyzacją.

Organizatorzy z Instytutu Sławistyki PAN: dr Karolina Ćwiek-Rogalska, dr Ewelina Drzewiecka, dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk.

- Międzynarodowa konferencja naukowa „**Dusza w aksjosferze – Aksjosfera duszy**”, Warszawa, 19-21 października 2017 r. Konferencja organizowana przez: Instytut Sławistyki PAN, Fundację Sławistyczną oraz Wydział Orientalistyki Uniwersytetu Warszawskiego.

Była to druga konferencja z cyklu „Antropologiczno-językowe wizerunki duszy w perspektywie międzykulturowej”. Międzynarodowy i interdyscyplinarny charakter konferencji zapewniło 64 referentów z 16 ośrodków naukowych z Polski oraz 22 z zagranicy (Rosja, Białoruś, Ukraina, Słowacja, Czechy, Chorwacja, Macedonia, Francja, Dania i Indie). Naukowe placówki krajowe reprezentowane były przez: Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Zielonogórski, Katolicki Uniwersytet Lubelski, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Uniwersytet Rzeszowski, Akademię Pomorską w Słupsku, Akademię im. Jana Długosza w Częstochowie, Muzeum Narodowe w Gdańsku, Uniwersytet Gdański, Instytut Sławistyki PAN, Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN, Instytut Kultur Śródziemnomorskich i Orientalnych PAN. IS PAN reprezentowany był przez 5 referentów (**dr hab. Ewa Masłowska, prof. IS PAN, dr Joanna Panasiuk, dr Beata Kubok, mgr Karina Stempel-Gancarczyk** oraz **mgr Robert Zawisza**). Podczas trzydniowych obrad odbywających się w sesjach plenarnych oraz w trzech sekcjach (językoznawczej-etnolingwistycznej – folklorystyczno-etnologicznej oraz literacko-filozoficznej) ogłoszono 64 referaty w językach narodowych (słowiańskich) oraz w języku angielskim. Wielojęzyczność nie ograniczyła dyskusji, a nadała konferencji interkulturowy charakter, co spotkało się z entuzjastycznym przyjęciem ze

strony uczestników. Oprócz referentów w obradach uczestniczyli goście – łącznie z referentami na w salach było ok. 80-90 uczestników. Konferencja pomyślana była jako konfrontacja dyskursów: literackiego, etycznego, estetycznego, historycznego, skupionych wokół tych samych przedmiotów poznania jakim jest problem duszy rozumianej jako aksjosfera, w której dochodzi do negocjowania kształtu rzeczywistości w ramach określonego ładu społecznego. Referaty o szerzej zakrojonej tematyce wygłaszane były przez reprezentantów różnych dyscyplin w sesjach plenarnych, stanowiąc zapowiedź zagadnień węższych lub ograniczonych do poszczególnych kultur, prezentowanych w trzech sekcjach.

Organizatorka z Instytutu Slawistyki PAN: dr hab. Ewa Masłowska, prof. IS PAN, dr Joanna Panasiuk

- Międzynarodowa konferencja naukowa **„Convention and Revolution. Life writing by women in the 1800s and 1900s: archives, critiques and methods”**, Warszawa, 29 listopada – 1 grudnia 2017 r. Konferencja organizowana przez: Instytut Slawistyki PAN, Instytut Badań Literackich PAN i Laboratorium Cyfrowej Humanistyki UW.

W konferencji uczestniczyli badacze i badaczki z polskich i zagranicznych jednostek naukowych, m.in. z Boston University (USA), Central European University (Węgry), University of Zagreb (Chorwacja), Universidade Nova de Lisboa (Portugalia), University of Oulu (Finlandia), Alfa BK University (Serbia), Russian Academy of Sciences (Rosja), Uniwersytetu Warszawskiego (Polska), Uniwersytetu Śląskiego (Polska), Uniwersytetu Łódzkiego (Polska), Uniwersytetu im. Jana Kochanowskiego (Polska). W sumie w konferencji wzięło udział z referatami 37 osób (w tym 21 uczestników prezentujących referaty z zagranicznych ośrodków naukowych). Poza naukowcami afiliowanymi przy jednostkach naukowych w konferencji wzięli udział również kuratorzy/rki sztuki, bibliotekarze/rki, archiwiści/stki i badacze/czki niezależni. Konferencję zaszczyliły jedne z pionierek badań z zakresu life writing, prof. Cynthia Huff, prof. Sidonie

Smith, prof. Julia Watson, prof. Andrea Petö. Wygłosiły one wykłady honorowe. Konferencja podzielona była na panele tematyczne, prof. Julia Watson i prof. Sidonie Smith przeprowadziły warsztat dotyczący problemów, jakie pojawiają się podczas badań z zakresu life writing. W warsztacie poza uczestnikami/czkami konferencji wzięły udział także studentki/ci, doktorantki/ci. Podczas konferencji dyskutowano nad zagadnieniami dotyczącymi metodyki badań egodokumentów, pytaniami o kwestie etyczne związane z publikowaniem dokumentów osobistych, traktowaniem ich jako źródło historyczne czy strategiami budowania „ja” w egodokumentach, prezentowano też studia przypadków. Instytut Sławistyki PAN reprezentowała **mgr Ewa Serafin-Prusator**.

Organizatorka z Instytutu Sławistyki PAN: mgr Ewa Serafin-Prusator, mgr Natalia Judzińska

Konferencje międzynarodowe za granicą

- Międzynarodowa konferencja naukowa **EUROJOS XIII „Język i wartości. Aktualne problemy *Leksykonu aksjologicznego Słowian i ich sąsiadów*”**, Moskwa, 30-31 maja 2017 r. Konferencja organizowana przez: Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk, Polska Akademia Nauk – Stacja Naukowa w Moskwie, Komisja Etnolingwistyczna przy Międzynarodowym Komitecie Sławistów, Instytut Filologii Polskiej UMCS w Lublinie oraz Instytut Polski w Moskwie.

W konferencji wzięło udział 22 referentów z 13 ośrodków naukowych, reprezentujących pięć krajów (Polskę, Rosję, Ukrainę, Białoruś i Meksyk). Referaty wygłosili badacze z 9 ośrodków zagranicznych oraz z 3 ośrodków polskich. Instytut Sławistyki PAN reprezentowały **dr hab. Ewa Masłowska, prof. IS PAN** oraz **dr Dorota Pazio-Wlazłowska**. W czasie spotkania podsumowano dotychczasowe prace nad *Leksykonem aksjologicznym Słowian i ich sąsiadów*. Omówiono tomy DOM, PRACA i HONOR, przedstawiono także opracowania, które wejdą w skład kolejnych tomów: RODZINA, ZDROWIE,

DEMOKRACJA, SPRAWIEDLIWOŚĆ, WOLNOŚĆ, DUSZA i NARÓD. Przedyskutowano również wybrane zagadnienia metodologiczne, m.in. kwestię rozumienia definicji otwartej.

Organizatorka z Instytutu Sławistyki PAN: dr Dorota Pazio-Wlazłowska

- Międzynarodowa konferencja naukowa „**Masowyja represji u SSSR u historycznej tradycji i kalektyunaj pamiaci**”, Mińsk, 17-18 listopada 2017. r. Konferencja organizowana przez: Instytut Sławistyki PAN, Białoruskie Archiwum Historii Mówionej, Polski Instytut w Mińsku, Liatuczy Uniwersytet w Mińsku.

Była to konferencja poświęcona kształtowi represji w ZSRR w XX wieku ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji na Ukrainie i Białorusi. Wzięło w niej udział 38 prelegentów, z czego 28 reprezentowało zagraniczne jednostki naukowe, a 5 polskie, oraz 74 słuchaczy. Referenci z zagranicy przyjechali z Białorusi, Ukrainy, Rosji, Litwy, Włoch oraz Niemiec. Konferencja zorganizowana była w kilku blokach tematycznych, po których następowała dyskusja. Instytut Sławistyki PAN reprezentował **dr hab. Aliaksandr Smalianchuk, prof. IS PAN**.

Organizator z Instytutu Sławistyki PAN: dr hab. Aliaksandr Smalianchuk, prof. IS PAN

2. KONFERENCJE KRAJOWE

Ogółem: 3

- Konferencja krajowa „**14. Sesja Doktorancka**”, Warszawa, 19 kwietnia 2016. Konferencja zorganizowana przez Instytut Sławistyki PAN, Samorząd Doktorantów IS PAN, Koło Naukowe Doktorantów IS PAN.

W trakcie sesji ogłoszono 18 referatów. Poza doktorantami IS PAN wystąpili też doktoranci z 4 innych ośrodków naukowych (Katedra Studiów Interkulturowych Europy Środkowo-Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego, Instytut Europeistyki Uniwersytetu Warszawskiego, Instytut Sławistyki Zachodniej i Południowej Uniwersytetu Warszawskiego oraz Instytut Filologii Wschodniosłowiańskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego). Konferencja odbyła się w 6 sekcjach umożliwiającym zebranie w bloki bardzo zróżnicowanych tematów badawczych doktorantów. Teksty referatów wygłaszano w 4 językach (po polsku, rosyjsku, ukraińsku i białorusku). Na konferencji wystąpiło 14 doktorantów IS PAN (**mgr Bartosz Cemborowski, mgr Ida Ciesielska, mgr Małgorzata Dębowczyk, mgr Julia Domitrak, mgr Agnieszka Gotówka, mgr Tatsiana Kasataya, mgr Tatsiana Kazak, mgr Lesia Korostatevych, mgr Maurycy Mazurkiewicz, mgr Aliaksandr Paharely, mgr Emilia Rydel, mgr Joanna Świątek, mgr Iurii Tkachuk oraz mgr Wojciech Włoskowicz**).

Organizatorzy z Instytutu Sławistyki PAN: dr hab. Lilla Moroz-Grzełek, prof. IS PAN, dr Joanna Panasiuk.

- Krajowa konferencja **„Chcesz pokoju, przygotuj się na pokój. Perspektywy współczesnych studiów nad pokojem”**, Poznań, 23 maja 2017 r. Konferencja organizowana przez: Instytut Sławistyki PAN, Polska Akcja Humanitarna, Fundacja Józefa Rotblata, Centrum Praktyk Edukacyjnych w Centrum Kultury ZAMEK, Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli.

W konferencji udział wzięło ok. 150 słuchaczy i słuchaczek – badacze akademickich, działacze trzeciego sektora oraz nauczycieli i nauczycielek z Wielkopolski. Podczas spotkania podjęto rozważania nad zagadnieniem osiągania pokoju dzięki regulacjom prawa międzynarodowego, przybliżono

tradycje i wzory z przeszłości (pokój boży, irenizm, etc.), wskazano orientacje metodologiczne, nurty *peace research*, najważniejsze zwroty w metodologii badań nad pokojem, podjęto wątek globalnego rozbrojenia atomowego, studiów nad pokojem wobec wizji wojny nuklearnej i światowego terroryzmu, omówiono koncepcje pokoju i ich krytykę. Zainteresowano się badaniami nad pokojem jako nauką czystą i stosowaną, studiami nad pokojem jako niezagospodarowaną ścieżką nauczania szkolnego w Polsce, tematyką pacyfistyczną w literaturze włączanej do programu *peace studies*. Specjalne nagrania dla uczestników przygotowali Janina Ochojska oraz Muniek Staszczuk. Referenci obradowali w dwóch, ułożonych konsekwentnie, blokach: „Teoria i praktyka” oraz „Praktyka i warsztaty”.

Organizatorka z Instytutu Sławistyki PAN: dr Joanna Roszak

- Krajowa konferencja „**Co czytano w gettach (2)**”, Poznań, 12 grudnia 2017 r. Konferencja organizowana przez: Instytut Sławistyki PAN, Fundacja Józefa Rotblata, Dom Spotkań w Poznaniu.

Konferencja została zainicjowana przez Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk i zorganizowana wraz z Fundacją Józefa Rotblata oraz Domem Spotkań w Poznaniu, w siedzibie tego ostatniego. Wygłoszono pięć referatów, prelegenci reprezentowali „Tygodnik Powszechny”, IFP UAM, IBL PAN, Instytut Językoznawstwa, Wydział Neofilologii UAM oraz Instytut Sławistyki PAN (**dr Joanna Roszak**). Po prezentacjach referatów odbyła się dyskusja. Podczas seminarium poddano badawczej refleksji aspekt mikrohistorii gett związanych z czytaniem. Literatura w nich obecna pozwala na rzucenie strumienia światła na temat życia i umierania ich mieszkańców. Podjęcie tego tematu pozwala także uaktywnić nowe tropy w lekturach książek, po które sięgali Żydzi.

Organizatorka z Instytutu Sławistyki PAN: dr Joanna Roszak

- **Posiedzenie Komisji Fonetyki i Fonologii przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów**, Kraków, 14-15 września 2017 r. Posiedzenie zorganizowane przez: Instytut Słowistyki PAN i Instytut Ekspertyz Sądowych.

Na posiedzeniu omawiano aktualne problemy fonetyki słowiańskiej, w szczególności zagadnienia teoretyczne, stylistyczne odmiany wymowy, kwestię okurencji samogłoski scentralizowanej, wymowę wyróżnionych rodzajów głosek, zagadnienia fonotaktyczne, prozodyczne i in. Prezentowano najnowsze wyniki uzyskane przy pomocy nowoczesnej aparatury, a także nowe programy komputerowe i repozytoria fonetyczne. Dwa referaty omawiały transkrypcję słowiańską w zabytkach. **Prof. dr hab. Irena Sawicka** z Instytutu Słowistyki PAN wygłosiła referat *Polska fonetyka w bałkańskim damaskinie z początku XIX w.* W konferencji wzięło udział 22 referentów z Polski, Czech, Słowacji, Chorwacji, Macedonii, Słowenii, Bułgarii i Białorusi. Na zamkniętym posiedzeniu omawiano między innymi program Komisji na kolejne lata, sprawę akredytacji Komisji na Międzynarodowym Komitecie Słowistów w 2018 w Belgradzie. Ustalono także, że kolejne posiedzenie Komisji odbędzie się w 2019 r. w Pradze.

Organizatorka z Instytutu Słowistyki PAN: prof. dr hab. Irena Sawicka

- **Specjalne Posiedzenie Komitetu Nauk Etnologicznych PAN**, Warszawa, 22 listopada 2017 r. Posiedzenie zorganizowane przez: Instytut Słowistyki PAN, Komitet Nauk Etnologicznych PAN.

W dniu 22 listopada 2017 r. odbyło się specjalne posiedzenie plenarne Komitetu Nauk Etnologicznych PAN. Komitet gościł w Instytucie Słowistyki PAN. Część naukowa spotkania była poświęcona poznaniu istotnych dla antropologii badań prowadzonych w IS PAN. Na wstępie **prof. dr hab. Anna**

Zielińska przedstawiła badania antropologiczne prowadzone w Instytucie, a następnie odbyły się trzy prezentacje badawcze, przygotowane przez **dr hab. Nicole Dołowy-Rybińską**, **dr Ewę Wróblewską-Trochimiuk** oraz **dr Elżbietę Janicką**. Obrady w tej części prowadziła z ramienia Instytutu **dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN**.

Organizatorka z Instytutu Sławistyki PAN: dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

XII. STYPENDIA NAUKOWE

1. ZAGRANICZNE

dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska

Stypendium badawcze „Sorbian language(s): revitalization efforts in different political systems”

Jednostka przyznająca stypendium: Smithsonian Center for Folklife & Cultural Heritage

Okres realizacji: 01.01.2018 – 30.06.2019

Miejsce: Serbski institut/Sorbisches Institut, Bautzen/Budyšin, Niemcy

dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

Stypendium badawcze

Jednostka przyznająca stypendium: Institut za Etnologiju i Folkloristiku, Zagrzeb

Okres realizacji: 01.02.2017-28.02.2017

Miejsce: Zagrzeb, Chorwacja

2. KRAJOWE

dr Anna Jawor

Stypendium naukowe dla wybitnych młodych naukowców

Jednostka przyznająca stypendium: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Okres realizacji: 2015-2018

dr Anna Kisiel

Stypendium naukowe dla wybitnych młodych naukowców

Jednostka przyznająca stypendium: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Okres realizacji: 2015-2017

mgr Pavlo Levchuk

Stypendium doktoranckie z dotacji podmiotowej na realizację zadań
projaknościowych

Jednostka przyznająca stypendium: Wydział Polonistyki Uniwersytetu
Jagiellońskiego

Okres realizacji: 10.2017-9.2018

mgr Wojciech Włoskowicz

Etiuda 4

Instytucja przyznająca stypendium: NCN

Okres realizacji: 1.10.2016-30.09.2017

XIII. AKTYWNOŚĆ MŁODYCH PRACOWNIKÓW NAUKI ORAZ DOKTORANTÓW IS PAN

1. MONOGRAFIE

W 2017 r. młodzi naukowcy z Instytutu Slawistyki PAN byli autorami, współautorami oraz redaktorami następujących monografii:

- **dr Karolina Ćwiek-Rogalska**, autorstwo „Zapamiętane w krajobrazie. Krajobraz kulturowy czesko-niemieckiego pogranicza w czasach przemian” (Scholar 2017) oraz współredakcja „Słowiańska pamięć. Slavic Memory” (Libron 2017).
- **dr Katarzyna Glinianowicz**, współredakcja „Obce/swoje. Miasto i wieś w kulturze Białorusi, Polski, Rosji, Ukrainy” (Scriptum 2017) oraz współredakcja „Po Czarnobylu. Miejsce katastrofy w dyskursie współczesnej humanistyki (WUJ 2017).
- **mgr Karina Stempel-Gancarczyk**, współredakcja „Historia i dzień dzisiejszy relacji polsko-rumuńskich / Istoria și prezentul relațiilor polono-român” (Związek Polaków w Rumunii 2017).

2. CZASOPISMA POD REDAKCJĄ MŁODYCH PRACOWNIKÓW NAUKI ORAZ DOKTORANTÓW IS PAN

W roku sprawozdawczym ukazały się następujące numery czasopism, których redaktorami byli młodzi pracownicy nauki oraz doktoranci:

- „Adeptus” nr 9 *Ciało, płeć, kultura* (**dr Anna Jawor, mgr Anna Kurowicka**)
- „Adeptus” nr 10 *Stare i nowe media. Zjawiska, teorie, komunikacja* (**dr Karolina Ćwiek-Rogalska, mgr Aneta Daszuta**)
- „Slavia Meridionalis” nr 17 *Transfer idei i słowiańskie Bałkany* (**dr Anna Boguska, dr Ewelina Drzewiecka**, dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk, dr hab. Grażyna Szwat-Gyłybow, prof. IS PAN, przy współpracy dr Jerzego Molasa)

- „Sprawy Narodowościowe. Seria Nowa” nr 49 *Polskość: tożsamość narodowa* (dr Anna Jawor, dr Jacek Serwański)

3. UDZIAŁ W PROJEKTACH GRANTOWYCH

Projekty afiliowane w Instytucie Slawistyki PAN:

- „Mowa polska na Bukowinie Karpackiej. Dokumentacja zanikającego dziedzictwa narodowego” (Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, NPRH, 2015-2018): **mgr Gabriela Augustyniak-Żmuda** (wykonawca), **mgr Yuliya Domitrak** (wykonawca)
- „Rozbudowa, utrzymanie bazy danych światowego językoznawstwa slawistycznego iSybislaw oraz upowszechnienie rezultatów prac nad bazą iSybislaw” (Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, DUN, 2017-2018): **mgr Jakub Banasiak** (wykonawca), **dr Marcin Fastyn** (wykonawca), **dr Paweł Kowalski** (kierownik)
- „Rozbudowa internetowego repozytorium tekstów naukowych (rozpraw doktorskich, autoreferatów, recenzji, książek i preprintów innych prac oraz materiałów audiowizualnych) z zakresu światowej slawistyki i dziedzin pokrewnych „iReteslaw” (Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, DUN, 2017-2018): **mgr Jakub Banasiak** (wykonawca), **dr Marcin Fastyn** (wykonawca), **dr Paweł Kowalski** (kierownik)
- „Idee wędrowne na słowiańskich Bałkanach XVIII-XX w.” (NCN, OPUS, 2015-2018): **dr Anna Boguska** (wykonawca), **mgr Ida Ciesielska** (wykonawca), **dr Ewelina Drzewiecka** (wykonawca), **dr Agata Jawoszek** (wykonawca)
- „Przetwarzanie miejsc pamięci. Niemieckie pomniki ku czci poległych na terenie dawnej rejencji koszalińskiej” (NCN, MINIATURA, 2017-2018): **dr Karolina Ćwiek-Rogalska** (kierownik)
- „Wiedza-władza-rozkosz. Seksualność w polskiej i ukraińskiej prozie galicyjskiej przełomu XIX i XX wieku” (NCN, FUGA, 2016-2019): **dr Katarzyna Glinianowicz** (kierownik)

- „Etnografia pamięci PRL-u. Kultura codzienności Polski powojennej 1956-1989” (NCN, OPUS, 2017-2020): **dr Anna Jawor** (wykonawca), **dr Michał Rauszer** (wykonawca)
- „Słownik prasłowiański. Tom XI (wersja cyfrowa)” (Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, NPRH, 2017-2022): **mgr Szymon Pogwizd** (wykonawca)
- „Uzus toponimiczny. Zarys problematyki teoretycznej (na podstawie polskiej toponimii Huculszczyzny)” (NCN, ETIUDA, 2016-2017): **mgr Wojciech Włoskowicz** (kierownik)
- „Tożsamość mieszkańców obwodu kaliningradzkiego od 1991 roku do współczesności: czynniki konstytuujące i kierunek zachodzących zmian” (NCN, PRELUDIUM, 2015-2017): **dr Miłosz J. Zieliński** (kierownik)

Projekty afiliowane poza Instytutem Slawistyki PAN:

- **mgr Yuliya Domitrak** (wykonawca) „Sieci migranckie a integracja migrantów ukraińskich w Polsce – analiza zależności w ujęciu ilościowym i jakościowym” (Uniwersytet Warszawski, NCN, SONATA, 2015-2018)
- **mgr Aneta Daszuta** (kierownik) „Strukturalizm Jana Mukařovskiego w kontekście nowoczesności” (Uniwersytet Warszawski, NCN, ETIUDA, 2013-2018)
- **mgr Yuliya Domitrak** (wykonawca) „Agenci zmiany? Społeczna partycypacja i aktywizm polityczny imigrantów z Rosji w krajach Unii Europejskiej, a transnarodowe przepływy polityczne. Rola kraju przyjmującego oraz sieci społecznych opartych na wartościach” (Instytut Filozofii i Socjologii PAN, NCN, SONATA, 2016-2019)
- **dr Katarzyna Glinianowicz** (wykonawca) „Wiktor Petrow – w stronę krytycznej nowoczesności. Tłumaczenie z języka ukraińskiego i edycja krytyczna wraz z opracowaniem naukowym pism Wiktora Petrowa (ps. W. Domontowycz, W. Ber; 1894-1969) w III tomach” (Uniwersytet Jagielloński, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, NPRH, 2017-2022)

- **mgr Anna Kurowicka** (wykonawca) „Dzieje polskiej psychoanalizy w kontekście kulturowym, literackim, polityczno-społecznym (1900-2013)” (Instytut Filozofii i Socjologii PAN, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, NPRH, 2014-2019)
- **mgr Szymon Pogwizd** (wykonawca) „Język mieszkańców Spisza. Korpus tekstów i nagrań gwarowych” (Instytut Języka Polskiego PAN, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, NPRH, 2015-2018)
- **mgr Ewa Serafin-Prusator** (wykonawca), **mgr Natalia Judzińska** (wykonawca) „Archiwum kobiet: piszące” (Instytut Badań Literackich PAN, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, NPRH, 2014-2018)

4. OTRZYMANE NAGRODY

mgr Aliaksandr Paharely

- Nagroda VII Międzynarodowego kongresu badaczy Białorusi w Warszawie (15-17 września 2017 r.) za lepszy artykuł z dziedziny historii

mgr Emilia Rydel

- Nagroda II stopnia w XX edycji Konkursu im. Jana Józefa Lipskiego, przyznawana przez Stowarzyszenie przeciw Antysemityzmowi i Ksenofobii Otwarta Rzeczpospolita.

mgr Ewa Serafin-Prusator

- Nominacja do nagrody „Genderowa książka roku”, wręczanej przez Polskie Towarzystwo Genderowe im. M. Curie-Skłodowskiej i M. Kopernika za redakcję książki „...czterdzieści i cztery. Figury literackie. Nowy kanon” (nagroda zbiorowa)

XIV. UPOWSZECHNIANIE I PROMOCJA NAUKI

1. UDZIAŁ W FESTIWALU NAUKI W WARSZAWIE

W 2017 r. naukowcy z Instytutu Sławistyki PAN wzięli czynny udział w Festiwalu Nauki. Za przygotowanie merytoryczne i organizacyjne, a także koordynację programu w ramach Festiwalu Nauki odpowiedzialna była **dr hab. Katarzyna Osińska, prof. IS PAN**.

W czasie Festiwalu wygłoszone zostały następujące wykłady:

- **dr Małgorzata Kasner**, *Wilno – na pograniczach pamięci*
- **dr hab. Ewa Masłowska, prof. IS PAN**, *Dzwony kościelne – ich symbolika, mowa i funkcja*
- **dr Dorota Pazio-Wlazłowska**, *O rosyjskim „domu” z perspektywy etnolingwistyki*
- **dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk**, *Hashtagowanie tożsamości, czyli co sławista/sławistka robi na Instagramie*

2. UDZIAŁ W III BUKOWIŃSKIM FESTIWALU NAUKI

Latem 2017 r. odbyły się dwie edycje III Bukowińskiego Festiwalu Nauki: 22-24 czerwca 2017 r. w Jastrowiu k/Piły oraz 25 sierpnia 2017 r. w Muzeum Miasta Dzierżoniowa. Pomysłodawczynią oraz organizatorką merytoryczną tego międzynarodowego wydarzenia jest **dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN**. Organizatorami pierwszej części tego przedsięwzięcia były następujące instytucje: Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk, Fundacja Sławistyczna, Instytut Socjologii Uniwersytetu Zielonogórskiego, Regionalne Centrum Kultury w Pile, Ośrodek Kultury w Jastrowiu, Stowarzyszenie Res Carpathica, Muzeum Etnograficzne w Zielonej Górze, Polskie Towarzystwo Leśne Oddział Nadnotecki, Nadleśnictwo Jastrowie, Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych HORYZONT. Druga część organizowana była przez Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk, Fundację Sławistyczną, Instytut Socjologii Uniwersytetu Zielonogórskiego,

Regionalne Centrum Kultury w Pile, Muzeum Miejskie Dzierżoniowa oraz Urząd gminy Dzierżoniów.

Celem Bukowińskiego Festiwalu Nauki jest upowszechnienie wiedzy o Bukowinie jako regionie wielokulturowym oraz o innych regionach i środowiskach społecznych zróżnicowanych wewnętrznie, oddolna integracja społeczna mieszkańców Europy Środkowej, promowanie postaw otwartych, nastawionych na dialog i współpracę (przełamywanie poczucia obcości międzykulturowej i międzygeneracyjnej), przełamywanie stereotypów i uprzedzeń wynikających z braku wiedzy o Innych (główny nacisk położony jest na etnosy zamieszkujące Europę Środkową).

W czasie pierwszej części III Bukowińskiego Festiwalu Nauki odbyły się wykłady popularno-naukowe z serii „Kultura-Natura, Bliscy nieznajomi”, wystawa multimedialna, a także bukowiński dyskusyjny klub filmowy oraz promocja książki „Bukowina. Inni wśród swoich”. W czasie drugiej części III Bukowińskiego Festiwalu Nauki miały miejsce wykłady popularno-naukowe z serii: „Kultura-Natura, Bliscy nieznajomi” i panel dyskusyjny. Doktor Magdalena Pokrzyńska w ramach wykładu Kultura-Natura zaprezentowała wykład pt.: *Pszczoły i ludzie. Dwa społeczeństwa – dwa światy*, dr hab. Krzysztof Nowak wygłosił wykład *Pojanczycy wyruszają na ziemię dzierżoniowską*, a Maria Zapotoczna poprowadziła panel z Bukowińczykami zamieszkującymi niedaleko Dzierżoniowa pt.: *Dawne wzornictwo w bukowińskiej tradycji*.

Prowadzenie zadań w ramach Festiwalu zostało powierzone wybitnym specjalistom z takich dyscyplin jak: historia, kulturoznawstwo, leśnictwo, kształtowanie środowiska, literaturoznawstwo, etnologia, socjologia, pochodzącym z różnych państw świata: Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Ukrainy, Rumunii, Polski. Wykonane zadanie ma szeroki międzynarodowy zasięg oddziaływania, spełnia ważną rolę dla upowszechnienia i popularyzacji roli nauki w rozwoju społecznym kraju. Uczestniczyli w nim obywatele Rumunii, Ukrainy, Węgier, Niemiec, Stanów Zjednoczonych Ameryki

Północnej oraz Polacy, mieszkańcy Jastrowia oraz Dolnego Śląska i Ziemi Lubuskiej.

Działania zaproponowane w ramach Bukowińskich Festiwali Nauki wpływają na podniesienie wiedzy i umiejętności uczestników w zakresie szeroko rozumianej kultury, mają także bezpośredni wpływ na integrację społeczną. Zajęcia odbywają się w międzynarodowych zespołach, w różnych grupach wiekowych. W ten sposób zaangażowane zostają różne struktury społeczne, co sprzyja wytwarzaniu się sieci społecznych i komunikacji pomiędzy różnymi grupami. Tym samym realizacja projektu przekłada się na kapitał społeczny i kulturowy uczestników, poszerzając ich kompetencje kulturowe i rozszerzając sieci społeczne i/lub wzmacniając istniejące więzi społeczne (transnarodowe, transgraniczne, międzygeneracyjne i in.). Bukowińskie Festiwale Nauki przyczyniają się do integracji w ramach świata nauki i wykrystalizowaniu się międzynarodowych kontaktów naukowych. Służą temu interdyscyplinarność i międzynarodowy dobór naukowców.

Organizatorzy oszacowali, że w festiwalu tym brało udział około 500 uczestników, z czego około 300 to goście zagraniczni, którzy przybyli licznie na odbywający się w tym czasie Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny „Bukowińskie Spotkania”. Druga część III Bukowińskiego Festiwalu Nauki odbyła się 25 sierpnia 2017 r. w Dzierżoniowie.

I Bukowiński Festiwal Nauki odbył się 19–27.06.2015 w Jastrowiu oraz w Dzierżoniowie, II Festiwal zaś w Jastrowiu 22-25.06.2016. Wydarzenia te uzyskały dofinansowanie ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę. Sukces trzech edycji festiwalu obliguje do kontynuacji cyklu.

Organizacja festiwali nauki świadczy nie tylko o międzynarodowej pozycji Instytutu Slawistyki PAN, ale też o zaangażowaniu w upowszechnianie nauki i w działania na rzecz społeczeństwa i zrównoważonego rozwoju regionów.

3. OTWARTE SEMINARIA NAUKOWE I ZEBRANIA NAUKOWE INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN

W Instytucie Sławistyki PAN w 2017 r. odbywały się cztery otwarte seminaria naukowe:

- otwarte seminarium naukowe IS PAN (luty-kwiecień 2017),
- otwarte seminarium naukowe Zakładu Kulturoznawstwa i Literaturoznawstwa,
- otwarte seminarium naukowe Zakładu Językoznawstwa,
- otwarte seminarium naukowe w Poznaniu.

W okresie luty-kwiecień 2017 r. w cyklu comiesięcznym w Instytucie Sławistyki PAN odbywały się **otwarte seminaria naukowe**, podczas którego swoje badania prezentowali naukowcy z Instytutu Sławistyki PAN. W 2017 r. odbyły się następujące seminaria:

- **dr Iwona Bielińska-Gardziel**, Polska rodzina AD 2016 w perspektywie etnolingwistycznej - ujęcie problemowe
- **dr Karolina Ćwiek-Rogalska**, Recycling pamięci. Transformacje pomników ku czci żołnierzy poległych w I wojnie światowej na Pomorzu Środkowym i na Ziemi Chebskiej
- **dr Michał Rauszer**, Lud i wyobraźnia. Surrealizm jako projekt rewolucyjny

Od stycznia 2017 r. regularnie odbywało się także **otwarte seminarium naukowe Zakładu Kulturoznawstwa i Literaturoznawstwa** Instytutu Sławistyki PAN. W ramach tego seminarium odbyły się następujące spotkania:

- **dr Agnieszka Aysen Kaim**, Ludzie dwóch kultur – wybrane przypadki polskich emigrantów - konwertytów w Imperium Osmańskim XVII, XVIII, XIX wiek
- **dr Joanna Roszak**, Żuraw z origami. Opowieść o Józefie Rotblacie

- **dr Małgorzata Kasner**, Współczesne Wilno jako przykład polskiego i litewskiego dyskursu, kultur pamięci. Problemy metodologiczne
- **dr Agnieszka Aysen Kaim**, Sztambuł versus Konstantynopol, miasto zbiorowej, etnicznej i społecznej amnezji, w portrecie literackim i filmowym
- **dr Katarzyna Glinianowicz**, Galicyjska wiedza-władza-rozkosz. Rozpoznania wstępne
- **dr Małgorzata Kasner, dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN, dr hab. Aliaksandr Smalianchuk, prof. IS PAN** Lwów, Wilno, Grodno: polskie *lieux de mémoire* miast dawnych Kresów Wschodnich w kontekście współczesnego odbioru ukraińskiego, litewskiego i białoruskiego: część pt. Wilno - jako polskie *lieux de memoire* we współczesnym odbiorze litewskim: zarys tematu
- **dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk**, Od ruchu społecznego do czystek etnicznych. Idea rewolucji w chorwackim kontekście kulturowym
- **dr hab. Grażyna Bobilewicz, prof. IS PAN**, Strój awangardy rosyjskiej jako forma manifestacji artystycznej

W ramach **otwartego seminarium naukowego Zakładu Językoznawstwa Instytutu Sławistyki PAN** odbyły się następujące spotkania:

- dwie dyskusje panelowe pod tytułem Język konfesyjny, język sacrum, język wiary - o relacjach język - religia - społeczeństwo. Problemy badawcze, w których udział wzięły **dr hab. Ewa Maślowska, prof. IS PAN, dr Dorota Pazio-Wlazłowska, dr Beata Kuboková, dr hab. Ewa Gołachowska, prof. IS PAN**,
- **mgr Agata Trawińska**, Zróżnicowanie fonetyczne realizacji /i/ na przykładzie wybranych języków słowiańskich,
- **dr Maksim Duškin**, Koncepcja liczebnika i jej rozwój w gramatykach rosyjskich XVIII - pierwszej połowy XIX ww,
- **mgr Pavlo Levchuk**, Trójjęzyczność ukraińsko-rosyjsko-polska Ukraińców niepolskiego pochodzenia w ujęciu socjolingwistycznym

W 2017 r. w ramach **otwartego seminarium naukowego w Poznaniu** odbyły się następujące spotkania:

- **dr hab. Katarzyna Wrzesińska, prof. IS PAN**, Tułodzieccy – dzieje rodziny ziemiańskiej (na podstawie źródeł ze zbiorów Biblioteki Kórnickiej)
- **dr Wojciech Mądry**, Władysław Kowalenko (1884-1966) prekursor badań nad rolą morza dla ludów słowiańskich we wczesnym średniowieczu
- **dr hab. Lucyna Agnieszka Jankowiak, prof. IS PAN**, Z dziejów nazw chorób. Apopleksja
- **dr Arleta Łuczak**, Bartłomiej z Bydgoszczy i jego dzieło (na przykładzie terminologii gramatycznej)
- **dr Jacek Serwański**, Epoka powstań listopadowego i styczniowego w zbiorach historycznych Ludwika Gocla i ks. Józefa Jarzębowskiego
- **dr hab. Anna Kotłowska**, Zoroastrianizm w historiografii bizantyńskiej
- **dr Arleta Łuczak**, Droga Szymona Budnego do wydania Nowego Testamentu z 1574 roku
- **dr hab. Anna Kotłowska**, Teofilakt Simokatta, Historia powszechna
- **prof. dr hab. Ryszard Grzesik i dr hab. Anna Kotłowska**, Testimonia najdawniejszych dziejów Słowian. Seria łacińska. Problem antycznej wiedzy o geografii Europy Środkowej.

4. PROMOCJE KSIĄŻEK

dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska

- promocja książki dr hab. Nicole Dołowy-Rybińskiej pt. „Nikt za nas tego nie zrobi”. Praktyki językowe i kulturowe młodych aktywistów języków mniejszościowych Europy”, Fundacja na rzecz Nauki Polskiej

dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

- promocja książki Ewy Wołkanowskiej-Kołodziej pt. „Wilno. Rodzinna historia smaków”, Oddział Warszawski PTL.

- spotkanie dyskusyjne z Prof. Elżbietą Smułkową, bohaterką książki W. Kalinowskiego „Пані Эльжбета. Гісторыя адной прыязьні” (2016) i jej białoruskimi czytelnikami, Mińsk, Press Club Belarus.

dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN

- prezentacja książki pt. „Fabryka Słowian”, red. D. Sosnowska, Muzeum Literatury, Warszawa
- udział w panelu dyskusyjnym i prezentacja współczesnej prozy i poezji macedońskiej na Warszawskich Targach Książki.

dr Elżbieta Janicka

- udział w debacie na temat książki Elżbiety Janickiej i Tomasza Żukowskiego pt. „Przemoc filosemicka? Nowe polskie narracje o Żydach po roku 2000” (IBL PAN, Warszawa 2016).
- udział w dyskusji na temat książki „Warsztat Formy Filmowej” pod red. Mariki Kuźmicz i Łukasza Rondudy (Arton Foundation – Sternberg Press, Warszawa – Berlin 2017), Muzeum Sztuki Nowoczesnej.
- dyskusja „Polskie imaginarium Zagłady” na temat książki „Ślady Holokaustu w imaginarium kultury polskiej”, red. Justyna Kowalska-Leder, Paweł Dobrosielski, Iwona Kurz, Małgorzata Szpakowska (Instytut Kultury Polskiej Wydział Polonistyki UW – Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa 2017).

dr Agnieszka Aysen Kaim

- spotkanie z czytelnikami jako tłumaczki książki „Sułtanka Kösem. Władza i intrygi w haremie” (Özlem Kumrular, Laurum 2016) w księgarni uniwersyteckiej imienia Bolesława Prusa.

dr Małgorzata Kasner

- promocja polsko-litewskiego wydania poezji Nijole Miliauskaite (1950-2002), wystąpienie wprowadzające „Poezja skomplikowanej prostoty” i prowadzenie spotkania dyskusyjnego.

- udział w prezentacji książki prof. Audingi Peluritytė-Tikuišienė „Ribos architektonika. Šiuolaikinė lietuvių literatura ir kontekstai” (2016), 18. Wileńskie Targi Książki (Litwa).

dr hab. Krasowska Helena, prof. IS PAN

- promocja książki „Bukowina. Inni wśród swoich” (wraz z Krzysztofem Nowakiem, Magdaleną Pokrzyńską, Tetianą Tatarczuk)

dr Joanna Roszak

- prowadzenie spotkania z Yoko Tawadą, Festiwal Poznań Poetów, Galeria Miejska „Arsenał”, Poznań.

mgr Ewa Serafin-Prusator

- spotkanie autorskie w ramach promocji książki pt. „...czterdzieści i cztery. Figury literackie. Nowy kanon” jako redaktorka i autorka hasła, PaństwoMiasto, Warszawa.

dr hab. Aliaksander Smalianchuk

- prezentacja monografii pt. „Krajowaya ideya u biełaruskaj gostoryi”, Grodno.

prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir

- spotkanie pt. „Kryzys migracyjny w Europie” w ramach cyklu wydarzeń kontekstowych Starego Teatru „Patrzymy szerzej” – debata o książce Moniki Bobako, „Islamofobia jako technologia władzy”
- promocja książki Dariusz Libionki pt. „Zagłada Żydów w Generalnym Gubernatorstwie” w Centrum Badań nad Zagładą Żydów, z udziałem Jacka Leociaka i Roberta Szuchty.
- promocja książki Doroty Głowackiej pt. „Po tamtej stronie” w Instytucie Badań Literackich PAN z udziałem Marka Zaleskiego i Jacka Leociaka.

- promocja książki Tomasza Łysaka pt. „Od kroniki do filmu posttraumatycznego. Filmy dokumentalne o Zagładzie” w Muzeum Żydów Polskich Polin.

5. POPULARYZACJA NAUKI W MEDIACH

dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska

- udział w audycji radiowej RDC „Horyzonty” poświęconej zagrożonym językom
- udział w audycji radiowej II programu Polskiego Radia „O wszystkim z kulturą” poświęconej kulturom celtyckim
- udział w audycji radiowej II programu Polskiego Radia „O wszystkim z kulturą” poświęconej Łużyczanom

dr Ewelina Drzewiecka

- udział w audycji radiowej „OFF Czarek” (Tok FM) poświęconej książce Eweliny Drzewieckiej pt. „Herezja Judasza w kulturze (po)nowoczesnej”.

dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

- wywiad w TV 24 Saati w programie „Makedonija Denes” [Macedonia Dziś].

dr Agnieszka Aysen Kaim

- udział w programie telewizyjnym „Kino Mówi” na antenie Ale kino+, rozmowa poprzedzająca pokaz filmu „Mustang” reż. Deniz Gamze Ergüven.
- udział w rozmowie na temat literatury dziecięcej w telewizji śniadaniowej.

dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

- udzielenie wywiadu na żywo dla TV 3 Poznań na temat Bukowińskiego Festiwalu Nauki oraz „Bukowińskich Spotkań”
- udzielenie wywiadu dla Radia Koszalin na temat Bukowińskiego Festiwalu Nauki i jego roli w życiu społecznym mieszkańców Jastrowia oraz samych Bukowińczyków.

dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

- wypowiedź dla II programu Polskiego Radia „Opowieści na Międzynarodowy Dzień Tłumacza. Zapiski ze współczesności”.
- wywiad dla Radia Skoworoda (Lwów) o ukraińskim wydaniu książki Katarzyny Kotyńskiej „Lwów: o odczytywaniu miasta na nowo” i dalszych perspektywach badawczych.

dr hab. Katarzyna Osińska, prof. IS PAN

- wypowiedź na temat moskiewskiego Teatru.doc przed jego występami w TR Warszawa w II programie Polskiego Radia.

dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

- udzielenie wywiadu dla PR Koszalin na temat slawistyki i Instytutu Sławistyki PAN oraz Fundacji Sławistycznej

6. PUBLIKACJE POPULARNONAUKOWE

dr Agata Bielak

- *Święta Jadwiga królowa w polskiej tradycji ludowej*, „Zwiastun. Pismo parafii Niepokalanego Serca Maryi i Św. Franciszka w Lublinie” nr 117, 2017, Lublin.
- *Święta Jadwiga Śląska w polskiej tradycji ludowej*, „Zwiastun. Pismo parafii Niepokalanego Serca Maryi i Św. Franciszka w Lublinie” nr 120, 2017, Lublin.

prof. dr hab. Wojciech Burszta

- Ostatnia metafora Baumana, „Polityka” nr 9, 2017.
- Wzruszenie wahadła (rozmowa) z Anną Zawadzką i Katarzyną Czarnecką, „Academia” nr 1/49, 2017 (oraz tłumaczenie na angielski).
- Bunt, sprzeciw, kontrkultura, iluzje? (dyskusja), „Arterie 24. Kwartalnik Artystyczno-Literacki” nr 2, 2016.

- Czasy na granicy (rozmowa) z Katarzyną Czarnecką, „Ja. My. Oni. Poradnik Psychologiczny Polityki” nr 3, 2017.
- Nowa Polska – Nowi Polacy – Nowa Historia (wywiad) z Kacprem Leśniewiczem, „Przegląd” nr 43, 2017.

dr Karolina Ćwiek-Rogalska

- W interesie prawdy. Tomáš Garrigue Masaryk – łowca wampirów, „Mała Kultura Współczesna” nr 10, 2017.

dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska

- Aktywizm młodziny řečných mjeňšinow Europy, „Rozhlad. Serbski kulturny časopis” nr 7-8, 2017.

dr Ewelina Drzewiecka

- Християнски мислител или нихилист? За мирогледните дистинкции в българското литературознание, „Literaturen vestnik” nr 35, 2017.

dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

- katalog wystawy fotograficznej w Muzeum Etnograficznym w Skopju pt. „Поречаните. Македонското Порече 1932-1933 во етнографската документација на Јозеф Обрембски / The Porechans through the lens of a Pole. The Macedonian Poreche 1932-1933 according to Józef Obrębski's ethnographic records”.

dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN

- Con l'arma della poesia per la democrazia: Adam Zagajewski in conversazione con Irena Grudzińska Gross, „MicroMega” nr 5, 2017.
- Laudacja dla Prof. Ewy Łętowskiej, laureatki nagrody 2017 Courage in Public Scholarship, blog New School for Social Research University.
- Uchodźca (wywiad) z Donatą Subbotko, „Gazeta Wyborcza” 18.12.2017.

dr Elżbieta Janicka

- Obraz Marca w dzisiejszej Polsce i jego społeczno-kulturowe uwarunkowania. Wybrane wątki wystąpienia na konferencji "50 lat po Marcu '68. Co po nas zostanie?" (Internationellt Kulturforum – Sztokholm), „PLOTKIES” (kwartalnik internetowy) nr 71, Sztokholm, 2017.

dr hab. Lucyna Agnieszka Jankowiak, prof. IS PAN

- Kronika materialnej sytuacji młodego Żeromskiego, „Zeszyty Stowarzyszenia im. Stefana Żeromskiego 7: „Młody Stefan Żeromski”, nr 7, Stowarzyszenie im. Stefana Żeromskiego, 2017.

dr Anna Jawor

- Cudowne życie Dawkinsa, „Forum Akademickie” nr 9, 2016.
- Wartość Wiedzy, „Forum Akademickie” nr 1, 2017.
- Otwieracze do wywarcia wpływu, „Forum Akademickie” nr 7, 2017.
- Być, ale jakim?, „Forum Akademickie” nr 7-8, 2017.
- W jakiej kulturze żyją Polacy?, „Forum Akademickie” nr 11, 2017.

dr Małgorzata Kasner

- Wystąpienie w ramach dyskusji naukowej nt. dziedzictwa Wielkiego Księstwa Litewskiego i Rzeczypospolitej Obojga Narodów, „Acta Baltico-Slavica” nr 41, 2017.

dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

- artykuł Білі плями à rebours: Львів у літературі Польської Народної Республіки та УРСР w serwisie uamoderna.com

dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

- Grant Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki w Instytucie Slawistyki PAN, „Kurier Galicyjski” nr 6-7, 2017.
- Ormianie polscy na Bukowinie Karpackiej, „Kurier Galicyjski” nr 9-10, 2017.

- Polskie dziedzictwo kulturowe na Bukowinie Karpackiej. „Gwarime” i „mówimy” – nasze dziedzictwo, nasze bogactwo, Pismo Związku Polaków w Rumunii, „Polonus” nr 3 (245), 2017.
- Śladami przodków, „Kurier Galicyjski” nr 23-24, 2017.
- Bukowińskie Spotkania, wstęp do Katalogu 28 Bukowińskie Spotkania.
- Bukowińskie Spotkania (z Magdaleną Pokrzyńską), portal faktypiłskie.pl.

dr hab. Katarzyna Osińska, prof. IS PAN

- Objąśnianie Bułhakowa, „Literatura na Świecie” nr 708, 2017.

dr Joanna Roszak

- publikacje metodyczne na blogu Szkoły Tolerancji (Centrum Edukacji Obywatelskiej) www.ceo.org.pl/szkoлатolerancji.
- Umieblujmy sobie pokój, „Uczyć lepiej” nr 5, 2016-2017.
- Wokół „Wędrówki Nabu”, portal Zamek Czyta.
- „Nigdy więcej nic nie znaczy”. Z Idro Seferim rozmawiają Ivana Drenjanin i Joanna Roszak, „Rita Baum” nr 44, 2017.
- Przepisywanie. Rozmowa z Renate Schmidgall, „Dwutygodnik”.
- Wskazówki „Zegara szronu”, „Odra” nr 10, 2017.
- Gdzie zaczyna się pokój?, „Polonistyka. Innowacje” nr 5, 2017.

prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir

- Przemoc i religia, „Książki. Magazyn do Czytania” nr 1 (21), 2017.
- Dlaczego Zygmunt Bauman zrobił światową karierę. Najważniejsze idee zmarłego socjologa, „Gazeta Wyborcza” 9.01.2017.
- Miasteczko K., „Gazeta Świąteczna” 5.05.2017.
- „Prawo i sprawiedliwość,” tekst do programu teatralnego spektaklu Krystiana Lupy na podstawie „Procesu” Franza Kafki.
- Polska kolej podziemna. Sandlerowa dla dorosłych, „Książki. Magazyn do Czytania” nr 3 (26), 2017.

dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

- Rozbić szklany sufit, „Academia” nr 2, 2017.

dr Anna Zawadzka

- Polityka mimikry, „Zadra. Pismo feministyczne” nr 1-2, 2017.
- Czarny Protest i płęć, „Zadra. Pismo feministyczne” nr 3-4, 2017.

7. INNE FORMY UPOWSZECHNIANIA NAUKI

dr Agata Bielak

- pomoc w przygotowaniu projektu „Folklor między archiwum a estradą” na XIV Lubelskim Festiwalu Nauki.

dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska

- udział w konferencji „Kierunki reformy Polskiej Akademii Nauk i Akademii Młodych Uczonych” poświęconej przyszłości PAN.
- mentoring w ramach PANelu Wiedzy organizowanego przez Samorząd Doktorantów PAN z AMU PAN.

dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

- opracowanie koncepcji merytorycznej i tekstów do trójjęzycznego kalendarza na 2018 rok zawierającego zestaw fotografii autorstwa Józefa Obrębskiego z lat 1932-1933, wyd. Ambasada RP w Skopju, Macedonia: „Poreczanie w obiektywie Polaka. Macedońskie Porecze 1932-1933 w dokumentacji etnograficznej Józefa Obrębskiego / Поречаните низ објективот на Полјакот. Македонското Порече 1932-1933 во етнографската документација на Јозеф Обрембски / The Porechans through the lens of a Pole. The Macedonian Poreche 1932-1933 according to Józef Obrębski's ethnographic records”

dr hab. Lucyna Agnieszka Jankowiak, prof. IS PAN

- prowadzenie strony Stowarzyszenia im. Stefana Żeromskiego na Facebooku

prof. dr hab. Ryszard Grzesik

- oprowadzanie z ramienia PTPN-u mieszkańców miasta - spacer pt. Władze miasta i pruska administracja w XIX w.

dr Agnieszka Aysen Kaim

- współorganizacja programu Dnia Kultury Turcji, Instytut Filologii Słowiańskiej UAM.

dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

- wystawa multimedialna „Wesele w społecznościach polskich na Bukowinie” dla uczestników 28 Międzynarodowego Folklorystycznego Festiwalu „Bukowińskie Spotkania”

dr Beata Kubok

- przygotowanie comiesięcznego Biuletynu IS PAN.
- zamieszczanie informacji o działalności naukowej i wydawniczej IS PAN na stronie Witryny PAN (Wydział I).
- nawiązanie współpracy z redakcją kwartalnika naukowego Akademii oraz Polityki.

dr Dorota Leśniewska

- przygotowanie udziału IS PAN w 6. Międzynarodowych Targach Książki w Białymstoku w ramach grupy Świadomych Wydawców.
- przygotowanie udziału IS PAN w 8. Warszawskich Targach Książki w ramach grupy Świadomych Wydawców.

dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN

- artykuł poświęcony studiom doktoranckim prowadzonym w Instytucie Sławistyki PAN *Dlaczego warto podjąć studia doktoranckie w IS PAN?*, „Biuletyn IS PAN“ 2017, nr 4, s. 1-2.

dr Joanna Roszak

- prowadzenie spotkania z Yoko Tawadą, Festiwal Poznań Poetów, Galeria Miejska „Arsenał”, Poznań.
- praca w kapitule konkursu im. Jacka Bierezina.
- praca w kapitule konkursu Poemat czterech kultur, organizator: Centrum Dialogu im. Marka Edelmana w Łodzi.

dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

- udział w pracach Koalicji Otwartej Edukacji
- opieka merytoryczna nad stroną internetową IS PAN
- opieka techniczna i merytoryczna nad stroną Instytutu Sławistyki PAN w serwisie społecznościowym Facebook

XV. DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ SPOŁECZEŃSTWA

1. WYKŁADY POPULARYZATORSKIE

mgr Gabriela Augustyniak-Żmuda

- Mowa polska na Bukowinie Karpackiej. Dokumentacja zanikającego dziedzictwa narodowego (Instytut Filologii Przykarpackiego Uniwersytetu Narodowego im. Wasyla Stefanyka w Iwano-Frankiwsku, 27.03.2017)
- Biografie językowe mieszkańców Bukowiny Karpackiej (Centrum Kultury Polskiej i Dialogu Europejskiego w Iwano-Frankiwsku, 26.05.2017)
- Znaczenie języka dla zachowania tradycji kulturowej (Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, 15.12.2017)

dr Karolina Ćwiek-Rogalska

- Kraina ruin? Krajobraz kulturowy północno-zachodnich Czech (Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego, 16.09.2017)

dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska

- Czy wszyscy będziemy mówić jednym językiem? (w ramach kawiarni nauki Rady Upowszechniania Nauki PAN, 20.02.2017)
- Protection of the European linguistic minorities (Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie, Diversity Festival, 07.08.2017)

dr Agnieszka Aysen Kaim

- „Słodko-gorzka Turcja czyli o rarytasach, kontrastach, tradycji i nowoczesności współczesnej Turcji” (Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, Filia w Piotrkowie Trybunalskim, 27.01.2017)
- „U sułtana na dworze i w haremie. Niewola czy kariera?” (Zamek Królewski w Warszawie, 14.03.2017)

- "Harem osmański - próba dekonstrukcji mitu" (Muzeum Azji i Pacyfiku, 26.03.2017)
- „Tureckie Bałkany”, spotkanie z cyklu „Bałkany współczesne – kultura, polityka, pamięć (Dom Spotkań z Historią, 07.04.2017)
- "Podróżowanie między kulturami w literaturze i w życiu" (Wydział Pedagogiki UW, wykład dla Stowarzyszenia Polskiej Akademii Dzieci, 08.06.2017)
- "Harem osmański - kariera czy niewolnictwo" (III Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Alfreda Lityńskiego w Suwałkach, 20.11.2017)

dr Elżbieta Janicka

- „Przemoc filosemicka” - definicja pojęcia. Dom Kereta. Most nad Chłodną (Uniwersytet Otwarty "Bereszit" przy Jewish Community Center, 14.02.2017)
- „Przemoc filosemicka” (Stowarzyszenie Drugie Pokolenie. Potomkowie Ocalałych z Holokaustu, 01.04.2017)
- Odwracanie znaczeń. Symbolika gmachu i przestrzeni wokół MHŻP Polin (Uniwersytet Otwarty "Bereszit" przy Jewish Community Center, 25.04.2017)
- Mit Polin a wystawa główna. O historii modyfikowanej (Uniwersytet Otwarty "Bereszit" przy Jewish Community Center, 13.06.2017)
- Polinizacja historii Żydów w Polsce – model narracji i jego stawki symboliczne (Uniwersytet Otwarty "Bereszit" przy Jewish Community Center, 20.06.2017)

dr Małgorzata Kasner

- Wykład (spotkanie edukacyjne) dla uczniów kl. III XIV LO im. S. Staszica W Warszawie nt. współczesnej Litwy i relacji polsko-litewskich po 1990 r. (07.09.2017)

dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

- Mowa polska na Bukowinie Karpackiej. Interdyscyplinarne badania pogranicza (Liceum w Gurze Humoru w Rumunii, 24.05.2017)

dr Arleta Łuczak

- Biblia Leopoldy (1561) - pierwsza polska Biblia drukowana (wykład na XXIII Spotkaniu z Arcydziełem zorganizowanym przez Bibliotekę Raczyńskich w Poznaniu, 27.11.2017)

dr hab. Katarzyna Osińska, prof. IS PAN

- Słowo w teatrze Jerzego Grotowskiego. Lata 60. (wykład towarzyszył wystawie Katie Mitchell pt. „Five Truths”, w ramach projektu "Szkoła współczesnego zritiela i słusziela" (Szkoła współczesnego widza i słuchacza) w Elektroteatrze Stanisławski w Moskwie, 05.04.2017)

dr hab. Dorota Rembiszewska, prof. IS PAN

- Smaki Mazowsza, Podlasia i Suwalszczyzny w nazwach ukryte (Gminne Centrum Kultury Czytelnictwa i Sportu w Szczurowej, 16.11.2017)

dr Joanna Roszak

- Remember your humanity. Jak uczyć o uchodźcach w szkole licealnej (dobre praktyki) (Centrum Edukacji Obywatelskiej, Biuro Parlamentu Europejskiego, 27.01.2017)
- Podróże rozpaczy a język pokoju (Szkoła i Teatr „Łejery”, 26.02.2017)
- „Nikt nie żyje tylko dla siebie”. Jak żyć dla uchodźców i uchodźczyń (Piątkowska Szkoła Współczesna im. Wandy Błęńskiej, 05.04.2017)

dr hab. Zofia Sawaniewska-Moch, prof. IS PAN

- Potoczność jako sposób opisu i interpretacji świata w dziele literackim na podstawie powieści Joanny Bator "Ciemno, prawie noc" (Odczyt otwarty w Bydgoskim Oddziale Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego, 05.06.2017)

mgr Karina Stempel-Gancarczyk

- Rumunia po polsku, czyli „kraj smutny, pełen humoru” (PTTK Olkusz, 19.05.2017)

dr Anna Zawadzka

- Etos walki, mowa nienawiści. Graffiti kibiców w Polsce (Rotary Club w Krakowie, 22.03.2017)

2. ORGANIZACJA WYSTAW

dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

- Wystawa „Poreczanie. Macedońskie Porecze 1932–1933 w dokumentacji etnograficznej Józefa Obrębskiego / Поречаните. Македонското Порече 1932-1933 во етнографската документација на Јозеф Обрембски” (Muzeum Macedonii w Skopju (wernisaż: 14.12.2017)

dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

- Wystawa multimedialna „Wesele w społecznościach polskich na Bukowinie” (Wystawa multimedialna dla uczestników 28 Międzynarodowego Folklorystycznego Festiwalu "Bukowińskie Spotkania", wernisaż: 22.06.2017)

dr hab. Dorota Rembiszewska, prof. IS PAN

- przygotowanie scenariusza wystawy „Stefania Ulanowska – znana i nieznana” w Muzeum Regionalnym w Wielonach (Viļānu novadpētniecības muzejs) na Łotwie (wernisaż: 13.12.2017)

dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

- przygotowanie tekstu na wystawę zdjęć Mireli Šavrljugi „Departures” (wernisaż: 20.06.2017)

3. PRACA Z MŁODZIEŻĄ

mgr Bartosz Cemborowski

- Warsztaty „Kozdyn jedyn ejber szrajbie po naszymu” (Gimnazjum nr 1 w Międzychodzie, 27.10.2017)

dr Karolina Ćwiek-Rogalska

- Warsztaty o kulturze i języku czeskim w trakcie obozu Krajowego Funduszu na rzecz Dzieci (Serock, 28.04.2017)
- Warsztaty „Czy da się zobaczyć to, czego nie ma? O wywoływaniu duchów, poniemieckości i krajobrazie kulturowym” (Wałcz, 31.10.2017)

dr hab. Dorota Rembiszewska, prof. IS PAN

- Warsztaty z mikrotoponimii (dla uczniów szkoły podstawowej, gimnazjum i dla dorosłych w Gminnym Centrum Kultury Czytelnictwa i Sportu w Szczurowej, 08.06.2017)

dr Joanna Roszak

- Warsztaty “Historia o pokoju” (Szkoła im. Emilii Plater w Piasecznie, 04.12.2017)

4. PROWADZENIE WARSZTATÓW

dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska

- Warsztaty „Bogactwo, zagrożenia i ochrona języków świata” (w ramach XI Festiwalu Nauki w Pile, 04.04.2017)
- Warsztaty „Płeć w badaniach naukowych” w ramach Dni kariery organizowanych przez Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE (Warszawa, 24.10.2017)

dr Elżbieta Janicka

- Warsztaty w języku angielskim na temat polskich narracji o Zagładzie, topografii symbolicznej dawnego getta warszawskiego oraz polityki historycznej państwa polskiego po akcesji do Unii Europejskiej dla grupy artystów zagranicznych (amerykańska Fundacja „Asylum Arts” we współpracy z Nowym Teatrem Krzysztofa Warlikowskiego, 07.02.2017)
- Warsztat z zakresu analizy i interpretacji prasy z epoki dla zespołu teatralnego Michała Zadary w ramach prac nad spektaklem o Marcu 68 (projekt teatralny „Obcy w domu” MHŻP i TR Warszawa, 18.09.2017)
- Warsztat “The stake of the memory of World War II and the Holocaust in Warsaw” (zajęcia warsztatowe w przestrzeni dawnego getta warszawskiego dla studentów "Introduction to memory studies" (undergraduate) oraz "Historical and comparative communication" (graduate) w The American University of Paris, 13.10.2017)

dr Joanna Roszak

- Warsztaty „Figury opowiadania o niewidzialnym. Spacer po żydowskim Poznaniu” (dla uczniów i nauczycieli szkół z powiatu kolskiego, w ramach projektu Cool-Tour, 18-19.03.2017)
- Creative writing workshop „Poetry” (workshop in English for Foreigners in Poznań, Write The City Poznań, 19.11.2017)

5. PRACA Z SENIORAMI

dr hab. Dorota Rembiszewska, prof. IS PAN

- Antroponimia w ujęciu regionalnym – o nazwiskach mieszkańców Wysokiego Mazowieckiego (wykład dla Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Wysokiem Mazowieckiem, 03.04.2017)

dr Joanna Roszak

- spotkanie z seniorami w ramach programu "www.piszemyplus.pl", organizowanego przez Stowarzyszenie Dziennikarzy i Dokumentalistów "Koncentrat" (12.12.2017)

XVI. STUDIA DOKTORANCKIE

kierownik: **dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN**

sekretarz: **dr Joanna Panasiuk (do 30.11.2017 r.)**

dr Małgorzata Ostrówka (od 01.12.2017 r.)

Liczba doktorantów w grudniu 2017 – **20 osób**, w tym **3 osoby** przyjęte na rok akademicki 2017/2018 (**4 osoby** na urlopie naukowym, **1 osoba** na urlopie zdrowotnym, **1 osoba** na urlopie macierzyńskim).

Zajęcia II semestr roku akademickiego 2016/17

Zajęcia obligatoryjne

dr hab. Joanna Nowak, prof. IS PAN

seminarium: *Orient – Słowiańszczyzna – Zachód. Pojęcia i ich funkcje w polskiej literaturze podróżniczej*

W ramach seminarium zostały poruszone zagadnienia związane z wyobrażeniem trzech istotnych pojęć, które stanowią zarazem trzy obszary kulturowe, z jednej strony całkowicie wyodrębnione, o specyficznych właściwościach i konkretnych granicach, z drugiej jednak wzajemnie przenikające się i „potrzebne sobie”. Ta współzależność przejawia się najwyraźniej przy opisywaniu cech typowych dla tych pojęć, ale i funkcji, jakie spełniały względem siebie. Najczęściej wyobrażenie każdego z wymienionych obszarów było konstruowane w opozycji do dwóch pozostałych. Opis analizowanych pojęć w oparciu o dziewiętnastowieczne narracje podróżnicze pozwolił dodatkowo dostrzec, jak bezpośrednio obserwacje zmieniały wizerunki narodów, które były konstruowane w kontekście szerszego, ponadnarodowego kręgu kulturowego czy cywilizacji np. wyobrażenie Francji czy Anglii jako „rdzenia” zachodniej cywilizacji, czy np. Turcji, która reprezentowała orientalny Wschód i wschodnią, muzułmańską cywilizację. Omawiano wyraźne odniesienia do cech kręgów cywilizacyjnych „Wschód”, „Zachód”, „Europa”, „Azja”. Między Wschodem a Zachodem miejsce pośrednie zajęła Słowiańszczyzna, która w dziewiętnastowiecznych wyobrażeniach stała się obszarem silnych oddziaływań politycznych i kulturowych płynących z obu stron. Przez cykl zajęć seminaryjnych przewijała się kwestia czy i na ile relacje z podróży zmieniały wizerunek „Innego” oraz w

jakim stopniu nawiązane relacje wpływały na trwałą zmianę kulturowo utrwalonych obrazów obcych miejsc i zamieszkujących je ludzi w świadomości ówczesnych Polaków.

Tematy zrealizowanych seminariów:

1. Podróżnicy i ich przekazy – charakterystyka literatury podróżniczej oraz autorów tych relacji. Opis analizowanej grupy ze względu na płeć, stan społeczny, zawód, cel podróży
2. Muzułmański Wschód na podstawie wizerunku dziewiętnastowiecznej Turcji
3. Sprzeczności w obrazie Zachodu – od wyidealizowanych portretów przodowników w rozwoju kultury i cywilizacji po krytyczne wizje zmięczenia i upadku
4. Słowiańszczyzna jako obszar spotkania/zderzenia Wschodu i Zachodu

dr hab. Dorota Rembiszewska, prof. IS PAN

seminarium: *Gwary jako źródło badań dziedzictwa językowego i kulturowego słowiańskich społeczności lokalnych*

Seminarium poświęcone było związkom dialektologii z innymi dziedzinami wiedzy (m.in. etnologią, socjologią wsi, muzykologią, historią sztuki) i jej znaczeniu dla poznania przeszłości językowej i kulturowej społeczności lokalnych na przykładzie wybranych obszarów słowiańskich (m.in. północny wschód Polski, pogranicze polsko-słowackie, polsko-wschodniosłowiańskie). Podstawowym celem seminarium było uświadomienie roli gwary w kształtowaniu dziedzictwa kulturowego i językowego społeczności lokalnych krajów słowiańskich oraz jej znaczenia dla podtrzymywania i identyfikowania tożsamości małych ojczyzn. Podczas zajęć uczestnicy seminarium zapoznali się z podstawowymi pojęciami z zakresu dialektologii słowiańskiej, geografii lingwistycznej, leksykografii gwarowej, przydatnymi w poznawaniu przeszłości, tradycji, specyfiki kulturowej lokalnych mikrospołeczności. Zdobyli również wiedzę o zwyczajach, obrzędach wybranych regionów przez konieczność zgromadzenia zbioru leksyki gwarowej z określonych obszarów dialektalnych. Udział w seminarium umożliwił rozpatrzenie zagadnień związanych ze standaryzacją gwar i ich obecnością we współczesnej kulturze.

Zrealizowane seminaria:

1. Podziały dialektalne jako świadectwo zróżnicowania językowego, etnicznego i kulturowego społeczności lokalnych
2. Atlasy, słowniki gwarowe, zbiory tekstów gwarowych źródłem wiedzy o życiu codziennym mikrospołeczności wiejskich
3. Standaryzacja gwar a zmiany społeczno-cywilizacyjne społeczności lokalnych
4. Gwary i kultura wsi sposobem na rewitalizację tożsamości społeczności lokalnych
5. Wspólne, a jednak odrębne – fenomen dziedzictwa językowo-kulturowego Mazur

dr hab. Anna Kotłowska

seminarium: *Historia literatury bizantyńskiej*

Celem zajęć było przedstawienie zarysu literatury w języku greckim, rozwijającej się we wschodniej części Morza Śródziemnego od IV do XV w. n.e. Szczególny nacisk położony był na jej cechy charakterystyczne, zwłaszcza silny antykwaryzm i zależność od kultury antycznej. Na podstawie wskazanych lektur i dostarczonych przez prowadzącego materiałów na seminariach omawiano następujące tematy:

1. Kultura rękopiśmienna i jej wpływ na obieg książki. Dawne i współczesne wydania krytyczne, technika pisania i czytania w starożytności i średniowieczu) / poziom alfabetyzacji / ogólna periodyzacja literatury bizantyńskiej i jej uwarunkowania polityczne
2. Literatura prawna Cesarstwa Bizantyńskiego. Omówienie systemu ekonomicznego na podstawie jedynego zachowanego źródła legislacyjnego
3. Tradycja antyczna w topice bizantyńskiej
4. Rola społeczna pisarza w Bizancjum, polityka kulturalna państwa (mecenat); praca na przykładach biografii literackiej Teodora Prodroma i Nikefora Basilakesa
5. Nowatorstwo literatury bizantyńskiej na przykładzie Niketas Magister

dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN

warsztaty: *Uprawianie nauki. Część III.*

Całoroczny cykl zajęć w swoim założeniu miał umożliwić doktorantom swobodne poruszanie się w świecie nauki i doskonalenie ich warsztatu naukowego. Zróżnicowane tematy poszczególnych spotkań koncentrowały się wokół problematyki związanej ze Słowiańszczyzną w kontekście historycznych, ideologicznych i polityczno-społecznych uwarunkowań komunikacji naukowej w obszarze humanistyki. Zajęcia były pretekstem nie tylko do prowadzenia ożywionej dyskusji nad nurtującymi słuchaczy problemami związanymi z przygotowaniem rozprawy doktorskiej, ale też wskazywały na złożoność tekstu naukowego i jego interakcji z innymi gatunkami i dyskursami. Interdyscyplinarne warsztaty wskazując kierunki badań w kontekście współczesnych trendów w nauce umożliwiały poszukiwanie odpowiedzi na szereg pytań związanych z funkcjonowaniem w świecie dziedzin, języków i metajęzyków nauki.

Zrealizowane zajęcia (w podziale niektórych z nich na jednostki po 45 minut):

1. Prezentacje tematów doktoranckich i dyskusje tematyczne
2. Transliteracja i transkrypcja alfabetów cyrylickich. Konsekwencje zapisów
3. Kształtowanie umiejętności miękkich. Przygotowania do wystąpienia na sesji naukowej
4. Propaganda a wiedza. Przypadek jezuitów
5. System harwardzki w tekstach naukowych
6. Perspektywy spojrzenia na mapy Bałkanów
7. Zbiory BIS PAN w pracy slawisty
8. Miejsce humanistyki w nauce

Zajęcia fakultatywne

dr Karolina Ćwiek-Rogalska, mgr Aneta Daszuta, mgr Anna Kurowicka, dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

warsztaty: *Pozyskiwanie funduszy na badania naukowe*

Warsztaty były poświęcone poszukiwaniu źródeł finansowania prowadzonych badań. Doktoranci zapoznali się z zasadami funkcjonowania systemu grantowego na poziomie międzynarodowym i krajowym, dzięki czemu zyskali wiedzę, w jaki sposób pozyskiwać środki finansowe na badania naukowe oraz jak prawidłowo przygotować wniosek grantowy. Dowiedzieli się, jak obliczyć i sprawdzić współczynniki cytowań, a także jak poruszać się w bazach cytowań. Dzięki zajęciom doktoranci pozyskali podstawową wiedzę dotyczącą przygotowania projektów badawczych, w tym projektów realizowanych w zespołach międzynarodowych: źródła ich finansowania; obowiązujące procedury (wnioskowania o grant, oceny wniosków); umiejętność składania wniosków grantowych.

dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, dr Anna Zawadzka

konwersatorium: *Relacje między dyskursami grup dominujących i mniejszościowych w Europie Środkowo-Wschodniej po 1989 roku. Analiza krytyczna*

Cykl seminariów i wykładów poświęcony krytycznej analizie dyskursów prawomocnych ze szczególnym uwzględnieniem ich subwersywnego potencjału wobec dyskursów mniejszościowych. Podczas kursu rozważano, na ile tożsamości, narracje, problematykacje i diagnozy mniejszościowe są kreowane autonomicznie, a na ile definiują je ramy narzucone przez dyskursy dominujące. Przedmiotem zainteresowania były sposoby pacyfikowania politycznego potencjału dyskursów mniejszościowych poprzez ich przechwytywanie, „wydrążanie” i zawłaszczanie w obręb kultury głównego nurtu.

Postawione były pytania o granice skuteczności ciągłej „ucieczki do przodu”, na którą skazane są zarówno myślenie krytyczne wypracowywane w obrębie grup mniejszościowych, jak i ich aktywizm.

dr Joanna Panasiuk

warsztaty: *Poprawność językowa. Język polski jako obcy*

Zajęcia przeznaczone były dla doktorantów cudzoziemców, niezbędne dla wyrównania poziomu znajomości języka polskiego w mowie i piśmie. Doktoranci zdobywali umiejętność komunikowania się z rodzimymi użytkownikami języka w okolicznościach i sytuacjach naukowych, by z łatwością poprowadzić rozmowę, brać udział w dyskusji w sytuacji oficjalnej oraz nieoficjalnej; uczyli się dokonywać korekty pisanych samodzielnie tekstów naukowych, jak też odpowiednio do potrzeb komunikacyjnych.

I semestr roku akademickiego 2017/2018

KULTUROZNAWSTWO

Zajęcia obligatoryjne

prof. dr hab. Wojciech Burszta

wykład / seminarium: *Metodologiczne przygotowanie do prowadzenia badań kulturoznawczych*

Wykład obligatoryjny z elementami seminarium konieczny dla poznania metodologii badań stosowanych w różnych formach i tradycjach badań kulturoznawczych. W trwającym jeszcze cyklu zajęć doktorant poznaje historię metodologii badań kulturoznawczych, podziały wewnątrz dyscypliny oraz wyznaczające jej przedmiot zwroty badawcze; uczy się, jak można przełożyć kategorie metodologiczne i teoretyczne na konkretny materiał badawczy będący przedmiotem jego studiów. Poznaje, w jaki sposób można wydobyć potrzebne do badań dane, poprawnie je analizować oraz wpisać wyniki swoich badań w społeczno-kulturowy kontekst, jak też wskazać na umocowanie badań kulturoznawczych w wymiarze społecznym.

dr hab. Grażyna Szwał-Gyłybow, prof. IS PAN

seminarium: *Kulturoznawcze seminarium naukowe*

Celem seminariów otwartych dla doktorantów wszystkich lat studiów jest zapoznanie uczestników z pracami badawczymi prowadzonymi w Zakładzie Literaturoznawstwa i Kulturoznawstwa Instytutu, co umożliwi obserwację dokonań doświadczonych pracowników Zakładu. Poszczególne zajęcia prowadzą uczeni realizujący projekty badawcze z obszarów: kulturowe dziedzictwo Słowiańszczyzny, tożsamości narodowe i regionalne Słowian (mity, idee, pamięć zbiorowa), wielokulturowość, kontakty i pogranicza językowo-kulturowe, mniejszości (językowe, etniczne, religijne).

dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

konwersatorium: *Kontekst kulturowy w pracy tłumacza*

Konwersatoria poświęcone są wybranym zagadnieniom przekładu literackiego. Podstawowy materiał praktyczny stanowią przekłady z języków wschodniosłowiańskich na język polski, analizowane w szerokim kontekście kulturowym pozornej bliskości języków i tradycji. Podejmowane są kwestie roli tłumacza w rozwoju rodzimego języka i literatury, znaczenia tłumaczeń literackich dla kultury docelowej – ale także dla kultury ich pochodzenia; poruszany są problemy nieprzekładalności w ujęciu teoretycznym i praktycznym oraz inne aspekty przydatności teorii przekładu w praktyce tłumacza literatury.

W zależności od zainteresowań uczestników możliwe są modyfikacje omawianych przykładów i zagadnień.

- Język źródłowy i język docelowy w świetle teorii ekwiwalencji
- „Język trzeci” w dziele literackim: teoretyczne i praktyczne strategie postępowania na przykładzie wtrętów rosyjskich w tekście polskim i ukraińskim
- Realia w przekładzie: przemiany obyczajów translatorskich
- Między oryginałem a wydanym przekładem: współpraca z redaktorem

dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN

warsztaty obligatoryjne dla kulturoznawców i językoznawców: *Kształtowanie kompetencji i umiejętności miękkich w zakresie badań naukowych. Uprawianie nauki (cykl IV)*

Warsztaty obligatoryjne służące zapoznaniu słuchaczy z systemami antyplagiatowymi, prawnymi uwarunkowaniami działalności badawczej, jej aspektami etycznymi i ochroną własności intelektualnej. Wskazują na działania mające na celu przeciwdziałanie występowaniu zjawisk nieetycznych w strefie nauki, jak też etyki publikowania naukowego. Pozwalają doktorantom poznać i zrozumieć kwestie poszanowania zasad ochrony własności intelektualnej, prowadzenia badań w sposób niezależny, służą

podtrzymaniu i doskonaleniu etosu wspólnoty naukowej, respektowaniu zasady publicznej własności wyników badań naukowych z uwzględnieniem zasad ochrony własności intelektualnej. Podejmowane tematy były związane z metodologią pisania artykułów naukowych oraz publiczną prezentacją badań naukowych.

W ramach warsztatów zrealizowano następujące tematy:

- Środowiskowe kodeksy etyczne oraz kodeks badacza
- Kryteria tożsamościowe Słowian
- Wprowadzenie do badań naukowych
- Sposoby prowadzenia dyskusji naukowej. Krytyka przy wystąpieniach publicznych
- Sposoby prezentacji badań naukowych
- Bałkany w oczach Zachodu

JĘZYKOZNAWSTWO

Zajęcia obligatoryjne

dr hab. Roman Roszko, prof. IS PAN

wykład z elementami konwersatorium i ćwiczeń: *Języki naturalne a językoznawstwo naukowe, semantyka i współczesne badania konfrontatywne*

Celem zajęć jest zapoznanie doktorantów (a) z założeniami językoznawstwa ogólnego, (b) z powstaniem językoznawstwa naukowego ze szczególnym uwzględnieniem okresu od końca XVIII do początków XX wieku, (c) ze wszelkimi rodzajami badań językoznawczych nad jednocześnie dwoma i więcej językami z naciskiem na współczesne badania konfrontatywne przełomu XX i XXI wieków, (d) z rolą semantyki w badaniach językoznawczych (z uwzględnieniem niedeterministycznej teorii czasu, sieci Petriego i teorii kwantyfikacji zakresowej) oraz (e) z podstawową terminologią w zakresie wyżej podanych zagadnień. Cechy zajęć. Systematycznie przedstawianie fundamentalnych osiągnięć językoznawstwa diachronicznego i synchronicznego w ramach w/w zagadnień. Materiał ilustrujący poruszaną problematykę bazuje na przykładach z języków indoeuropejskich.

dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN

seminarium: *Językoznawcze seminarium naukowe*

Celem seminarium jest zapoznanie doktorantów z pracami badawczymi prowadzonymi w Zakładzie Językoznawstwa, co umożliwi obserwację prac doświadczonych uczonych. Zajęcia dostarczają doktorantom uporządkowanej wiedzy z zakresu współczesnej

lingwistyki, jej subdyscyplin i stosowanych w nich metod badawczych, pokazują związki łączące językoznawstwo z innymi naukami (zwłaszcza społecznymi), co jest niezwykle ważne w badaniach interdyscyplinarnych, wykształcają też umiejętności doboru właściwych metod badań, przygotowując doktorantów do samodzielnej pracy badawczej w zakresie językoznawstwa. Poszczególne zajęcia prowadzone są przez badaczy specjalizujących się w różnych subdyscyplinach lingwistycznych. Szczególna uwaga poświęcona jest badaniom konfrontatywnym, semantyce, badaniom kognitywnym, lingwistyce korpusowej, socjolingwistyce, językowemu obrazowi świata oraz językoznawstwu diachronicznemu. Seminaria są otwarte dla doktorantów wszystkich lat studiów.

ZAJĘCIA FAKULTATYWNE dla językoznawców i kulturoznawców

dr Marcin Fastyn, dr Paweł Kowalski, dr Agnieszka Pluwak, mgr Jakub Banasiak
(Centrum Sławistycznej Informacji Naukowej)

warsztaty: *Źródła informacji bibliograficznej w pracy badawczej sławisty*

Warsztaty niezbędne dla zapoznania ze źródłami naukowej informacji bibliograficznej w pracy badawczej sławisty, z językami informacyjno-wyszukiwawczymi, prawami autorskimi, możliwościami promocji dorobku naukowego w przestrzeni cyfrowej. Zajęcia wykształcają umiejętność wykorzystania istniejących baz danych do gromadzenia materiału służącego do pisania prac naukowych i rozpraw doktorskich.

dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, dr Anna Zawadzka

konwersatorium: *Relacje między dyskursami grup dominujących i mniejszościowych w Europie Środkowo-Wschodniej po 1989 roku. Analiza krytyczna. Cykl 2.*

Zajęcia dotyczą m. in.: dyskursów tożsamościowych żydowskich emigrantów z Polski, polskiego antysemityzmu, dyskursów skrajnej prawicy w Niemczech i Europie Środkowo-Wschodniej, artystycznych przedstawień tożsamości płciowej i społecznej, schematów zawłaszczania dominujących dyskursów używanych w naukach społecznych i humanistycznych na przykładzie wielojęzyczności.

dr Joanna Panasiuk

warsztaty: *Poprawność językowa. Język polski jako obcy*

Zajęcia przeznaczone dla doktorantów cudzoziemców, niezbędne, jak w poprzednim semestrze dla wyrównania poziomu znajomości języka polskiego w mowie i piśmie doktorantów z Białorusi i Ukrainy. Doktoranci zdobywali umiejętność komunikowania się z rodzimymi użytkownikami języka w okolicznościach i sytuacjach naukowych, by z łatwością poprowadzić rozmowę, brać udział w dyskusji w sytuacji oficjalnej oraz nieoficjalnej; uczyli się dokonywać korekty pisanych samodzielnie tekstów naukowych, jak też odpowiednio do potrzeb komunikacyjnych, korzystać z odmiany oficjalnej bądź nieoficjalnej języka polskiego.

* * *

Projekty tematów prac doktorskich doktorantów IS PAN
bez otwartego przewodu doktorskiego

1. Judzińska Natalia

Tytuł: *Po lewej stronie sali. Proces instytucjonalizacji „getta ławkowego” w Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie w dwudziestoleciu międzywojennym*

Opiekun naukowy: dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

Opiekun pomocniczy: dr Elżbieta Janicka

2. Karina Melnytska

Tytuł: *Tożsamość narodowa a przemiany polityczno-ustrojowe w Czarnogórze*

Opiekun naukowy: dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN

3. Natalia Tkachyk

Tytuł: *Obraz Pokucia jako pogranicza kultur w literaturze końca XIX – początku XX w.*

Opiekun naukowy: dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

4. Domitrak Yuliya

Tytuł: *Słowotwórstwo polszczyzny gwarowej na Brzławszczyźnie*

Opiekun naukowy: prof. dr hab. Janusz Rieger

5. Korostatevych Lesia

Tytuł: *Neologizmy w przekładach literatury pięknej (na materiale współczesnej literatury polskiej i ukraińskiej)*

Opiekun naukowy: dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

6. Rydel Emilia

Tytuł: *Diaspora żydowska w Szanghaju w perspektywie postkolonialnej*

Opiekun naukowy: dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

7. Tkachuk Iurii

Tytuł: *Borysław i Jasło w epoce gorączki naftowej: obraz w literaturze i kulturze*

Opiekun naukowy: dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

8. Dębowczyk Małgorzata

Tytuł: *Utopia w myśli słowiańskiej XIX wieku (Przeptyw myśli, inspiracje, konsekwencje)*

Opiekun naukowy: dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN

9. Kazak Tatsiana

Tytuł: *Muzea Białorusi Zachodniej/północno-wschodnich województw II Rzeczypospolitej w latach międzywojennych: pomiędzy polityką historyczną a regionalizmem kulturowym*

Opiekun naukowy: dr hab. Aliaksandr Smalianchuk, prof. IS PAN

Opiekun pomocniczy: dr Anna Zawadzka

10. Paharely Aliaksandr

Tytuł: *Społeczno-kulturowe aspekty kształtowania się wspólnoty politycznej w prasie Białoruskiej Chrześcijańskiej Demokracji w okresie międzywojennym*

Opiekun naukowy: dr hab. Aliaksandr Smalianchuk, prof. IS PAN

11. Ciesielska Ida Judyta

Tytuł: *Bułgarskie antropologie mistyczne w XIX i XX wieku*

Opiekun naukowy: dr hab. Grażyna Szwat-Gyłybow, prof. IS PAN

12. Kasataya Tatsiana

Tytuł: *Ewangeliczni Chrześcijanie Baptyści a polityka religijna w Białoruskiej SRR (1944–1985)*

Opiekun naukowy: dr hab. Aliaksandr Smalianchuk, prof. IS PAN

13. Zawisza Robert

Tytuł: *Cmentarz jako mapa pamięci w społeczności wielokulturowej. Studium antropologiczne na przykładzie Łatgalii*

Opiekun naukowy: dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

UDZIAŁ DOKTORANTÓW W KONFERENCJACH NAUKOWYCH W ROKU 2017

Łącznie doktoranci wygłosili 25 referatów na konferencjach naukowych (w tym 7 na konferencjach zagranicznych)

Wygłoszone referaty:

mgr Bartosz Cemborowski

- *Autostereotyp Wielkopolanina/Poznaniaka a prestiż gwar wielkopolskich*, XIV Naukowa Sesja Doktorancka Instytutu Sławistyki PAN, Instytut Sławistyki PAN, Warszawa, 25.04.2017 r.

mgr Ida Ciesielska

- *Bułgarscy interpretatorzy Freuda*, XIV Naukowa Sesja Doktorancka Instytutu Sławistyki PAN, Instytut Sławistyki PAN, Warszawa, 25.04.2017 r.

mgr Małgorzata Dębowczyk

- *Kobieta w społeczeństwie polskim w świetle Kodeksu Napoleona*, XVI Naukowa Sesja Doktorancka Instytutu Sławistyki PAN, Instytut Sławistyki PAN, Warszawa, 25.04.2017 r.

mgr Yuliya Domitrak

- *Adaptacja formantów białoruskich i rosyjskich w polszczyźnie brasławskiej*, XVI Naukowa Sesja Doktorancka Instytutu Sławistyki PAN, Instytut Sławistyki PAN, Warszawa, 25.04.2017 r.

mgr Agnieszka Gotówka

- *Językowy obraz świata – problemy metodologiczne*, XVI Naukowa Sesja Doktorancka Instytutu Slawistyki PAN, Instytut Slawistyki PAN, Warszawa, 25.04.2017 r.

mgr Tatsiana Kasataya

- *"Барацьба за дзяцей": рэлігійнае выхаванне ў абшчынах і сем'ях евангельскіх хрысціян-бантыстаў у БССР.*, XVI Naukowa Sesja Doktorancka Instytutu Slawistyki PAN, Instytut Slawistyki PAN, Warszawa, 25.04.2017 r.

mgr Lesia Korostatevych

- *Індивідуально-авторські новотвори як проблема художнього перекладу (на прикладі роману О. Забужко «Музей покинутих секретів»)*, XVI Naukowa Sesja Doktorancka Instytutu Slawistyki PAN, Instytut Slawistyki PAN, Warszawa, 25.04.2017 r.

- *Переклад індивідуально-авторських новотворів в романі О. Забужко «Музей покинутих секретів»*, НаУКМА, III Всеукраїнська конференція студентів, аспірантів і молодих учених «Мовний простір слов'янського світу», Кіїв, 26-27.05.2017 r.

mgr Michał Mazurkiewicz

- *Polskie zespoły o profilu narodowym. Jak powinna wyglądać Polska?*, XVI Naukowa Sesja Doktorancka Instytutu Slawistyki PAN, Instytut Slawistyki PAN, Warszawa, 25.04.2017 r.

mgr Aliaksandr Paharely

- *Сымбалічны капітал мясцовых актывістаў і сяляне: спосабы атрымання аўтарытэту і даверу ў міжваеннай заходнебеларускай вёсцы / Symbolic capital of the local activists and the peasants: the ways to win the authority and trust in interwar West Belarusian village*, Collegium Civitas, VII Kongres Badaczy Białorusi, Warszawa, 15-17.09.2017 r.

mgr Emilia Rydel

- *Status imperialny Japonii a rasowe postrzeganie Żydów - wprowadzenie do problematyki diaspory żydowskiej w Szanghaju*, XIV Naukowa Sesja Doktorancka Instytutu Slawistyki PAN, Instytut Slawistyki PAN, Warszawa, 25.04.2017 r.

- *Homonimia whiteness-witness, czyli o procesie pisania świadków z perspektywy postkolonialnej*, VIII Ogólnopolska Konferencja Auschwitz i Holokaust na tle zbrodni ludobójstwa w XX i XXI wieku. Świadcowie: między ofiarą a sprawcą zbrodni, Fundacja na Rzecz Międzynarodowego Domu Spotkań Młodzieży w Oświęcimiu; Międzynarodowe Centrum Edukacji o Auschwitz i Holokauście w Państwowym Muzeum Auschwitz-Birkenau; Fundacja Pamięci Ofiar Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu, Oświęcim, 8-11.06.2017 r.

mgr Karina Stempel-Gancarczyk

- *Dusza jako przekazicielka wartości. Niektóre różnice między duszą polską i rumuńską (aspekt funeralny)*, Fundacja Slawistyczna, Instytut Slawistyki PAN, Wydział Orientalistyki UW, Antropologiczno-językowe wizerunki duszy w perspektywie międzykulturowej. Aksjosfera duszy – dusza w aksjosferze, Warszawa, 19-21.10.2017 r.

- *Graiurile poloneze în Bucovina românească – trecut și prezent (o schiță a problemei)*, Institutului „Bucovina” al Academiei Române, A XXV-a sesiune anuală de referate și comunicări științifice. Conferință consacrată împlinirii a 25 de ani de la înființarea Institutului „Bucovina” al Academiei Române, Rădăuți, 29 septembrie – Cernăuți, 30 septembrie 2017, Radowce, Czerniowce, 29-30.09.2017 r.

- *Biografie językowe a zanikanie gwar polskich na Bukowinie. Wybrane przykłady*, Związek Polaków w Rumunii, Związki polsko-rumuńskie w historii i kulturze, Suczawa, 7-9.09.2017

mgr Joanna Świątek

- *Artyści bałkańskiego kręgu kulturowego na światowym rynku sztuki*, I Konferencja Doktorantów Polskiej Akademii Nauk, Rada Samorządu Doktorantów PAN, Raszyn, 23-25.06.2017 r.

- *Problemy terminologiczne dotyczące nazywania sztuki powstałej w XXI wieku*, XIV Naukowa Sesja Doktorancka Instytutu Sławistyki PAN, Instytut Sławistyki PAN, Warszawa, 25.04.2017 r.

- *Cooperation between companies and public benefit organizations based on the example of WIOSNA Association*, Nicolaus Copernicus University in Toruń, Faculty of Economic Sciences and Management, Welconomy Forum in Toruń, The Challenges of Contemporary Management in the Global Economy: Leadership, Strategies, Social Responsibility, Toruń, 14.03.2017 r.

- *Yugonostalgia in contemporary visual art*, Uniwersytet Gdański, 2nd Memory, Melancholy and Nostalgia - International Interdisciplinary Conference, Gdańsk, 7-8.12.2017 r.

mgr Iurii Tkachuk

- *Galicyjskie miasta w otwarciu na rewolucję przemysłową w drugiej połowie XIX wieku: przypadek miast Jasło i Borysław*, XIV Naukowa Sesja Doktorancka Instytutu Sławistyki PAN, Instytut Sławistyki PAN, Warszawa, 25.04.2017 r.

- *Industrializacja jako czynnik kulturowego wydziedziczenia grup społecznych w małych miastach Galicji w drugiej połowie XIX wieku: case Jasło i Borysław*, Doktoranckie Koło Naukowe Historii XIX i XX wieku im. Adama Galosa Uniwersytetu Wrocławskiego, Instytut Historyczny Uniwersytetu Wrocławskiego, Instytut Filologii Romańskiej Uniwersytetu Wrocławskiego, Centrum Historii Zajeżdźnia, Miasto w procesie przemian. Od czasów nowożytnych po współczesność, Wrocław, 8-10.06.2017 r.

- *Miasta galicyjskie na drodze do wielkiej przemiany: rewolucja przemysłowa w II . poł. XIX w.*, Centrum Kultury Polskiej i Dialogu Europejskiego w Iwano-Frankiwsku, Naukowa Biblioteka Przykarpackiego Narodowego Uniwersytetu im. Wasyla Stefanyka, Stanisławów i Ziemia Stanisławowska w dobie przemian społecznych i narodowościowych XIX i pierwszej połowy XX wieku: Społeczeństwo – Polityka – Kultura – Stosunki między narodami, Iwano-Frankiwsk, 12-13.09.2017 r.

- *Dzieje Galicji jako problem historyczny: kwestia rozwój gospodarczego małych miast galicyjskich Jasła i Borysławia w dobie autonomicznej*, Przykarpacki Narodowy Uniwersytet imienia Wasyla Stefanyka, Uniwersytet Warszawski,

Instytut Politycznych i Etniczno-narodowych Badań im. Iwana Federowicza Kurasa
NAN Ukrainy, Redakcja gazety „Kurier Galicyjski”, X Polsko-Ukraińskie spotkanie:
„Historia, współczesność i przyszłość”, Jaremzcze, 15-17.09.2017 r.

mgr Wojciech Włoskowicz

- *Funkcje toponimów w perspektywie postnominacyjnej*, Univerzita Mateja Bela v
Banskej Bystrici, Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV, XX. slovenská
onomastická konferencia „Konvergenie a divergenie v propriálnej sfére”, Bańska
Bystrzyca, 26-28.06.2017 r.

- *Dreiteiliges Modell der onymischen Semantik und seine Bedeutung für die Theorie
des toponymischen Sprachgebrauchs*, Institut für Germanistik der Universität Wien,
Institut für Slawistik der Universität Wien, Institut für Schallforschung der
Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Sprachwissenschaftliche
Dissertationsprojekte der Wiener Germanistik and friends 2017. 7. Workshop,
Wiedeń, 7-8.04.2017 r.

PUBLIKACJE DOKTORANTÓW W 2017 ROKU

Łącznie publikacji: 15

mgr Bartosz Cemborowski

- *Moda językowa na gwary wielkopolskie wśród użytkowników portalu
społecznościowego Facebook*, w: *Dynamika rozwoju gwar słowiańskich XXI wieku*,
red. K. D. Rembiszewska, Instytut Slawistyki PAN, Warszawa 2017, s. 195-206.

- *Funkcjonowanie gwar wielkopolskich w internecie. Przegląd wybranych form*, w:
Język w regionie, region w języku 2, red. B. Osowski, P. Michalska-Górecka, J. Kobus,
A. Piotrowska-Wojaczyk, Poznańskie Studia Polonistyczne, Poznań 2017, s. 49-64.

mgr Ida Ciesielska

- *Bułgarscy międzywojenni interpretatorzy Freuda*, „Slavia Meridionalis” 2017, nr
17, s. 1-21.

mgr Małgorzata Dębowczyk

- *Dziedzictwo kulturowe na Bałkanach. Pomędzy prawostawiem a islamem*, „Poznańskie Studia Slawistyczne” 2017, nr 12, s. 399-406.
- *Polonocentryzm a słowiańskość w piśmiennictwie polskim XIX wieku. Mity a realia, w: Mit narodowy w kulturze i literaturze polskiej oraz krajów ościennych*, red. A. Borkowska, A. Pogoda-Kołodziejak, Instytut Neofilologii i Badań Interdyscyplinarnych Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Siedlce 2017, s. 35-46.

mgr Agnieszka Gotówka

- *Przydatność amatorskich słowników gwarowych do badań leksyki góralskiej w aspekcie kulturowym*, w: *Słowiańskie słowniki gwarowe – tradycja i nowatorstwo*, red. D.K. Rembiszewska, Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe im. Wagów, Instytut Slawistyki PAN, Warszawa 2017, s. 31-38.

mgr Natalia Judzińska

- *Rūta Vanagaitė, obywatelka, która zadała pytanie. Mit bohatera narodowego a „prawda historyczna”, „Zagłada Żydów. Studia i Materiały”* 2017, nr 13, s. 747-754.
- *Mur jako granica symboliczna. Funkcje przekształceń semantycznych we wspomnieniach o getcie warszawskim – próba refleksji*, „Białostockie Studia Literaturoznawcze” 2017, nr 10, s. 23-37.

mgr Tatsiana Kasataya

- *Der Tag des Sieges als belarussischer Staatsfeiertag. Administrative Steuerung und ihre Ergebnisse*, „Kriegsgedenken als Event: Der 9. Mai 2015 im postsozialistischen Europa” 2017, nr 1, s. 141 – 171.
- *Гарадское жыллё і інтэр’еры дамоў Гародні ў першай палове XX ст. (наводле ўспамінаў і на фотаздымках)*, „ARCHE. Пачатак” 2017, nr 2, s. 319 – 339. (współautor Андрэй Вашкевіч)

mgr Tatsiana Kazak

- *Prasa grodzieńska w dwudziestoleciu międzywojennym jako objaw regionalizmu kulturowego*, „Studia Polsko-Wschodnie” 2017, nr 1, s. 25-77.

mgr Michał Mazurkiewicz

- *Popnacyjonalizm i muzyka rockowa (na przykładzie zespołów polskich, bułgarskich i macedońskich)*, „SPOŁECZEŃSTWO I POLITYKA. Pismo Edukacyjne” 2017, nr 1.

mgr Karina Stempel-Gancarczyk

- *Nazwy miejscowości zamieszkałych przez Polaków na Bukowinie rumuńskiej. Ujęcie socjolingwistyczne*, w: *Polska i Rumunia w Europie Środkowej w XX i XXI wieku. Studia, materiały i eseje poświęcone pamięci prof. dra hab. Wojciecha Rojka / Polonia și Romania în Europa Centrală în secolele XX și XXI. Studii, materiale și eseuri dedicate în memoriam prof. univ. dr. Wojciech Rojek*, red. A. Kastory, H. Walczak, Księgarnia Akademicka Kraków, Kraków 2017, s. 253-263.

- *Pamięć Bukowiny – pomiędzy arkadyjską „połotą wspomnień” a rzeczywistością historyczną – na podstawie wywiadów i opracowań dotyczących miejscowości Bulaj (Bulaj) i Vișani (Wikszany, Ruda)*, w: *Historia i dzień dzisiejszy relacji polsko-rumuńskich / Istoria și prezentul relațiilor polono-române*, red. E. Wieruszewska-Calistru, K. Stempel-Gancarczyk, Związek Polaków w Rumunii, Suceava 2017, s. 416-429.

- *„Inny” język w „naszej” mowie: interferencja językowa w gwarze Polaków z Moary*, w: *Bukowina. Inni wśród swoich*, red. R. F. Bruja, H. Krasowska, M. Pokrzyńska, Instytut Sławistyki PAN, Wydział Pedagogiki, Psychologii i Socjologii Uniwersytetu Zielonogórskiego, Regionalne Centrum Kultury - Fabryka Emocji w Pile, Warsaw – Zielona Góra – Piła 2017, s. 91-101.

PUBLIKACJE POPULARNONAUKOWE DOKTORANTÓW W 2017 ROKU

mgr Tatsiana Kasataya

- *Зусім іншы горад. Гродна і гродзенцы ў вусных успамінах / Zupelnie inne miasto. Grodno i grodnianie we wspomnieniach ustnych*, wyd. Jursaprint, 2017, ss. 154 (współautor Андрэй Вашкевіч).

mgr Karina Stempel-Gancarczyk

- *Śliwki na cmentarzu, Eliade, życie i śmierć*, „Afront. Kwartalnik literacko-artystyczny” 2017, nr 1, s. 110-113.

mgr Joanna Świątek

- *Rany są nadal zbyt głębokie – Sarajewo Hervé'a Ghesquiére'a*, „Eastbook.eu” 2017, <http://www.eastbook.eu/2017/11/21/rany-sa-nadal-zbyt-glebokie-sarajewo-hervea-ghesquierea/>.

Aktywność Samorządu Doktorantów IS PAN

I. Współorganizowanie XIV sesji doktoranckiej.

II. Popularyzacja wiedzy w ramach wystąpień na zaproszenie placówek zewnętrznych (wykłady i prelekcje):

- upowszechnianie badań prowadzonych w ramach projektu grantowego Mowa polska na Bukowinie Karpackiej; Instytut Filologii Przykarpackiego Uniwersytetu Narodowego im. Wasyla Stefanyka w Iwano-Frankiwsku, **mgr Gabriela Augustyniak-Żmuda** (27.03.2017);

- *Biografie językowe mieszkańców Bukowiny Karpackiej*, w ramach Dni Kultury Polskiej Centrum Kultury Polskiej i Dialogu Europejskiego w Iwano-Frankiwsku, **mgr Gabriela Augustyniak-Żmuda** (26.05.2017);
- *Rumunia po polsku, czyli „kraj smutny, pełen humoru”*, olkuski PTTK, **mgr Karina Stempel-Gancarczyk** (19.05.2017);

- *Nazewnnicze dziedzictwo karpackiej wielokulturowości*, 8. Warszawskie Targi Książki, **mgr Wojciech Włoskowicz**, (19.05.2017);
 - *Das toponymische Erbe der Habsburgermonarchie in Galizien* na zaproszenie Stacji Naukowej PAN w Wiedniu, **mgr Wojciech Włoskowicz**, (6.04.2017);
 - *Sprachtheoretische Aspekte der Endo- und Exonymie: Semantik, kommunikative Gemeinschaften und Funktionen von Eigennamen*, podczas 97. posiedzenia Arbeitsgemeinschaft für Kartographische Ortsnamenkunde przy Austriackiej Akademii Nauk, Wiedeń, **mgr Wojciech Włoskowicz**, (4.05.2017);
- Wykład pt. „*Österreichisch-ungarische Militärterminologie im Polnischen*” na zaproszenie Stacji Naukowej PAN w Wiedniu, **mgr Wojciech Włoskowicz**, 20.06.2017.

III. Przygotowanie spotów o studiach doktoranckich w IS PAN (mgr Joanna Świątek, mgr Lesia Korostatevych, mgr Bartosz Cemborowski).

IV. Udział w I Konferencji Doktorantów PAN – Falenty (mgr Joanna Świątek).

V. Organizacja promocji i prezentacja książki, którą przygotowały 2 doktorantki IS PAN (*Зусім іншы горад. Гродна і гродзенцы ў вусных успамінах / Zupełnie inne miasto. Grodno i grodnianie we wspomnieniach ustnych*, oprac. i red. Tatiana Kasataya, Tatiana Kazak, Andrzej Waszkiewicz, Grodno 2017).

VI. Udział w Kapitulie Komisji Rady Samorządu Doktorantów PAN dla najbardziej prodoktoranckiego Instytutu PAN – PROPAN (mgr Karina Melnytska).

VII. Redagowanie zakładki aktualności na studiach doktoranckich IS PAN-
<http://ispan.waw.pl/default/pl/studia-doktoranckie/ogloszenia-sd>.

VIII. Opiniowanie Regulaminu Studiów Doktoranckich przed procedowaniem zmian przez Radę Naukową IS PAN.

Wsparcie finansowe doktorantów

A. Stypendia naukowe doktoranckie - 2

B. Pomoc materialna dla doktorantów:

- stypendia dla wyróżniających się doktorantów - 5

- stypendia socjalne - 1

- zapomogi - 2

XVII. BIBLIOTEKA INSTYTUTU SLAWISTYKI PAN IM. ZDZISŁAWA STIEBERA

W 2017 roku księgozbiór Biblioteki IS PAN powiększył się o:

- 94 wol. książek
- 290 wol. czasopism.

W tym samym czasie frekwencja czytelnicza wyniosła:

- 294 zarejestrowane osoby (w tym 234 pracowników naukowych).

Ogółem księgozbiór BIS PAN liczy na dzień 31.12.2017.:

- 93 469 wol. druków zwartych
- 31 181 wol. czasopism
- 875 jednostek zbiorów specjalnych.

Skatalogowano w systemie HORIZON (stan z dn. 05.01.2018.):

- 21 284 wol. książek i broszur (18 196 opisów)
- 37 430 zeszyty czasopism (983 opisy).

W 2017 r. pracownicy IS PAN mieli dostęp do następujących baz: Elsevier, Springer, Web of Science, Cambridge University Press (CUP), JSTOR (dostęp testowy).

XVIII. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN

1. PUBLIKACJE NAUKOWE WYDANE PRZEZ INSTYTUT SŁAWISTYKI PAN

Czasopisma

– wszystkie wyłącznie w wersji elektronicznej, zamieszczone w otwartym dostępie na platformie ISS PAS Journals:
<https://ispan.waw.pl/journals/index.php>

1. „Acta Baltico Slavica”, **redaktor naczelna Anna Zielińska**, nr 41 za 2017 rok: *Polska – Litwa - Białoruś. Historia, która dzieli i łączy*, red. prowadzący: Aliaksandr Smalianchuk.
2. „Slavia Meridionalis”, **redaktor naczelna Grażyna Szwat-Gyłybow**, nr 17 za 2017 rok: *Transfer idei i słowiańskie Bałkany*, red. prowadzący: Grażyna Szwat-Gyłybow, Ewelina Drzewiecka, Anna Boguska, Ewa Wróblewska-Trochimiuk przy współudziale Jerzego Molasa.
3. „Sprawy Narodowościowe. Seria Nowa”, **redaktor naczelny Wojciech Józef Burszta**, nr 49 za 2017 rok: *Polskość: tożsamość narodowa*, red. prowadzący: Jacek Serwański, Anna Jawor.
4. „Studia Litteraria et Historica” (wersja polska i angielska), **redaktor naczelna Joanna Tokarska-Bakir**, nr 6 za 2017 rok: *Historia historii: studia polsko-żydowskie*, red. prowadzący: Konrad Matyjaszek.

Monografie

– monografie w wersji elektronicznej, umieszczone w otwartym dostępie w zbiorze „Wydawnictwa Instytutu Sławistyki Polskiej Akademii Nauk” w repozytorium iReteslaw

<http://www.ireteslaw.ispan.waw.pl/handle/123456789/2>

A. **Cykl Monographs (Warsaw 2017):**

1. Anna Engelking, *The Curse. On Folk Magic of the Word*, tłum. Anna Gutowska, Warszawa 2017 – wersja elektroniczna.
2. Mariola Jakubowicz, *The Development of Words Across Centuries. An Outline of a Dictionary of Semantic Motivations Based on the Material of Slavic Adjectives Inherited from the Proto-Slavic Period*, tłum. Artur Zwolski, Warszawa 2017 – wersja elektroniczna.
3. Helena Krasowska, *The Polish Minority in South-Eastern Ukraine*, tłum. Piotr Styk, Warszawa 2017 – wersja elektroniczna.
4. Katarzyna Osińska, *Twentieth-Century Russian Theatre and Tradition. Continuities, Ruptures, Transformations*, tłum. Paul Vickers, Warszawa 2017 – wersja elektroniczna.
5. Grażyna Szwat-Gyłybow, *Bogomilism. The Afterlife of the „Bulgarian Heresy”*, tłum. Piotr Szymczak, Warszawa 2017 – wersja elektroniczna.
6. Anna Zielińska, *The Multilingualism of the Old Believers Living in Poland*, tłum. Joanna Modzelewska-Jankowiak, Warszawa 2017 – wersja elektroniczna.

B. **Pozostałe monografie:**

7. *Dynamika rozwoju gwar słowiańskich w XXI wieku*, red. Dorota Krystyna Rembiszewska, Warszawa 2017 rok – wersja drukowana i elektroniczna.
8. *Dynamika współczesne go słownictwa słowiańskiego w przestrzeni stylowo-funkcjonalnej*, red. Zofia Rudnik-Karwatowa, ser. Prace Slawistyczne – Slavica 142, Warszawa 2017 rok – wersja elektroniczna.
9. Iryda Grek-Pabisowa, *Polskie wyspy gwarowe z przełomu XIX i XX wieku na Białorusi. Gwary późnego osadnictwa na Polesiu, Witebszczyźnie i Mohylewszczyźnie (Z wykazem słownictwa przedstawionym leksykograficznie)*, Warszawa 2017 – wersja elektroniczna.

Czasopisma

- wszystkie wyłącznie w wersji elektronicznej, zamieszczone w wolnym dostępie na platformie ISS PAS Journals:
<https://ispan.waw.pl/journals/index.php>

We współpracy z Fundacją Sławistyczną:

1. „Adeptus” (wersja polska i angielska), **redaktor naczelna Nicole Dołowy-Rybińska**, nr 9 za 2017 rok: *Ciało, płęć, kultura*, red. prowadzące: Anna Jawor, Anna Kurowicka
2. „Adeptus” (wersja polska i angielska), **redaktor naczelna Karolina Ćwiek-Rogalska**, nr 10 za 2017 rok: *Stare i nowe media: zjawiska, teorie, komunikacja*, red. prowadzący: Iwona Zielińska, Piotr Toczyski
3. „Colloquia Humanistica”, **redaktor naczelna Jolanta Sujecka**, nr 6 za 2017 rok: *The images of the borders of civilizations*, red. prowadzący: Wojciech Sajkowski we współpracy z Jolantą Sujecką i Maciejem Falskim.
4. „Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej”, **redaktor naczelna Małgorzata Korytkowska**, nr 52 za 2017 rok.

We współpracy z Uniwersytetem Śląskim i Fundacją Sławistyczną:

5. „Cognitive Studies | Études cognitives”, **redaktor naczelny Roman Roszko**, nr 17 za 2017 rok.

Monografie

We współpracy z Wydziałem Pedagogiki, Psychologii i Socjologii Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz Regionalnym Centrum Kultury – Fabryka Emocji w Pile

1. *Bukowina. Inni wśród swoich*, red. Radu Florian Bruja, Helena Krasowska, Magdalena Pokrzyńska, Warszawa – Zielona Góra – Piła 2017 – wersja drukowana i elektroniczna.

XIX. ARCHIWUM NAUKOWE INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN

W 2017 r. prace na rzecz Zbiorów Specjalnych Instytutu Sławistyki PAN wykonywały: dr hab. Dorota Krystyna Rembiszewska, prof. IS PAN, mgr Elżbieta Aftowicz (do 1 lutego 2017 r.), dr Joanna Panasiuk.

Od września 2017 r. magazyn Zbiorów Specjalnych mieści się przy ul. Szczęśliwickiej 2. Nowa lokalizacja zapewni nie tylko odpowiednie warunki przechowywania dokumentów, ale również pozwoli na ich udostępnianie, gdyż w jednym z pomieszczeń urządzono czytelnię.

W 2017 r. zespół pracujący w Zbiorach Specjalnych kontynuował temat statutowy „Dorobek naukowy uczonych z Instytutu Sławistyki PAN w spuściznach archiwalnych”. Sporządzono inwentarz w bazie danych Inwentarze Zespołów Archiwalnych IZA dla spuścizny prof. Teresy Dąbek-Wirgowej.

Opracowano zespoły: Pracownia Języków Południowosłowiańskich Instytutu Słowianoznawstwa oraz Pracownia Współczesnych Literatur Słowiańskich. Przeprowadzono prace porządkowo-inwentaryzacyjne i rozpoczęto opracowywanie spuścizn: Jerzego Cetery, Zdzisława Stiebera. Sformowano część jednostek do spuścizny Jadwigi Zieniukowej.

Do biblioteczki Zbiorów Specjalnych prof. Hanna Popowska-Taborska przekazała nadbitki artykułów różnych autorów, które zostały uporządkowane i przygotowane do zrobienia spisu.

Sporządzono zestaw wzorów formularzy, propozycję regulaminu korzystania ze zbiorów dla czytelnicy Zbiorów Specjalnych IS PAN. Dokumenty te na początku 2018 r. zostaną przedstawione do akceptacji dyrekcji IS PAN.

ZS współpracują z Muzeum Regionalnym w Wielonach (Viļānu novadpētniecības muzejs) na Łotwie, czego efektem jest zorganizowanie wystawy Stefania

Ulanowska – znana i nieznana, do której scenariusz napisała dr hab. Dorota Rembiszewska, prof. IS PAN. Wystawa została otwarta 13.12.2017 r.

Dyrektor Instytutu Sławistyki PAN

prof. dr hab. Anna Zielińska

Spis treści

I. OGÓLNE INFORMACJE O INSTYTUCIE	2
1. MIEJSCE W RANKINGU.....	2
2. ZATRUDNIENIE.....	2
3. PION NAUKOWY INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN.....	3
4. KIERUNKI BADAWCZE W INSTYTUCIE SŁAWISTYKI PAN.....	3
5. UPOWSZECHNIANIE WYNIKÓW BADAŃ NAUKOWYCH.....	3
6. DANE LICZBOWE.....	4
II. NAJWAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN	7
1. LOGO HR EXCELLENCE IN RESEARCH.....	7
2. KONCEPCJA ZINTEGROWANYCH BAZ MATERIAŁOWYCH.....	7
TYPU SŁOWNIKÓW SEMANTYCZNO-SYNTAKTYCZNYCH.....	7
3. NAGRODY.....	9
4. MONOGRAPHS 2017.....	9
5. UMIĘDZYNARODOWIENIE PUBLIKACJI.....	10
6. CZASOPISMA INSTYTUTU SŁAWISTYKI W PRESTIŻOWYCH BAZACH.....	11
7. INSTYTUT SŁAWISTYKI PAN WSPÓLORGANIZATOREM.....	12
VII MIĘDZYNARODOWEGO KONGRESU BADACZY BIAŁORUSI.....	12
8. UDZIAŁ PRACOWNICZEK INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN W 49TH ANNUAL ASEES CONVENTION „TRANSGRESSIONS” W CHICAGO.....	12
III. ZADANIA BADAWCZE	14
1. KULTUROWE DZIEDZICTWO SŁOWIAŃSZCZYNY. BADANIA DIACHRONICZNE.....	14
1.1. <i>Projekty z zakresu leksykografii i leksyki słowiańskiej</i>	14
1.2. <i>Studia z onomastyki słowiańskiej</i>	16
1.3. <i>Edycje tekstów źródłowych z zakresu historii i literatur słowiańskich</i>	18
1.4. <i>Rusycystyczne i ukraińskie badania literaturoznawcze</i>	19
2. BADANIA NAD TOŻSAMOŚCIĄ (MITY, IDEE, PAMIĘĆ ZBIOROWA, Dyskursy).....	21
2.1. <i>Badania narodowościowe – mity, idee</i>	21
2.2. <i>Badania nad pamięcią (memory studies)</i>	24
2.3. <i>Kulturoznawcze analizy dyskursów</i>	29
3. KONTAKTY I POGRANICZA JĘZYKOWO-KULTUROWE. MNIEJSZOŚCI (JĘZYKOWE, ETNICZNE, RELIGIJNE).....	30
4. JĘZYKOWY OBRAZ ŚWIATA – ETNOLINGWISTYKA SŁAWISTYCZNA.....	35
5. SŁAWISTYCZNE JĘZYKOZNAWSTWO SYNCHRONICZNE:.....	39
BADANIA KONFRONTATYWNE, SEMANTYKA, KOGNITYWIZM,.....	39
LINGWISTYKA KOMPUTEROWA, LINGWISTYKA KORPUSOWA.....	39
5.1. <i>Badania teoretyczne</i>	39
5.2. <i>Badania konfrontatywne</i>	40
5.3. <i>Studia nad językami bałkańskimi</i>	42
6. SŁAWISTYCZNA INFORMACJA NAUKOWA. BADANIA SŁAWISTYCZNE NA ŚWIECIE.....	44
IV. GRANTY	48
1. GRANTY NARODOWEGO CENTRUM NAUKI AFILIOWANE W IS PAN.....	48
2. GRANTY W RAMACH NARODOWEGO PROGRAMU ROZWOJU HUMANISTYKI MNiSW AFILIOWANE PRZY IS PAN.....	52
3. GRANTY W RAMACH INNYCH PROGRAMÓW AFILIOWANE PRZY IS PAN.....	55
4. KONTRAKTY W RAMACH PROGRAMU RAMOWEGO UE.....	55
5. WNIOSKI O FINANSOWANIE PROJEKTÓW BADAWCZYCH.....	56

ZŁOŻONE DO RÓŻNYCH PODMIOTÓW	56
6. UCZESTNICTWO W GRANTACH AFILIOWANYCH POZA INSTYTUTEM SŁAWISTYKI PAN	60
V. PUBLIKACJE KSIĄŻKOWE PRACOWNIKÓW IS PAN	65
1. MONOGRAFIE AUTORSKIE	65
2. MONOGRAFIE WSPÓLAUTORSKIE	67
3. MONOGRAFIE AUTORSKIE PRZETŁUMACZONE NA INNE JĘZYKI	68
4. PODRĘCZNIKI	71
5. TOMY POD REDAKCJĄ I WSPÓLREDAKCJĄ NAUKOWĄ PRACOWNIKÓW INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN	73
6. CZASOPISMA NAUKOWE WYDANE PRZEZ INSTYTUT SŁAWISTYKI PAN I ZAMIESZCZONE NA PLATFORMIE INTERNETOWEJ: HTTPS://ISPAN.WAW.PL/JOURNALS/INDEX.PHP	73
7. CZASOPISMA NAUKOWE POD REDAKCJĄ PRACOWNIKÓW INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN	74
WYDANE PRZEZ INNE PODMIOTY	74
VI. NAGRODY PRYZNANE PRACOWNIKOM IS PAN	75
1. NAGRODY KRAJOWE ZA DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWĄ	75
2. NAGRODY ZAGRANICZNE ZA DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWĄ	75
VII. UZYSKANE STOPNIE I TYTUŁY NAUKOWE.....	77
1. STOPNIE NAUKOWE UZYSKANE PRZEZ PRACOWNIKÓW IS PAN	77
NADANE PRZEZ RADĘ NAUKOWĄ INNEGO PODMIOTU	77
2. STOPNIE NAUKOWE UZYSKANE PRZEZ DOKTORANTÓW IS PAN	78
NADANE PRZEZ RADĘ NAUKOWĄ INNEGO PODMIOTU	78
VIII. OTWARTE PRZEWODY DOKTORSKIE.....	79
1. PRZEWODY DOKTORSKIE OTWARTE PRZEZ RADĘ INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN	79
2. PRZEWODY DOKTORSKIE PRACOWNIKÓW I DOKTORANTÓW INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN OTWARTE W PLACÓWKACH ZEWNĘTRZNYCH	81
XI. WSPÓLPRACA Z MIĘDZYNARODOWYM ŚRODOWISKIEM NAUKOWYM.....	83
1. WYKAZ WSPÓLNYCH PROJEKTÓW BADAWCZYCH W RAMACH PROTOKOŁÓW O WSPÓŁPRACY	83
MIĘDZY PAN I ZAGRANICZNYMI AKADEMIAМИ ORAZ INNYMI PLACÓWKAMI NAUKOWYMI.....	83
W 2017 ROKU.....	83
2. NOWE TEMATY WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ NA LATA 2017-2019.....	87
ZŁOŻONE W BIURZE WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ PAN W 2017 ROKU	87
3. WSPÓŁPRACA MIĘDZY INSTYTUTEM SŁAWISTYKI PAN	89
I ZAGRANICZNYMI PLACÓWKAMI NAUKOWYMI NA PODSTAWIE UMÓW MIĘDZY INSTYTUTAMI	89
4. WSPÓŁPRACA PRACOWNIKÓW INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN	90
Z ZAGRANICZNYMI INSTYTUCJAMI NAUKOWYMI BEZ ZAWARTEGO FORMALNEGO POROZUMIENIA.....	90
5. UDZIAŁ W GREMIACH NAUKOWYCH.....	90
X. REFERATY I WYKŁADY WYGŁOSZONE PRZEZ PRACOWNIKÓW I DOKTORANTÓW IS PAN NA KONFERENCJACH ZA GRANICĄ.....	95
1. REFERATY WYGŁOSZONE ZA GRANICĄ	95
2. WYKŁADY I REFERATY WYGŁOSZONE NA ZAPROSZENIE ZAGRANICZNYCH INSTYTUCJI.....	103
XI. KONFERENCJE I INNE WYDARZENIA NAUKOWE ORGANIZOWANE/WSPÓLORGANIZOWANE PRZEZ INSTYTUT SŁAWISTYKI PAN	107
1. KONFERENCJE MIĘDZYNARODOWE	107
2. KONFERENCJE KRAJOWE	112

3. POSIEDZENIA KOMITETÓW NAUK.....	114
XII. STYPENDIA NAUKOWE	116
1. ZAGRANICZNE.....	116
2. KRAJOWE.....	116
XIII. AKTYWNOŚĆ MŁODYCH PRACOWNIKÓW NAUKI ORAZ DOKTORANTÓW IS PAN.....	118
1. MONOGRAFIE.....	118
2. CZASOPISMA POD REDAKCJĄ MŁODYCH PRACOWNIKÓW NAUKI ORAZ DOKTORANTÓW IS PAN	118
3. UDZIAŁ W PROJEKTACH GRANTOWYCH.....	119
4. OTRZYMANE NAGRODY.....	120
XIV. UPOWSZECHNIANIE I PROMOCJA NAUKI	122
1. UDZIAŁ W FESTIWALU NAUKI W WARSZAWIE	122
2. UDZIAŁ W III BUKOWIŃSKIM FESTIWALU NAUKI	122
3. OTWARTE SEMINARIA NAUKOWE I ZEBRANIA NAUKOWE INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN	124
4. PROMOCJE KSIĄŻEK.....	126
5. POPULARYZACJA NAUKI W MEDIACH.....	128
6. PUBLIKACJE POPULARNONAUKOWE.....	130
7. INNE FORMY UPOWSZECHNIANIA NAUKI.....	133
XV. DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ SPOŁECZEŃSTWA	136
1. WYKŁADY POPULARYZATORSKIE	136
2. ORGANIZACJA WYSTAW	139
3. PRACA Z MŁODZIEŻĄ	139
4. PROWADZENIE WARSZTATÓW	140
5. PRACA Z SENIORAMI.....	141
XVI. STUDIA DOKTORANCKIE.....	142
XVII. BIBLIOTEKA INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN IM. ZDZISŁAWA STIEBERA	159
XVIII. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN	160
1. PUBLIKACJE NAUKOWE WYDANE PRZEZ INSTYTUT SŁAWISTYKI PAN.....	160
2. PUBLIKACJE NAUKOWE WYDANE WE WSPÓŁPRACY Z INNYMI PODMIOTAMI	161
XIX. ARCHIWUM NAUKOWE INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN.....	163